

Sprawozdanie Muzeum Warszawy | 2023

Spis treści

Wstęp	3	Międzynarodowa konferencja <i>Niematerialna Warszawa</i>	23	Fundacja Muzeum Warszawy	45
Oddziały i lokalizacje	4	Międzynarodowa konferencja naukowa <i>Skąd się bierze miasto? Procesy miastotwórcze w Warszawie od XIV do XXI wieku.</i>		Wspieranie działań edukacyjnych	45
Siedziba główna	4	<i>Różnorodność – podobieństwa – konteksty</i>	24	Wspieranie zakupów do kolekcji	45
Muzeum Woli	5	Konferencja „ <i>Własne głosy</i> ” dzieci?		Frekwencja	48
Muzeum Warszawskiej Pragi	5	<i>Dziecięce autobiografie</i>	24	Media o nas	49
Muzeum Farmacji im. mgr. farm. Antoniny Leśniewskiej	6	<i>Seminarium warszawskie</i>	25	Nagrody	50
Muzeum Drukarstwa	6	<i>Czytanie Powstania</i>	25	Działalność naukowa pracownic i pracowników	51
Muzeum – Miejsce Pamięci Palmiry	7	Konkursy literackie	26	Publikacje naukowe	51
Izba Pamięci przy Cmentarzu Powstańców Warszawy	7	Językowa edukacja muzealna	26	Udział w seminariach i konferencjach	51
Korczakianum	8	Publikacje	27	Struktura Muzeum	53
Centrum Interpretacji Zabytku	8	<i>Zgruzowstanie. Przeszłość i przyszłość ruin w architekturze</i>	27	Schemat organizacyjny	53
Barbakan	9	<i>Antologia spojrzeń. Getto warszawskie – fotografie i filmy</i>	27	Pracownice i pracownicy	54
Pracownia Karola Tchorka	9	<i>Leśne ścieżki wokół Miejsca Pamięci Palmiry</i>	28	Kolegium Programowe	58
Wystawy czasowe	10	<i>Pomiędzy. Krótka historia Warszawy</i>	28	Rada Muzeum	58
<i>Kim Lee. Królowa Warszawy</i>	10	Działania edukacyjne	29	Finanse	59
<i>Marta Romankiv. Eurowarsztat</i>	11	Działania stacjonarne	30	Partnerzy i sponsorzy	61
<i>Wsluchaj się w muzeum</i>	12	Działania wirtualne	31		
<i>Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949</i>	13	Działania sezonowe	31		
<i>Kolej na Pragę</i>	14	Wolontariat	31		
<i>Spółdzielnia prac malarskich</i>	15	Koordinacja dostępności	31		
<i>Warszawa w Budowie 15: Zimno już było</i>	16	Kolekcja	32		
<i>To nie jest moja historia</i>	17	Wybrane nabytki	32		
<i>Moi Ver</i>	18	Pozyskiwanie zbiorów	38		
<i>Prawobrzeżne</i>	19	Udostępnianie zbiorów	39		
Wybrane projekty	20	Konserwacja zbiorów	40		
70. Urodziny Starówki	20	Wybrane prace konserwatorskie	41		
<i>Focus on Photography</i>	20	Digitalizacja	44		
375. Urodziny Pragi	21	Portal Kolekcje	44		
<i>Złota Wyspa</i>	21				
<i>Historia, pasja, integracja. Warszawska Praga w letniej grafice</i>	22				
<i>Otwarta historia. W stronę muzeów wielonarracyjnych</i>	22				
<i>Konferencja Muzealna EduAkcja Warszawy</i>	23				

Wstęp

Muzeum Warszawy chce być instytucją ważną dla warszawianek i warszawiaków, a także ciekawą dla osób odwiedzających stolicę. Dlatego podejmuje liczne działania włączające oraz sieciujące, bada potrzeby odbiorczyń i odbiorców oraz wychodzi do osób, które nie korzystają regularnie z kultury. W tym celu w 2023 roku współorganizowało duże wydarzenia wraz z podmiotami lokalnymi: 375. Urodziny Pragi (z 24 organizacjami) oraz 70. Urodziny Starej Warszawy (z 37 instytucjami), a także konferencję *Muzealna Edukacja Warszawy* realizowaną z Biurem Edukacji m.st. Warszawy, Zamkiem Królewskim w Warszawie i Warszawskim Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń. Istotne w tym kontekście były badania publiczności – w 2023 roku Muzeum dołączyło do międzyinstytucjonalnego warszawskiego projektu badawczego *Poznajmy się*, prowadziło własne badania w oddziałach oraz wykonało duże badanie dotyczące uczestniczek i uczestników wydarzeń związanych z fotografią. W 2023 roku Muzeum zrealizowało także rozbudowany projekt grantowy zwiększający dostępność oferty dla osób z niepełnosprawnościami, rozwinęło program lekcji dla osób z niepełnosprawnością wzroku i dostosowało do ich potrzeb wystawę stałą oddziału Muzeum – Miejsca Pamięci Palmiry.

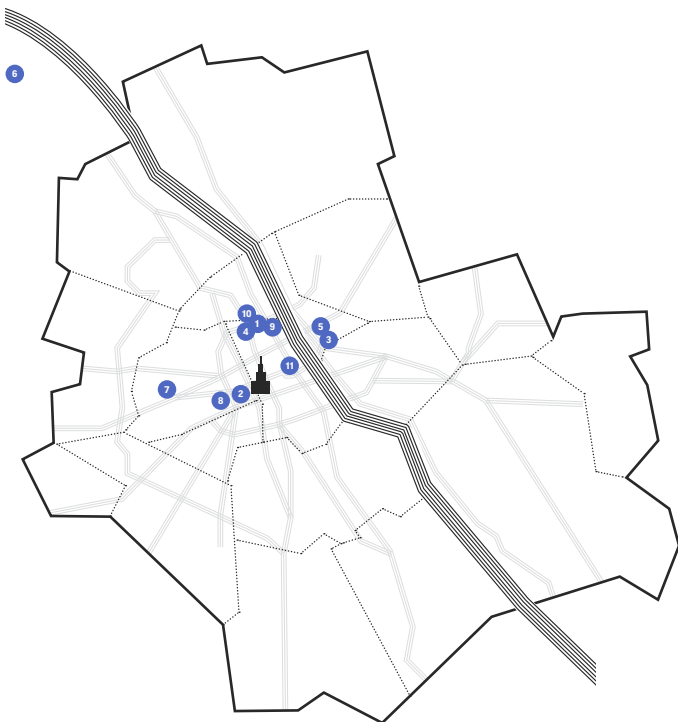
W 2023 roku Muzeum Warszawy konsekwentnie realizowało program wystaw czasowych i wydarzeń wokół nich lub związanych z wystawami stałymi, a także, w ramach ważnego punktu nowej strategii, rozwijało współpracę i sieciowało się z warszawskimi instytucjami z sektora publicznego i pozarządowego. W siedzibie głównej i w oddziałach zaprezentowano 14 wystaw czasowych. Program z jednej strony wypełniał założenia Muzeum jako instytucji zaangażowanej i odpowiedzialnej społecznie (wystawy *EkoEksperymentarium*; *Zimno już było*; *Kim Lee. Królowa Warszawy*; *Nie miałyśmy szczęśliwej gwiazdy, zapaliłyśmy własną. Herstorie warszawskie*; *Prawobrzeżne*; *Maria Romankiv. Eurowarsztat*), z drugiej strony niezmiennie służył wypełnianiu misji popularyzowania i interpretowania na nowo historii Warszawy (wystawy: *Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949*; *Kolej na Pradze*; *Moi Ver* oraz publikacje *Antologia spojrzeń. Getto warszawskie – fotografie i filmy* czy *Pomiędzy. Krótka historia Warszawy*). W Izbie Pamięci przy Cmentarzu Powstańców Warszawy zainaugurowano wystawę stałą autorstwa Krzysztofa Wodiczki *Głosy pamięci*, która jest pierwszą stałą instalacją tego artysty na świecie. Z kolei w Muzeum – Miejscu Pamięci Palmiry przeprowadzono rewitalizację ekspozycji stałej oraz aktualizację programu edukacyjnego. Ukazała się także publikacja o tym oddziale i jego okolicach – *Leśne ścieżki wokół Miejsca Pamięci Palmiry*.

Rok 2023 był dla Muzeum Warszawy pomyślny na polu naukowym. Odbyły się trzy duże konferencje na doskonałym poziomie, kontynuowano spotkania z cyklu *Seminariów warszawskich* oraz serię metodologicznych seminariów wewnętrznych. Pracownicy i pracownice Muzeum uczestniczyli w wielu konferencjach w Polsce i zagranicą. Ponadto w koedycji z Żydowskim Instytutem Historycznym im. Emanuela Ringelbluma powstała obszerna dwujęzyczna publikacja *Antologia spojrzeń. Getto warszawskie – fotografie i filmy*. W perspektywie długofalowej te osiągnięcia budują naukowe znaczenie i prestiż instytucji.

Dzięki działalności w wielu obszarach oraz zaangażowaniu zespołu nasze Muzeum otrzymało wiele nagród za projekty wystawiennicze, wydawnicze i edukacyjne. Badania publiczności oraz statystyki frekwencji wskazują na to, że Muzeum jest lubiane, chętnie odwiedzane i coraz lepiej widoczne na kulturalnej mapie Warszawy. Za ten intensywny i obfity w doskonałe projekty rok 2023 całemu zespołowi, wszystkim osobom i instytucjom z nami współpracującym – z całego serca dziękuję.

dr Karolina Ziębińska-Lewandowska
DYREKTORKA MUZEUM WARSZAWY

Oddziały i lokalizacje

proj. graf. Anna Świattowska

- 1 – Siedziba główna
- 2 – Muzeum Woli
- 3 – Muzeum Warszawskiej Pragi
- 4 – Muzeum Farmacji im. mgr. farm. Antoniny Leśniewskiej
- 5 – Muzeum Drukarstwa
- 6 – Muzeum – Miejsce Pamięci Palmiry
- 7 – Izba Pamięci przy Cmentarzu Powstańców Warszawy
- 8 – Korczakianum
- 9 – Centrum Interpretacji Zabytku
- 10 – Barbakan
- 11 – Pracownia Karola Tchorka

Siedziba główna

RYNEK STAREGO MIASTA 28, 00-272 WARSZAWA

W 2023 roku w siedzibie głównej Muzeum Warszawy zorganizowano licznie odwiedzane wystawy czasowe: *Błysk, mat, kolor. Fotografia i Warszawa lat 90.* (do 19 lutego 2023), *Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949* (30 marca – 3 września 2023) oraz *Moi Ver* (12 października 2023 – 4 lutego 2024). W Gabiniecie Zmiennym odbyły się dwa pokazy: *Biuro Odbudowy Ukrainy* (do 2 lipca 2023) oraz *Spółdzielnia prac malarskich* (22 lipca – 30 grudnia 2023), a w Galerii Rynek 30 – trzy wystawy sztuki współczesnej: *Nie miałyśmy szczęśliwej gwiazdy, zapaliliśmy własną. Herstorie warszawskie* (do 29 stycznia 2023), *Marta Romankiv. Eurowarsztat* (9 marca – 30 lipca 2023) oraz *To nie jest moja historia* (28 września 2023 – 28 kwietnia 2024).

Część działań muzealnych odbywała się w przestrzeni Starego Miasta. Podczas Nocy Muzeów (13 maja 2023), 70. Urodzin Starówki (21–23 lipca 2023) oraz Nocy Fotografii (18 sierpnia 2023) przed siedzibą główną Muzeum odbywały się m.in. koncerty, pokazy fotograficzne i filmowe, spacer i warsztaty.

Niezmiennym zainteresowaniem publiczności cieszyła się wystawa główna *Rzeczy warszawskie*. W 2023 roku ekspozycję odwiedziło ponad 40 tysięcy osób.

W siedzibie głównej Muzeum mieści się Biblioteka, której księgozbiór obejmuje 39 835 tytułów o tematyce warszawskiej. W 2023 roku zespół Biblioteki współpracował z 49 instytucjami kultury w Polsce i za granicą. Skupił się na promowaniu czytelnictwa, varsavianistyki oraz nauczania języka polskiego jako obcego.

Noc Muzeów. Koncert Warszawskiego Comba Tanecznego

Noc Fotografii

Fot. Tomasz Kaczor

Fot. Jarosław Barański

Muzeum Woli

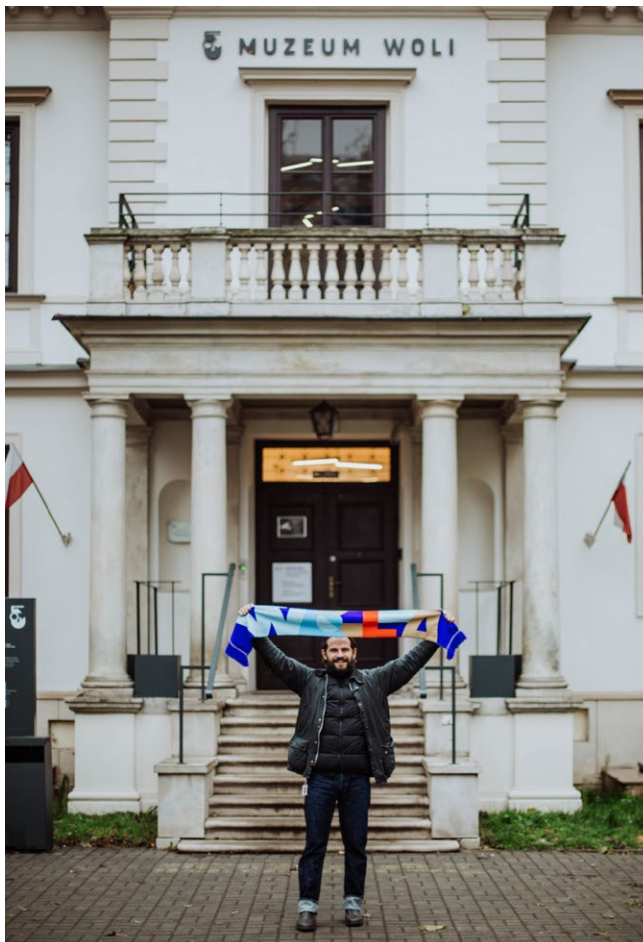
UL. SREBRNA 12, 00-810 WARSZAWA

Konrad Schiller

W 2023 roku Muzeum Woli zrealizowało wystawy czasowe na aktualne tematy, istotne we współczesnej debacie publicznej. Kuratorka wystawy *Kim Lee. Królowa Warszawy* pokazała prawie 20-letni dorobek sceniczny najśłynniejszej warszawskiej drag queen, wykreowanej przez Andy'ego Nguyena. Opowiedziała o życiu artysty zarówno wśród mniejszości wietnamskiej w Warszawie, jak i społeczności LGBTQ+. W ten sposób Muzeum poruszyło kwestie tożsamości, praw mniejszości seksualnych, akceptacji społecznej i przeciwdziałania wykluczeniom. Była to pierwsza tego typu wystawa w instytucji miejskiej. Pokaz poświęcony Kim Lee stał się punktem wyjścia dla projektu *Otwarta historia. W stronę muzeów wielonarracyjnych*.

Zespół kuratorski wystawy *Zimno już było*, będącej częścią 15. edycji Festiwalu *Warszawa w Budowie*, skupił się na wyzwaniach dla miasta związanych z kryzysem termicznym. Dzięki połączeniu wątków historycznych, danych naukowych oraz sztuki współczesnej ukazano różnorodne narzędzia adaptacji do zmieniających się warunków i zapobiegania eskalacji kryzysu klimatycznego. Zaakcentowano również aspekt społeczny tych zmian: wpływ na kształtowanie miejskiej polityki klimatycznej, zaangażowanie mieszkanki i mieszkańców czy migrację klimatyczną.

W 2023 roku Muzeum rozpoczęło skonstruowanie swoich zbiorów. Usystematyzowanie i pogłębione opracowanie merytoryczne kolekcji pozwoli na jej szersze wykorzystanie w działalności oddziału.

Muzeum Woli

Fot. Marcin Siczka

Muzeum Warszawskiej Pragi

Fot. Tomasz Kaczor

Muzeum Warszawskiej Pragi

UL. TARGOWA 50/52, 03-733 WARSZAWA

Katarzyna Kuzko-Zwierz

Na początku roku Muzeum świętowało 375. urodziny Pragi – rocznicę nadania Pradze praw miejskich. Oddział koordynował działania organizacji społecznych oraz instytucji aktywnych po prawej stronie Wisły. Kontynuował także trzy projekty realizowane dzięki wsparciu finansowemu m.st. Warszawy w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych: *Prawobrzeżnych*, *Wykonano na prawym brzegu. Rzemieślników* oraz *Scenę letnią*. Wokół pierwszego projektu odbyły się spotkania i spaceru inspirowane postaciami mieszkanki i mieszkańców Pragi, powstały dwa filmy dokumentalne oraz mapa z trasami spacerów. Drugi projekt dał m.in. możliwość nauki podstaw rzemiosła w muzealnej przestrzeni rzemieślniczej, PraRzemce, ponadto został zaprezentowany podczas międzynarodowej konferencji *Niematerialna Warszawa*, jako przykład działań wspierających niematerialne dziedzictwo miasta. Oddział rozpoczął także realizację wieloletniego projektu *Migawki*. *Fotograficzne Archiwum Rewitalizacji*, zainicjowanego przez Filipa Springera, w którym zaprasza mieszkanki i mieszkańców prawobrzeżnych rewitalizowanych obszarów Warszawy do przyglądania się swojemu otoczeniu i do dokumentacji zachodzących w nim zmian.

W 2023 roku Muzeum udostępniło trzy wystawy czasowe, którym towarzyszył bogaty program wydarzeń oraz zajęć edukacyjnych: *EkoEksperymentarium* – pokaz o tematyce ekologicznej skierowany do najmłodszych odbiorczyń i odbiorców; *Kolej na Pragę* – ekspozycję odwołującą się do miastotwórczej roli kolei w XIX wieku oraz jej współczesnego potencjału jako ekologicznego środka transportu; *Prawobrzeżne* – wystawę o dziewięciu niezwykłych kobietach, których życie splezło się z prawobrzeżnymi dzielnicami Warszawy.

Muzeum Farmacji im. mgr. farm. Antoniny Leśniewskiej

UL. PIWNA 31/33, 00-265 WARSZAWA

Julia Kern-Protassewicz

W 2023 roku Muzeum Farmacji postawiło na rozwój programu edukacyjnego. Zespół dokonał ewaluacji ekspozycji stałej *Res pharmaceuticae* pod względem pedagogicznym i dydaktycznym. Zaktualizowała założenia, przeformułowała modele lekcji, warsztatów i spotkań, opracowała nowe scenariusze zajęć. Celem oddziału ma być edukacja poprzez dzieje leków i leczenia, ale też – dzięki dialogowi i moderowanej refleksji – kształtowanie wrażliwości badawczej odbiorczyń i odbiorców, ukierunkowanie ich na troskę o zdrowie psychiczne i fizyczne oraz myślenie o przyszłości.

Muzeum włączyło się w projekt *Muzealna Edukacja Warszawy* poprzez szkolenie i oprowadzanie osób uczących w szkołach. Zorganizowało także dwa szkolenia dla przewodniczek i przewodników miejskich oraz cykl spotkań i wykładów dla słuchaczek i słuchaczy Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Gościło seminaria Sekcji Historycznej Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego oraz przyjmowało wizyty studyjne warszawskich szkół, uczelni i innych instytucji publicznych. Oddział współorganizował lub był partnerem takich wydarzeń jak Festiwal Nauki, Slow Art Day, TISH Festiwal, Festiwal Kultury bez Barrier, obchody 70. Urodzin Starówki czy 80. rocznicy powstania w getcie warszawskim.

W 2023 roku Muzeum rozpoczęło projekt rejestracji historii mówionych w środowisku emerytowanych farmaceutów i aptekarzy, który będzie kontynuowany w kolejnych latach. Zdigitalizowało 67 muzealiów, opracowało 1175 pozycji w systemie Musnet.

Oddział podjął także różnorodne działania na rzecz widoczności placówki. Zmieniono aranżacje witryn i okiennice, do zaprojektowania których zaproszono architekta Jana Strumiłłę. We współpracy z ilustratorką Zofią Różycką powstały pocztówki zielarskie dla odwiedzających Muzeum. Zespół rozwijał działania wirtualne poprzez udostępnienie na portalu Kolekcje 69 obiektów ze zbiorów oddziału i 36 nowych tekstów związanych z historią farmacji.

Muzeum Farmacji im. mgr. farm. Antoniny Leśniewskiej

Fot. Tomasz Kaczor

Muzeum Drukarstwa – fragment wystawy stałej

Fot. Tomasz Kaczor

Muzeum Drukarstwa

UL. ZĄBKOWSKA 23/25, 03-736 WARSZAWA

Radosław Adamski

W 2023 roku Muzeum realizowało działania związane z introligactwem, kaligrafią i artystycznymi technikami graficznymi. Prezentowało unikalne urządzenia typograficzne oraz oferowało warsztaty rodzinne, podczas których tworzono grafiki, wykonywano oprawy introligatorskie i składano teksty z zabytkowych czcionek, a potem drukowano je na prasie drukarskiej w zecerni Muzeum.

W związku z wydarzeniami w Ukrainie oraz potrzebą integracji i aktywizacji osób wykluczonych społecznie oddział zorganizował warsztaty graficzne umożliwiające wymianę doświadczeń kulturowych oraz społecznych. Ważną częścią programu był także projekt *Historia, pasja, integracja. Warszawska Praga w letniej grafice*: cykl bezpłatnych warsztatów rysunkowych skierowany do osób dorosłych.

Muzeum uczestniczyło w licznych wydarzeniach, m.in. w Europejskich Dniach Dziedzictwa, Dniu Drukarza, Nocy Muzeów oraz Warszawskim Festiwalu Kultury bez Barrier. Wspólnie z zespołem Muzeum Warszawskiej Pragi przygotowano aktywności dla dzieci i młodzieży ze stołecznych szkół w ramach projektu *Klasa z Warszawą. Warszawa z Klasą*. Kontynuowano również projekt *Muzeum w skrzyni*, umożliwiający wyjście z działaniami edukacyjnymi poza siedzibę oddziału.

W 2023 roku opracowano 3500 pozycji w systemie Musnet oraz zdigitalizowano około 100 muzealiów. W portalu Kolekcje znalazło się 100 obiektów z działów Technika oraz Sztuka.

Muzeum — Miejsce Pamięci Palmiry

UL. DROGA PALMIRSKA 1, 05-152 CZOSNÓW

Dominika Jarzyńska-Pokojska

W 2023 roku zakończono pierwszy etap modernizacji wystawy stałej oddziału w Palmirach. Dzięki finansowaniu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wykonano prace modernizacyjne służące poprawie bezpieczeństwa zbiorów: wymieniono 50 gablot, przebudowano 2 wnęki ekspozycyjne, sporządzono 77 kopii najcenniejszych obiektów, na szklanych powierzchniach zamontowano folię przyciemniającą. Instalacja nowych rzutników i słuchawek podniosła jakość odbioru wystawy.

Efektem współpracy oddziału z lokalnymi samorządami i fundacjami było przygotowanie wirtualnego spaceru po ekspozycji oraz przystosowanie wystawy dla osób z niepełnosprawnościami, szczególnie z dysfunkcją wzroku i słuchu (pętla indukcyjna, tyflografiki, urządzenia systemu Your Way).

Zespół Muzeum rozszerzył program edukacyjny o nowe warsztaty i spacerzy z elementami oprowadzania interpretacyjnego, które cieszyły się zainteresowaniem i pozytywnymi recenzjami wśród młodzieży i nauczycieli.

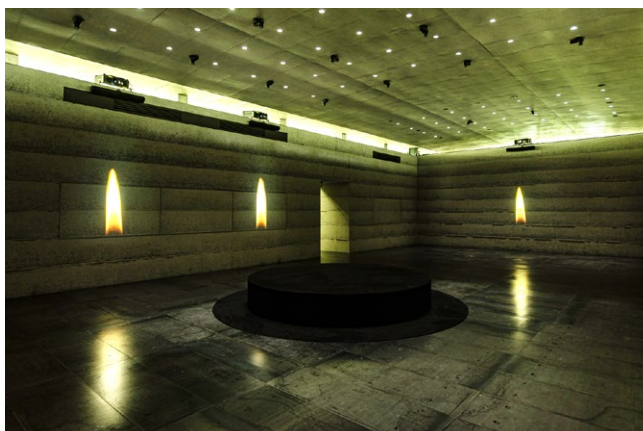
W 2023 roku ukończono prace nad porządkowaniem i uzupełnieniem bazy zbiorów w programie Musnet. Dzięki współpracy ze środowiskami kombatanów, rodzinami ofiar, świadkami historii, instytucjami naukowymi i samorządowymi oraz fundacjami pozyskano nowe informacje o osobach pochowanych na palmirskim cmentarzu oraz włączono kolejne bezpieczne pamiętki do zbiorów Muzeum.

W 2023 roku Muzeum przystąpiło do nowo utworzonej Rady Koordynacyjnej Rezerwatu Biosfery – Puszczy Kampinoskiej, która skupia instytucje, samorządy oraz organizacje działające w sąsiedztwie Kampinoskiego Parku Narodowego. W ten sposób uzyskało znaczący wpływ na organizację wydarzeń kulturalnych w okolicy oddziału, a w przyszłości – będzie współtworzyć program edukacyjny dla młodzieży w tym regionie.

Muzeum — Miejsce Pamięci Palmiry

Fot. Tomasz Kaczor

Izba Pamięci przy Cmentarzu Powstańców Warszawy. *Głosy pamięci* – instalacja Krzysztofa Wodiczki

Izba Pamięci przy Cmentarzu Powstańców Warszawy

UL. WOLSKA 168 (RÓG UL. GEN. JÓZEFA SOWIŃSKIEGO), 01-258 WARSZAWA

Jolanta Hercog

Rok 2023 był pierwszym rokiem funkcjonowania Izby Pamięci oraz formowania się jej zespołu. Opracowano program wydarzeń dla mieszkańców i mieszkańców Warszawy zainteresowanych tematyką Powstania Warszawskiego oraz historią i kulturą okresu dwudziestolecia międzywojennego; zorganizowano liczne projekcje filmowe, wykłady, spacerzy i spotkania. Przygotowano ofertę edukacyjną dla uczniów szkół podstawowych i średnich.

W 2023 roku oddział stał się ponadto istotnym miejscem obchodów 79. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego.

W Dniu Pamięci o Cywilnej Ludności Powstańczej Warszawy (2 października) uroczystie otwarto wystawę stałą oddziału – instalację audiowizualną Krzysztofa Wodiczki *Głosy pamięci*, będącą wyrazem sprzeciwu wobec konfliktów zbrojnych. Inspiracją i twórczym do jej powstania były zarejestrowane w 2022 roku wspomnienia kilkunastu osób uczestniczących w Powstaniu oraz ich bliskich, które przekazują trudną, wielowymiarową opowieść o 1944 roku. *Głosy pamięci* są równocześnie ostrzeżeniem – opowieść, jaką przekazują świadkowie wydarzeń, wpływa na rozumienie i postrzeganie wojny przez młodsze pokolenia. Praca wybitnego artysty współczesnego stała się dopełnieniem budynku – pomnika. Wystawa, sfinansowana przez Miasto Stołeczne Warszawa oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych Niemiec, została przygotowana we współpracy z Fundacją Profile oraz Ambasadą Republiki Federalnej Niemiec. Patronat honorowy nad ekspozycją objął Prezydent m.st. Warszawy.

Fot. Tomasz Kaczor

Korczakianum

UL. JAKTOROWSKA 6 (D. KROCHMALNA 92), 01-202 WARSZAWA

prof. Marta Rakoczy

W 2023 roku powstała wstępna koncepcja wystawy stałej oraz projekt modernizacji i aranżacji auli dawnego Domu Sierot na potrzeby ekspozycji.

W minionym roku zespół zrealizował kilka istotnych przedsięwzięć naukowych: konferencję „*Własne głosy*” dzieci? *Dziecięce autobiografie*. Zainaugurował także cykl otwartych Seminariów Korczakowskich dla muzealników oraz badaczy problematyki korczakowskiej, a także – historii dzieciństwa i wychowania.

W 2023 roku Korczakianum kontynuowało prace badawcze nad zbiorami. Pozyskało z ukraińskiego archiwum państwowego w Kijowie m.in. skany listów Marii Falskiej do Janusza Korczaka z czasów I wojny światowej. Podjęło również, wraz z Janusz Korczak Association of Canada, inicjatywę wpisania rękopisów Janusza Korczaka na listę *Pamięć Świata* UNESCO.

Pracownicy oddziału konsultowały prace doktorskie, publikacje książkowe, projekty wystawiennicze oraz badawcze. Wsparły konsultacjami Festiwal Teatralny *Korczak Dzisiaj* w ramach debaty poświęconej związkom myśli Janusza Korczaka i Ellen Key oraz Warszawski Instytut Bankowości przy opracowaniu programu edukacyjnego na Rok Edukacji Ekonomicznej 2024.

Oddział współpracował z Biurem Edukacji m.st. Warszawy, Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym nr 4, Konsorcjum Korczakowskim i Korczakowskim Repozytorium Cyfrowym, a także rozpoczął współpracę ze Szkołą Podstawową im. Janusza Korczaka w Józefosławiu przy opracowaniu autorskich programów edukacji prospołecznej i proobywatelskiej. W ramach partnerstwa z Uniwersytetem Warszawskim gościł na spotkaniach studyjnych studentów Instytutu Kultury Polskiej.

Centrum Interpretacji Zabytku – fragment wystawy stałej

Korczakianum

Centrum Interpretacji Zabytku

UL. BRZOZOWA 11/13, 00-238 WARSZAWA

Marta Żakowska

Laboratorium Miasta

W styczniu 2023 roku Centrum Interpretacji Zabytku świętowało dziesięciolecie otwarcia stałej ekspozycji poświęconej odbudowie Starego Miasta ze zniszczeń II wojny światowej. Laboratorium Miasta opracowało i zrealizowało program związany z tym jubileuszem.

Przez cały rok zrealizowano cykle wykładów *Spacer UNESCO*, *Fortuna i sztuka*, *Dziedzictwo UNESCO* i *Niematerialne UNESCO*, a także – we współpracy z Uniwersytetem Warszawskim – cykl *Seminarium warszawskie*. Te wydarzenia były prowadzone hybrydowo (w siedzibie CIZ z transmisją na platformie Zoom). Zespół Laboratorium programował także cotygodniowe wykłady poświęcone społecznej historii Warszawy.

We współpracy z Zespołem ds. niematerialnego dziedzictwa przy Biurze Kultury m.st. Warszawy oraz Muzeum Warszawskiej Pragi zespół Laboratorium Miasta zorganizował międzynarodową konferencję *Niematerialna Warszawa*. Powstała także dwuletnia strategia działań w tym obszarze.

Fot. Ignacy Matuszewski

Fot. Marcin Czechowicz

Barbakan

UL. NOWOMIEJSKA 15/17, 00-271 WARSZAWA

Barbakan jest częścią nieistniejącej Bramy Nowomiejskiej, zabytkiem dawnej miejskiej architektury obronnej. Dzisiejsza forma stanowi współczesną rekonstrukcję, jednak w swojej strukturze skrywa elementy budowli wzniesionej prawie 500 lat temu przez Jana Baptyście Weneccjanina. Ze zniszczeń wojennych odbudowano go razem ze Starym Miastem, a pracami nad jego odtworzeniem kierował prof. Jan Zachwatowicz. Wewnątrz budowli znajduje się wystawa, czynna w sezonie letnim, prezentująca przemiany Barbakanu i murów miejskich na przestrzeni wieków.

Barbakan

Fot. Tomasz Kaczor

Pracownia Karola Tchorka

UL. SMOLNA 36 LOK. 10A, 00-375 WARSZAWA

Lena Wicherkiewicz

W listopadzie 2022 roku we współpracy z Katedrą Sztuki Nowoczesnej Uniwersytetu im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego rozpoczęto inwentaryzację zbiorów pracowni, którą kontynuowano w 2023 roku. Zinventaryzowano wszystkie dzieła Karola Tchorka, wyposażenie pracowni oraz część księgozbioru i archiwum. W ramach działań konserwatorskich zabezpieczono obiekty najpilniej wymagające ochrony – model konkursowy tablicy upamiętniającej miejsca walki i męczeństwa oraz wybrane elementy księgozbioru. Sporządzono oceny konserwatorskie stanu zachowania oraz wyceny obrazów znajdujących się w pracowni. Ponadto wypożyczono rzeźby Leona Kudły, stanowiące część kolekcji Karola Tchorka, na monograficzną wystawę w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie oraz rzeźby i fotografie Karola Tchorka – na ekspozycję w Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce.

W 2023 roku Muzeum Warszawy nawiązało współpracę z artystką Katy Bentall, wdową po Mariuszu Tchorku, dotychczasową opiekunką pracowni.

Ze względu na trwającą inwentaryzację pracownię mogą zwiedzać jedynie specjalistki i specjaliści oraz badaczki i badacze. Odbyły się wprowadzania i spotkania dla studentek i studentów zarządzania kulturą wizualną oraz Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych, podyplomowych studiów muzealnych Uniwersytetu Warszawskiego, sztuki współczesnej Polskiej Akademii Nauk, a także dla współpracowniczek Warszawskiego Obserwatorium Kultury i członkiń Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych.

Pracownia Karola Tchorka

Fot. Adrian Czechowski, Michał Matyjaszewski

Wystawy czasowe

Kim Lee. Królowa Warszawy

Muzeum Woli
2 lutego – 30 lipca 2023

KURATORKA: Magdalena Staroszczyk

PARTNERZY: Stowarzyszenie Lambda Warszawa, Fundacja Kultury Dialogu oraz MigrArt/Strefa Wolnościowa

WYSTAWIE TOWARZYSZYŁ PROGRAM WYDARZEŃ: wykłady, rozmowy, pokazy filmów, warsztaty artystyczne, szkolenia dla kadry nauczycielskiej oraz uczennic i uczniów ostatnich klas szkół ponadpodstawowych, realizowany w ramach projektu *Otwarta historia. W stronę muzeów wielonarracyjnych.*

FREKWENCJA NA WYSTAWIE I PODCZAS WYDARZEŃ TOWARZYSZĄCYCH: 7958 osób

Magdalena Staroszczyk

Fot. Tomasz Kaczor

Wystawa poświęcona najśłynniejszej warszawskiej drag queen wykreowanej przez Andy'ego Nguyena. Kim Lee królowała na stołecznych scenach przez niemal dwie dekady aż do śmierci w 2020 roku spowodowanej wirusem COVID-19. Wcielała się w postacie ikoniczne dla polskiej i warszawskiej kultury, takie jak Violetta Villas, Hanka Ordonówna czy warszawska Syrena.

Podczas kreowania postaci Kim Lee Andy Nguyen wielokrotnie czerpał ze swoich korzeni i z kultury wietnamskiej. Własnoręcznie tworzył, a potem wielokrotnie przerabiał swoje stroje. Kolekcja ponad tysiąca kostiumów stała się inspiracją do przygotowania wystawy, a do zbiorów Muzeum trafiły trzy z nich: *Syrenka*, *Hanka Ordonówna* oraz *Krakowianka*.

Na wystawie kreacjom i akcesoriom pochodzącym z garderoby Kim Lee towarzyszyły fotografie Agaty Zbylut, która stworzyła fotograficzne archiwum ubiorów warszawskiej drag queen. Wybrane kadry zwracały uwagę na misterny proces przygotowywania kostiumów i odsłaniały ich konstrukcje. Pokazano także archiwalne zdjęcia i filmy dokumentujące sceniczne tożsamości Kim Lee.

Dzięki wystawie było możliwe opowiedzenie historii Andy'ego Nguyena także w kontekście jego doświadczenia przynależności do mniejszości wietnamskiej oraz społeczności LGBTQ+ w stolicy. Na ekspozycji pojawiły się fotografie z cyklu *Ba Lan* autorstwa Rafała Miłacha, który przez niemal trzy lata obserwował życie warszawskich Wietnamczyków.

Fot. Tomasz Kaczor

Fot. Tomasz Kaczor

Fot. Tomasz Kaczor

Marta Romankiv. Eurowarsztat

Muzeum Warszawy, Galeria Rynek 30

9 marca – 30 lipca 2023

KURATORKA: Zofia Rojek

WYSTAWIE TOWARZYSZYŁ PROGRAM WYDARZEŃ: warsztaty dla osób z doświadczeniem migracji, spotkania, debata, interwencja artystyczna w Gabinecie Portretów oraz realizacja nagrań włączonych do projektu.

FREKWENCJA NA WYSTAWIE I PODCZAS WYDARZEŃ

TOWARZYSZĄCYCH: 4474 osoby

Marta Romankiv

Fot. Tomasz Kaczor

Eurowarsztat to otwarty projekt, w którym Marta Romankiv, korzystając także z własnego doświadczenia, rozmawia z migrantkami i migrantami o przyszłości Europy. Wspólnie zastanawiają się, jak uczynić głosy mniejszości – w tym osób mieszkających i pracujących w Europie, ale nieposiadających unijnych paszportów – tak samo słyszalnymi jak głosy polityczek i polityków.

Działania ukraińskiej artystki Marty Romankiv koncentrowały się na zwalczaniu stereotypu migrantek i migrantów jako osób cierpiących, trwających w kryzysie, skupionych na przetrwaniu. Na zarejestrowanych nagraniach zaproszone osoby opowiadały o własnych wizjach przyszłości oraz proponowały niezbędne według nich zmiany społeczne.

Zdjęcia i nagrania były realizowane w konwencji glamour: bohaterkom i bohaterom wykonano profesjonalny makijaż, wystylizowano w gładkie, czarne ubrania oraz koronę ze złotych gwiazd. Estetyka fotografii i nagrań nawiązywała do sesji modowych z luksusowych magazynów. Migrantki i migranci w zdecydowanej większości wypowiadały(-li) się w swoich ojczystych językach. Dzięki tym zabiegom symbolicznie przywracały(-li) sobie należne, równe miejsce w strukturze europejskiej wspólnoty.

Abdallah Razik Omar – jeden z bohaterów wystawy

Fot. Mateusz Lipiński

Warsztaty dla osób z doświadczeniem migracji prowadzone przez Dorotę Warakomską

Fot. Tomasz Kaczor

Wstuchaj się w muzeum

Muzeum Warszawy, przestrzeń wystawy głównej
Rzeczy warszawskie
13 marca – 13 czerwca 2023

KURATORKA: Katarzyna Żák-Caplot

PARTNERZY: Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców „Polonicum”, Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Warszawskiego

FREKWENCJA NA WYSTAWIE I PODCZAS WYDARZEŃ

TOWARZYSZĄCYCH: 10 834 osoby

Uczestniczki projektu Viktoria Switina i Kseniia Kovalenko

Fot. Tomasz Kaczor

Studentki i studenci Uniwersytetu Warszawskiego – cudzoziemcy uczący się języka polskiego jako obcego – stworzyli interwencję na wystawie głównej. Napisali teksty o wybranych gabinetach i ich zbiorach w języku polskim na poziomie średnio zaawansowanym i nagrali je w formie kilkuminutowych audioprzewodników.

W czasie semestru zimowego 2022/2023 studentki i studenci pracowali wspólnie z kuratorką interwencji, bibliotekarkami oraz kuratorami gabinetów. Zwiedzali wystawę główną i oddziały Muzeum, mieli także możliwość poznania tych miejsc z innej perspektywy, mogli się poczuć jak osoby zatrudnione w instytucji. Swoimi pomysłami podzielili się z Dyrekcją. Odbyły się także spotkania z pracownikami Działu Księgowości i Działu Kadr oraz pracownikami pionu administracyjnego. Oglądano miejsca, które zazwyczaj są niedostępne dla zwiedzających wystawy.

W audioprzewodnikach można usłyszeć głosy uczestniczek i uczestników interwencji, poznać historię i kulturę Warszawy z ich punktu widzenia. Kody QR z dostępem do nagrań umieszczono przed wejściem do gabinetów.

·POLONICUM

Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej
dla Cudzoziemców

Fot. Tomasz Kaczor

Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949

Muzeum Warszawy

30 marca–3 września 2023

KURATOR: dr Adam Przywara

WYSTAWIE TOWARZYSZYŁ PROGRAM WYDARZEŃ: oprowadzania kuratorskie i gościnne, debaty, wykłady, warsztaty, spacer, przegląd filmowy oraz audioprzewodnik, materiały do zajęć dla osób z niepełnosprawnościami (w tym tyflografiki i teksty proste) i publikacja.

FREKWENCJA NA WYSTAWIE I PODCZAS WYDARZEŃ

TOWARZYSZĄCYCH: 19 519 osób

Fot. Tomasz Kaczor

Adam Przywara

Odgruzowywanie, wyburzenie ruin, odzyskiwanie cegieł i żelaza, produkcja gruzobetonu to niektóre ze sposobów, w jakie kiełkowało społeczne, ekonomiczne i architektoniczne życie powojennej stolicy. Wystawa odsłaniała zapomniany, lecz niezwykle aktualny rozdział dwudziestowiecznej historii Warszawy: miasta powstałego w znacznym stopniu z ruin.

Kanwą narracyjną ekspozycji stanowił proces przemiany ruin w gruzy, a gruzów – w materiały budowlane, których używano do konstruowania architektury i krajobrazu powojennej Warszawy.

Na wystawie zaprezentowano m.in. oryginalne gruzy i materiały odbudowy, fotografie, grafiki, malarstwo, dokumenty archiwalne, rysunki architektoniczne, mapy i infografiki oraz współczesne dzieła sztuki takich twórczyń i twórców jak Tymek Borowski, Grupa Centrala, Diana Lelonek, Monika Sosnowska. Udostępniono także materiały audiowizualne, w tym nagrania historii mówionej – relacje warszawianek i warszawiaków, robotników, inżynierów, architektów i polityków zmagających się z gruzem jako wyzwaniem architektonicznym, społecznym i ekonomicznym.

Scenografia wystawy została opracowana przez Studio Okuljar zgodnie z zasadami obiegu zamkniętego materiałów: z wykorzystaniem wyłącznie elementów wielorazowych, łączonych bez użycia kleju.

Fot. Tomasz Kaczor

Fot. Tomasz Kaczor

Fot. Tomasz Kaczor

Kolej na Pragę

Muzeum Warszawskiej Pragi
26 kwietnia – 15 października 2023

KURATORKA: Anna Mizikowska

PARTNERZY: Koleje Mazowieckie, SNCF Réseau, Stacja Muzeum

WYSTAWIE TOWARZYSZYŁ PROGRAM LEKCJI I WYDARZEŃ: oprowadzania kuratorskie i gościnne, wykłady, warsztaty, spotkania międzypokoleniowe, spacery, wycieczki rowerowe i kolejowe, koncert orkiestry kolejowej, geocaching – gra terenowa i podcast.

FREKWENCJA NA WYSTAWIE I PODCZAS WYDARZEŃ

TOWARZYSZĄCYCH: 8761 osób

Anna Mizikowska

Fot. Tomasz Kaczor

W drugiej połowie XIX wieku kolej odegrała kluczową rolę w rozwoju prawobrzeżnej Warszawy i jej okolic. Uruchomiono wówczas dalekobieżne drogi żelazne: Petersbursko-Warszawską, Terespolsko-Warszawską, Nadwiślańską i Obwodową, dzięki czemu warszawska Praga stała się ważnym węzłem kolejowym.

Na wystawie zaproponowano spojrzenie na przyszłość kolei w Warszawie i w Europie poprzez pryzmat historii lokalnej. Była to opowieść o klimacie dawnych podróży, dawnych dworcach i pociągach, ludziach, którzy tworzyli kolej i którzy z niej korzystali, a także o zmieniającym się za jej sprawą mieście. Część ekspozycji dotyczyła współczesnych perspektyw dla pasażerek i pasażerów: przedstawiała kolejowy masterplan dla Warszawy, mapy powstających i planowanych w najbliższych latach szybkich połączeń torowych między europejskimi stolicami, czy wreszcie blogi i kanały internetowe promujące zwiedzanie świata pociągiem.

Wystawa powstała ze zbiorów Muzeum Warszawy, Stacji Muzeum i Muzeum Narodowego w Warszawie. Wzbogacono ją licznymi materiałami audiowizualnymi z muzealnego Archiwum Historii Mówionej, a także z archiwów radiowych i telewizyjnych.

STACJA MUZEUM

Fot. Tomasz Kaczor

Fot. Tomasz Kaczor

Spółdzielnia prac malarskich

Muzeum Warszawy, Gabinet Zmienny
22 lipca – 30 grudnia 2023

KURATORKA: Zofia Rojek

WYSTAWIE TOWARZYSZYŁ PROGRAM WYDARZEŃ: spacer
z autorką i kuratorką po Starym i Nowym Mieście,
oprowadzania kuratorskie i gościnne.

FREKWENCJA NA WYSTAWIE I PODCZAS WYDARZEŃ

TOWARZYSZĄCYCH: 8928 osób

Paulina Włostowska

Fot. Tomasz Kaczor

Paulina Włostowska zaproponowała w swoim muralu alternatywne spojrzenie na historię miasta: odeszła od mitów narodowych powstań oraz upamiętniania zbrojnych zrywów i podkreśliła wagę dekorowania wspólnych, naznaczonych zniszczeniami przestrzeni.

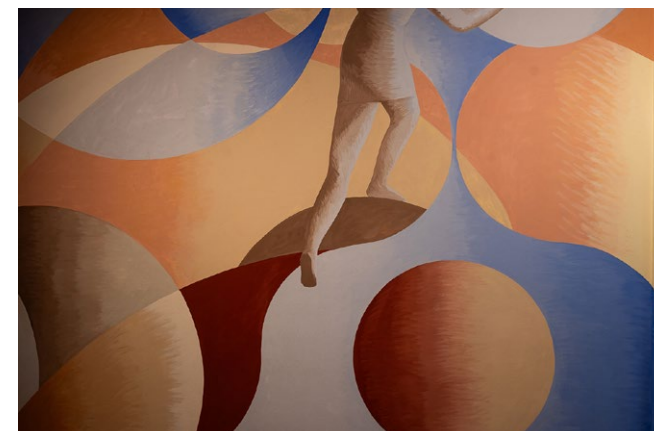
Mural, odsłonięty z okazji 70. rocznicy odbudowy Starego Miasta, jest współczesną interpretacją historii tworzenia wielkoformatowych dekoracji na ścianach rekonstruowanych Starego i Nowego Miasta przez plastyczki, m.in. Krystynę Kozłowską, Zofię Czarnocką-Kowalską, Krystynę Studnicką, Helenę Grzeškiewicz, Zofię Artymowską, Hannę Żuławską. Niektóre z nich opracowywały także technologie barwienia tynku, inne po latach robiły znaczące kariery artystyczne, nierzadko międzynarodowe.

Włostowska czerpała bezpośrednio ze wzorów wypracowywanych przez kobiece zespoły twórcze. Łączyła wizualne cytaty w spójną całość, wprowadzała także elementy ornamentyki miejskiej czy motywy dekoracyjne zaczerpnięte z archiwaliów i dokumentacji fotograficznych. W jej dziele można dojrzeć sylwetki bohaterek opowieści. W ten sposób artystka dokonała rewizji ich działalności, przywróciła im widzialność i obecność.

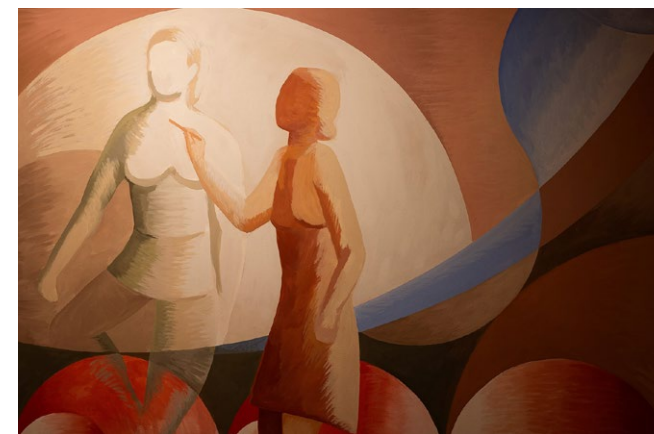
Wielkoformatowy mural w przestrzeni Muzeum to także dialog z *Kuciem kos* Wojciecha Fangora – pracą stworzoną na potrzeby ekspozycji stałej w 1954 roku, jednak zakrytą ponad 60 lat.

Fot. Tomasz Kaczor

Fot. Tomasz Kaczor

Fot. Tomasz Kaczor

Warszawa w Budowie 15: Zimno już było

Muzeum Woli / Laboratorium Miasta

Wystawa: 22 września 2023–24 marca 2024

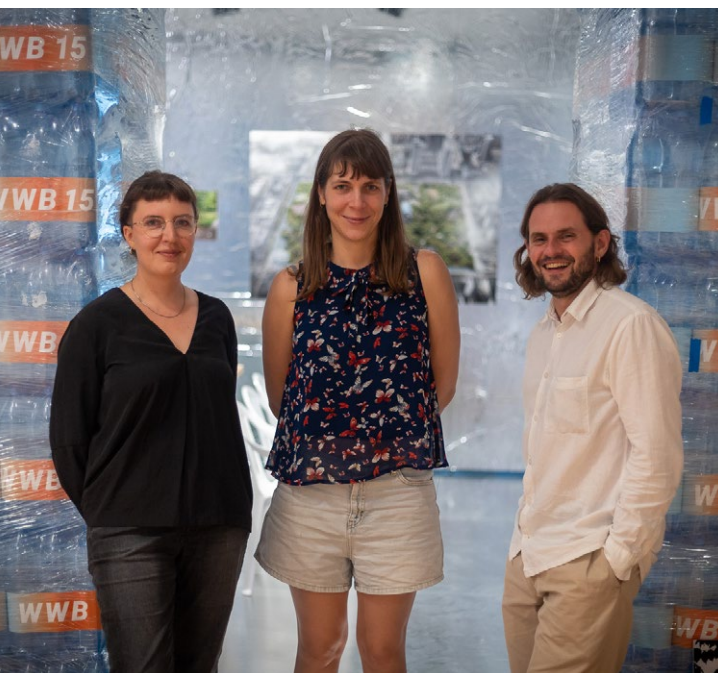
Festiwal Warszawa w Budowie: 22 września–22 października 2023

ZESPÓŁ KURATORSKI: Wanda Kaczor, Konrad Schiller, Marta Żakowska

PARTNERZY: Muzeum Sztuki Nowoczesnej, Instytut Francuski, Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Austriackie Forum Kultury, Muzeum Ziemi PAN, Instytut Cervantesa, Wydział Wzornictwa Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, Bar Studio

WYSTAWIE TOWARZYSZYŁ PROGRAM WYDARZEŃ: oprowadzania kuratorskie i gościnne, debaty, wykłady, wycieczki tematyczne, spacer, dwa wernisaże w instytucjach partnerskich i przegląd filmowy.

FREKWENCJA NA WYSTAWIE I FESTIWALU (DO 30 GRUDNIA 2023): 3711 osób

Wanda Kaczor, Marta Żakowska, Konrad Schiller

Fot. Tomasz Kaczor

Od początku ostatniej dekady XX wieku średnia roczna temperatura w Warszawie przekracza 8°C. Co roku padają kolejne rekordy. Jak w obliczu pogłębiającego się kryzysu termicznego muszą zmienić się zwyczaje ludzi, architektura i urbanistyka stolicy?

Zespół kuratorski odniósł się do początków nowożytnej meteorologii i do procesu instrumentalizacji pomiarów i badań. Ważnym elementem ekspozycji stał się rozwój świadomości znaczenia temperatury i jej zależności od Słońca wśród mieszkanki i mieszkańców Warszawy. Pokazano różnorodne narzędzia pomagające przystosowaniu się do zmian klimatu i zapobiegania wzrostowi kryzysu klimatycznego oraz dawne i współczesne sposoby radzenia sobie z wysokimi temperaturami.

Wydobyto także istotny aspekt społeczny – oddolne zaangażowanie mieszkanki i mieszkańców miasta i ich wpływ na kształtowanie polityki miejskiej wobec kryzysu klimatycznego, a także kwestię migracji klimatycznej. Narracja wystawy została zbudowana z wykorzystaniem materiałów archiwalnych, analiz danych, historycznych narzędzi pomiarowych oraz prac przygotowanych na tę wystawę przez artystki i artystów: Katarzynę Krakowiak-Bałkę, Karolinę Bregułę, Kobasa Lakę oraz Emanuela Levy'ego. Zaprezentowano również pracę Olafura Eliassona.

austriackie forum kultury^{waw}

Fot. Tomasz Kaczor

Fot. Tomasz Kaczor

Olafur Eliasson, Eye see you, 2006, dzięki uprzejmości Studio Olafur Eliasson, Berlin

To nie jest moja historia

Muzeum Warszawy, Galeria Rynek 30
28 września 2023 – 28 kwietnia 2024

KURATORKA: Zofia Rojek, współpraca: dr Katarzyna Bojarska, prof. Adam Lipszyc

PARTNERZY: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Instytut Filozofii i Socjologii PAN, International Walter Benjamin Society, Uniwersytet SWPS

WYSTAWIE TOWARZYSZYŁY: oprowadzania kuratorskie.

FREKWENCJA NA WYSTAWIE I PODCZAS WYDARZEŃ

TOWARZYSZĄCYCH (DO 30 GRUDNIA 2023): 4827 osób

Zofia Rojek, w tle praca Sebulca *Duszka*, 2021

Fot. Tomasz Kaczor

Wystawa o krzywdach doświadczanych przez dzieci oraz o strategiach obronnych, które stosują, aby przetrwać. Artystki i artyści, niekiedy bazując na własnych traumach, opowiadają w swoich pracach o dorastaniu w biedzie, lekceważeniu i wyśmiewaniu uczuć, o przemocy seksualnej, o strachu i o poszukiwaniu emocjonalnego wsparcia w świecie fantazji.

Patryk Różycki, Weronika Perłowska, Agata Jarosławiec, Sebulc, Bolesław Chromy czerpią inspiracje z dziecięcej estetyki – twórczo przetwarzają zabawki, mebelki, domowe skrytki. Pokazują, że dzieciństwo – na pozór radosne i beztrudne – nie jest programowo pozbawione przemocy, upokorzeń czy zaniedbań.

Jako rozszerzenie tematyki pokazu opracowano ścieżkę zwiedzania wystawy głównej inspirowaną zbiorem esejów *Berlińskie dzieciństwo na przełomie wieków* Waltera Benjamina, w którym filozof wspominał pierwsze lata swojego dorastania – dostatanie i względnie szczęśliwe, ale też pełne trudności, rozczarowań czy przymusu. Benjamin rozumiał dzieciństwo jako kryzys – okres zawieszenia przed dorosłością, kształtowania się osobowości i przygotowania do życia, o którym jeszcze nic nie wiadomo. W dziesięciu salach i gabinetach znalazły się krótkie teksty inspirowane fragmentami książki.

Wystawa towarzyszyła konferencji naukowej International Walter Benjamin Society.

Praca Agaty Jarosławiec *Tonic Immobility*, 2022

Fot. Tomasz Kaczor

Making of wystawy. Bolesław Chromy

Fot. Tomasz Kaczor

Moi Ver

Muzeum Warszawy

12 października 2023–4 lutego 2024

KURATORKI: Julie Jones, dr Karolina Ziębińska-Lewandowska

PARTNERZY: Centrum Pompidou, Muzeum Sztuki w Tel Awiwie

WYSTAWIE TOWARZYSZYŁ PROGRAM WYDARZEŃ: oprowadzania kuratorskie i gościnne, spotkania, wykłady, spacerzy i warsztaty.

FREKWENCJA NA WYSTAWIE I PODCZAS WYDARZEŃ

TOWARZYSZĄCYCH (DO 30 GRUDNIA 2023): 10 115 osób

Julie Jones i dr Karolina Ziębińska-Lewandowska

Fot. Tomasz Kaczor

Wystawa odsłaniała niezwykle bogatą i różnorodną twórczość Moshego Vorobeichica, fotografa należącego do czołówki europejskiej awangardy lat 20. XX wieku, grafika i malarza. Był to pierwszy na świecie kompletny pokaz dorobku tego artysty.

Moshe Vorobeichic (1904–1995), znany jako Moi Ver, a w późniejszym okresie – Moshe Raviv, urodził się na terenie dzisiejszej Białorusi, a wychowywał w Wilnie. Kształcił się w Bauhausie i w Paryżu, m.in. pod kierunkiem László Moholya-Nagya i Fernanda Légera. W latach 30. wyemigrował do Palestyny.

Był artystą wszechstronnym, łączył nowatorstwo formy z wrażliwością społeczną i zaangażowaniem politycznym. Jego wizjonerskie i bezkompromisowe projekty o dzielnicy żydowskiej w Wilnie, o Paryżu czy kibucach w Polsce lub Palestynie są jednocześnie manifestami światopoglądowymi.

Dzięki wieloletniej pracy w archiwum Moiego Vera, znajdującym się pod opieką rodziny w Tel-Awiwie-Jafie na wystawie zaprezentowano ponad 300 obiektów: fotografie, plakaty, wydawnictwa, projekty książek, obrazy i dokumenty, w tym niepublikowany wcześniej zbiór fotografii z lat 1929–1937 przedstawiających życie codzienne tradycyjnej polskiej społeczności żydowskiej, wykonanych m.in. w Warszawie i w miejscowościach podwarszawskich. Wystawa miała premierę w Centrum Pompidou w dniach 20 kwietnia – 29 sierpnia 2023 roku.

Centre
Pompidou

מוזיאון תל אביב לאמנות
Tel Aviv Museum of Art

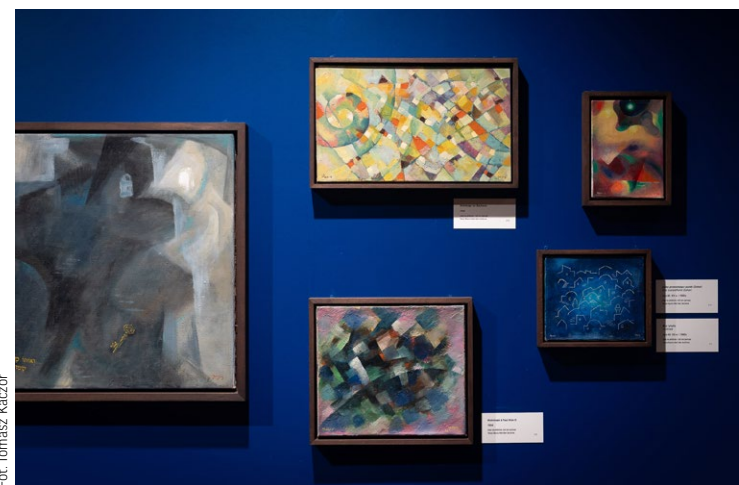

© Yossi Raviv-Moi Ver Archive

Moi Ver, *Autoportret*, 1928, dzięki uprzejmości Galerie Berinson, Berlin

Fot. Tomasz Kaczor

Fot. Tomasz Kaczor

Prawobrzeżne

Muzeum Warszawskiej Pragi
22 listopada 2023 – 21 lipca 2024

KURATORKA: Jolanta Wiśniewska

WYSTAWIE TOWARZYSZYŁ PROGRAM WYDARZEŃ: oprowadzania kuratorskie i gościnne, debaty, spotkania, spacer, warsztaty.

FREKWENCJA NA WYSTAWIE I PODCZAS WYDARZEŃ

TOWARZYSZĄCYCH (DO 30 GRUDNIA 2023): 1074 osoby

Jolanta Wiśniewska

Fot. Tomasz Kaczor

Opowieść o warszawskiej Pradze przez pryzmat biografii kobiet – postaci szerzej nieznanych lub zapomnianych, często ukrytych za plecami mężczyzn.

Na ekspozycji pokazano losy dziewięciu kobiet w różnorodny sposób powiązanych z prawobrzeżnymi dzielnicami miasta: nauczycielki i założycielki szkoły, Heleny Rzeszotarskiej, antropolożki Marii Antoniny Czaplickiej, artystki ceramiczki Wandy Szrajberówny, lekarki i naukowczyni Hanny Hirszfeldowej, aktorki i zakonnicy Stanisławy Umińskiej, organizatorki kibucu Towy Rubin, pływaczki Józefy Czuperskiej, harcerki i organizatorki ruchu turystycznego Jadwigi Czajki oraz gospodyni salonu artystycznego Ninel Kameraz-Kos.

Wystawa miała swoje źródło w projekcie *Prawobrzeżni*, prowadzonym od 2015 roku w Muzeum Warszawskiej Pragi przez Jolantę Wiśniewską. Łączyła narrację biograficzną z projektem artystycznym Marianne i Katarzyny Wąsowskich. Obiekty prezentowane na wystawie pochodzą ze zbiorów kilkudziesięciu instytucji publicznych oraz osób prywatnych z kraju i z zagranicy.

Fot. Tomasz Kaczor

Fot. Tomasz Kaczor

Wybrane projekty

70. Urodziny Starówki

Marta Żakowska
Laboratorium Miasta

21–23 lipca 2023
Stare i Nowe Miasto

KOORDYNACJA: Klaudia Gniady, Agnieszka Trepkowska

KOMITET ORGANIZACYJNY: Muzeum Warszawy, Staromiejski Dom Kultury, Muzeum Karykatury im. Eryka Lipińskiego, Bar Studio

PARTNERZY: 35 organizacji i instytucji kulturalnych działających na Starym i Nowym Mieście

FREKWENCJA: 25 000 osób

Urodziny Starówki to trzydniowe święto mieszkańek i mieszkańców stolicy, zorganizowane po raz pierwszy przez ponad 30 instytucji kulturalnych działających na warszawskim Starym i Nowym Mieście, zainicjowane przez Muzeum Warszawy, Staromiejski Dom Kultury, Muzeum Karykatury oraz Bar Studio. W programie obchodów rocznicy odbudowy Rynku Starego Miasta znalazło się 70 wydarzeń, w tym: koncerty, spacer, warsztaty artystyczne, gry miejskie, spotkania, wystawy, pokazy filmowe, oprowadzania po wystawach, potańcówki i rodzinny piknik. Ogromne zainteresowanie mediów tym przedsięwzięciem wzmocniło rozpoznawalność wszystkich organizatorów, a wspólne działania dały początek koalicji instytucji, która pracuje nad kolejną edycją wydarzenia.

Fot. Tomasz Kaczor

70. Urodziny Starówki. Śniadanie urodzinowe przy Wspólnym Stole

Fot. Jarosław Barański

Noc Fotografii. Abigail Solomon-Godeau, Witek Orski, w tle Jędrzej Sokołowski

Focus on Photography

Karolina Puchała-Rojek
Centrum Fotografii

październik 2022 – kwiecień 2024

KOORDYNATORKI: Marzena Michałek-Dąbrowska, Karolina Puchała-Rojek
Projekt realizowany we współpracy z Narodowym Muzeum Islandii w Reykjavíku, dofinansowany ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W 2023 roku trwały intensywne prace w ramach projektu skoncentrowanego na rozwoju publiczności Muzeum Warszawy zainteresowanej fotografią. Oprócz badań publiczności, cyklu spotkań dla dorosłych i serii warsztatów prowadzono prace z albumami fotograficznymi oraz negatywami Leonarda Jabrzemskiego, angażujące wiele działań. Ta część kolekcji wymagała szczególnych rozwiązań zarówno w zakresie inwentaryzacji, konserwacji, jak i digitalizacji, a także wykonania rozbudowanych opisów merytorycznych.

W ramach projektu odbyła się również pierwsza warszawska Noc Fotografii (18 sierpnia), podczas której w czterech lokalizacjach zrealizowano wielkoformatowe pokazy, m.in. montaż fotografii z kolekcji muzealnej, współczesnych projektów z selekcji festiwalu w Arles oraz prac debiutantek i debiutantów nagrodzonych w konkursie o przemianach Warszawy.

Pod koniec 2023 roku Muzeum zainicjowało pierwszą w Polsce akcję Społecznego Opisywania Fotografii. Na platformie velehanden.nl umieszczono ponad 5000 fotografii z kolekcji Muzeum, do których opisanie zaproszono osoby z detektywistycznym zacięciem, zainteresowane historią i Warszawą. Tylko do końca roku w projekt włączyło się niemal 400 osób. Dzięki nim zostały opisane niemal wszystkie udostępnione fotografie.

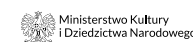
Patronat honorowy

Prezydent
miasta stołecznego
Warszawy

Instituacja Kultury
miasta stołecznego
Warszawy

Projekt Focus on Photography dofinansowany jest ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i MKiDN. Wspólnie działamy na rzecz Europy zielonej, konkurencyjnej i sprzyjającej integracji społecznej.

375. Urodziny Pragi

Katarzyna Kuzko-Zwierz
Muzeum Warszawskiej Pragi

10–19 lutego 2023

Muzeum Warszawskiej Pragi

KOORDYNACJA: Ewelina Bartosik

WSPÓŁORGANIZATORZY: Fundacja Zmiana, Kolekcjonerzy Czasu, Na Pradze, Porozumienie dla Pragi, PSM Michałów, Stowarzyszenie Gwara Warszawska, Towarzystwo Przyjaciół Pragi, Z Pragą za pan brat

FREKWENCJA: 2771 osób

Urodziny Pragi to coroczna impreza zainicjowana kilkanaście lat temu przez praskie społeczniczki i społeczników w związku z rocznicą nadania Pradze praw miejskich (10 lutego 1648 roku). W 2023 roku Muzeum przyjęło rolę koordynatora wydarzeń tworzących program urodzinowej fety, obejmujący spacer po niedostępnych na co dzień obiektach, warsztaty i koncerty. W Muzeum zorganizowało m.in. specjalne oprowadzania po wystawie stałej i modlitewniach oraz warsztaty kaligrafii, haftu i sitodruku. Odbyły się tam także inne wydarzenia: koncert Kapeli Praskiej, praskie kalambury, a także świętowanie urodzin Pragi tortem ufundowanym przez cukiernię Strzałkowskich.

375. Urodziny Pragi. Występ Heńka Małolepszego

Fot. Tomasz Kaczor

Projekt Złota Wyspa. Performans Pawła Althamera

Fot. Jakub Cielej

Złota Wyspa

Katarzyna Kuzko-Zwierz
Muzeum Warszawskiej Pragi

12 maja–30 września 2023

al. „Solidarności”, przy parku Praskim

KURATORKA: Joanna Kordjak (Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki)

WSPÓŁPRACA KURATORSKA: Katarzyna Kuzko-Zwierz

PARTNERZY: Miejski Ogród Zoologiczny im. Antoniny i Jana Żabińskich w Warszawie, Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki

WSPÓŁPRACA: Centrum Sztuki Włączającej

FREKWENCJA: 900 osób

W ramach projektu nieczynny od 2020 roku wybieg dla niedźwiedzi brunatnych warszawskiego ZOO, stanowiący swego rodzaju wyspę w środku miasta, stał się dla Pawła Althamera oraz zaproszonych artystek i artystów przestrzenią działań artystycznych. W tym miejscu odbyło się około 60 wydarzeń: od performansu Pawła Althamera inauguracyjnego projektu, przez międzypokoleniowe i międzyrodzinkowe praktyki kolektywne: czytanie ulubionych książek, rysowanie, medytację czy poznawanie alternatywnych dla werbalnych form komunikacji, po performanse Anny Nowickiej oraz duetu Alicja Czyczel/Alicja Nauman. Wyspa była też miejscem minirezydencji artystycznych. Swoje działania rzeźbiarskie, spotkania i warsztaty zrealizowali m.in. Paweł Althamer, Krzysztof Gil, Krzysztof Maniak oraz Rafał Wilk. Podczas projektu pochylano się również nad historią wybiegu i nad jego społecznym funkcjonowaniem.

FUNDACJA ZMIANA

KOLEKCYJNERZY
CZASU

#chronimyGINACEgatunki

Historia, pasja, integracja. Warszawska Praga w letniej grafice

Dominika Sielczak
Muzeum Drukarstwa

czerwiec–październik 2023

Muzeum Drukarstwa

KOORDYNACJA: Dominika Sielczak

FREKWENCJA: 30 osób

Projekt dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury *Kultura – Interwencje. Edycja 2023*.

Projekt *Historia, pasja, integracja. Warszawska Praga w letniej grafice* był cyklem bezpłatnych spotkań skierowanych do młodzieży i osób dorosłych połączonych wspólną pasją rysowania. Podczas kilkunastu warsztatów i spacerów uczestniczki i uczestnicy mogli uważnie przyrzeć się miastu, poznać niezwykle historie warszawskiej Pragi oraz dostrzec walory artystyczne i nieoczywiste formy w stolicy.

W ramach cyklu odbył się spacer z przewodnikiem po wybranych miejscach praskich, warsztaty introligatorskie, podczas których każda osoba od podstaw przygotowywała własny szkicownik, pięć spacerów rysunkowych oraz warsztaty graficzne. Zwińczeniem projektu było wydanie wspólnego zinu – miniprzewodnika po warszawskiej Pradze. Spotkania integrowały grupę i dawały jej przestrzeń do wymiany doświadczeń, do dzielenia się wiedzą i do wzajemnych inspiracji oraz zachęcały do aktywnego, twórczego spędzania czasu.

Otwarta historia. W stronę muzeów wielonarracyjnych

Magdalena Staroszczyk, Konrad Schiller, Katarzyna Żukowska,
Milena Soporowska, Klaudia Jaraszek
Muzeum Woli

11 lutego – 31 października 2023

Muzeum Woli; kino Syrena w Muzeum Warszawy

KOORDYNACJA: Magdalena Staroszczyk, Konrad Schiller

PARTNERZY: Stowarzyszenie Lambda Warszawa, Fundacja Kultury Dialogu, MigrArt / Strefa Wolnościowa

FREKWENCJA: 892 osoby

Projekt wsparty finansowo przez Biuro Kultury m.st. Warszawy w ramach Funduszu Instytucji Kultury, towarzyszący wystawie *Kim Lee. Królowa Warszawy*, realizowanej w Muzeum Woli od lutego do października 2023 roku.

Projekt wpisywał się w tworzenie oferty kulturalnej dla mieszkańców Warszawy w duchu otwartości, wzajemnego szacunku, zgodnej z celem operacyjnym „Dbajmy o siebie nawzajem”, opisanym w dokumencie *#Warszawa 2030. Strategia*. Punktem wyjścia była wystawa czasowa *Kim Lee. Królowa Warszawy* i przygotowania do otwarcia pierwszego w Polsce muzeum społeczności LGBT+ przez Stowarzyszenie Lambda Warszawa. Celem było włączenie mniejszości, zwłaszcza osób LGBT+, do kultury – zarówno jako odbiorczyń i odbiorców, jak i twórczyń i twórców; przeciwdziałanie dyskryminacji poprzez poszerzanie wiedzy mieszkanki i mieszkańców miasta, wspieranie ich rozwoju zgodnie z koncepcją „poszerzania wolności”, pogłębianie kompetencji świadomego, krytycznego udziału w kulturze i trafnego interpretowania rzeczywistości. Udało się to osiągnąć poprzez organizację otwartych, bezpłatnych wydarzeń we współpracy z Lambdą Warszawa, a także z osobami pracującymi naukowo i twórczo z tematyką mniejszości. Jednym z elementów projektu stała się e-publicacja prezentująca wystawę poświęconą Kim Lee, opracowana przez Magdalenę Staroszczyk i zaprojektowana przez Michała Dąbrowskiego.

Fot. Tomasz Kaczor

Warsztaty tworzenia nakryć głowy z Bożką Rydlewską

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: *Kultura – Interwencje. Edycja 2023*

instytucja kultury
miasto stołeczne
Warszawa

Konferencja Muzealna EduAkcja Warszawy

Katarzyna Liwak-Rybak
Dział Edukacji

26 września 2023
Muzeum Warszawy

KOORDYNACJA: Katarzyna Liwak-Rybak

PARTNERZY: Zamek Królewski w Warszawie, Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń, Miasto Stołeczne Warszawa

FREKWENCJA: 140 osób

Jednodniowa konferencja była adresowana do nauczycielek i nauczycieli szkół warszawskich oraz osób pracujących w muzeach i dotyczyła współpracy między tymi środowiskami. Rozważano, czy nauczyciele i nauczycielki mają wpływ na edukację muzealną, co ją wspiera, a co utrudnia, czego potrzebują osoby nauczające, aby dobrze się czuć w muzeach. Konferencja składała się z trzech części: giełdy instytucji, dyskusji panelowej oraz warsztatów dla nauczycielek i nauczycieli. Część konferencyjna odbyła się w Arkadach Kubickiego, warsztaty – w Muzeum Warszawy. Założeniem warsztatów było wzmacnianie kompetencji krytycznego myślenia, angażowanie uczestniczek i uczestników oraz sprawczość. Nauczycielkom i nauczycielom zaproponowano wybór pięciu aktualnych i ważnych społecznie tematów zajęć. Ich rezultatem stały się wspólnie wypracowane scenariusze lekcji.

Fot. Tomasz Kaczor

Konferencja Muzealna EduAkcja Warszawy. Warsztaty dla nauczycielek i nauczycieli prowadzone przez Annę Lorek-Maciejuk

Fot. Tomasz Kaczor

Konferencja Niematerialna Warszawa. Panel dyskusyjny: Valentina Lapicciarella Zingari i dyrektorka Muzeum Warszawy dr Karolina Ziębińska-Lewandowska

Fot. Tomasz Kaczor

Konferencja Niematerialna Warszawa. Praca przy tematycznym stoliku edukacyjnym: prof. Jacek Leociak, Magdalena Klepczarek

Międzynarodowa konferencja Niematerialna Warszawa

Katarzyna Kuzko-Zwierz
Muzeum Warszawskiej Pragi

Agnieszka Pindera
Laboratorium Miasta

16–17 października 2023

Muzeum Warszawskiej Pragi

KOORDYNACJA: Katarzyna Kuzko-Zwierz

KOMITET PROGRAMOWY: dr hab. Hanna Schreiber – przewodnicząca, Monika Czerska, Paweł Jaskanis, dr Ewa Klekot, Katarzyna Kuzko-Zwierz, Małgorzata Naimska, Marta Żakowska

WSPÓŁPRACA: Agnieszka Pindera

PARTNERZY: Biuro Kultury m.st. Warszawy, Zespół ds. niematerialnego dziedzictwa przy Biurze Kultury m.st. Warszawy

FREKWENCJA: 100 osób

Międzynarodowa konferencja, zorganizowana w ścisłej współpracy z Zespołem ds. niematerialnego dziedzictwa działającym przy Biurze Kultury m.st. Warszawy, była skierowana do osób reprezentujących muzea, samorządy i organizacje pozarządowe, które pracują z niematerialnym dziedzictwem kulturowym (NDK). Dwudniowy program wypełniły prezentacje dobrych praktyk, dyskusje oraz warsztaty. Efektem warsztatowej części konferencji było wypracowanie zestawu rekomendacji rozwiązań dla tworzenia skutecznych struktur wspierających NDK w miastach. Wśród prelegentek i prelegentów oraz uczestniczek i uczestników dyskusji znaleźli się m.in. Sofie de Ruysser, konsultantka do spraw dziedzictwa kulturowego miasta Antwerpia, Dilek Yildiz Karakaş, koordynatorka ds. muzeów miasta Bursa, Valentina Lapicciarella Zingari, merytoryczna koordynatorka programu Tocati, globalna fasilitatorka UNESCO, Artur Józwiak, dyrektor Biura Kultury m.st. Warszawy, Katarzyna Piotrowska, reprezentująca Wydział Kultury Miasta Krakowa, oraz Agnieszka Wyrwał, radna m.st. Warszawy.

Warszawskie Centrum Innowacji
Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń
Innowacja Edukacyjna m. st. Warszawy

Międzynarodowa konferencja naukowa *Skąd się bierze miasto? Procesy miastotwórcze w Warszawie od XIV do XXI wieku. Różnorodność – podobieństwa – konteksty*

dr Krzysztof Zwierz

Dział Badań nad Historią Warszawy i Zbiorami

23–25 października 2023

Muzeum Warszawy, Instytut Historii PAN im. Tadeusza Manteuffla

KOORDYNACJA: dr Krzysztof Zwierz, dr Aleksander Łupienko

WSPÓŁPRACA: prof. Błażej Brzostek, prof. Bartosz Kaliski, Anna Duńczyk-Szulc, Aleksandra Sołtan-Lipska

PARTNERZY: Instytut Historii PAN im. Tadeusza Manteuffla

FREKWENCJA: 200 osób

Celem trzydniowej konferencji była refleksja nad różnymi przejawami istnienia, rozwoju i zanikania przestrzeni Warszawy poprzez wieki, w wymiarze materialnym i społecznym. Szczególną uwagę zwrócono na istniejące w Warszawie lokalne i główne centra oraz ich wpływ na przyspieszenie rozwoju miasta. Swoje referaty przedstawiło 40 badaczek i badaczy, reprezentujących różne specjalności, wywodzących się z różnych ośrodków naukowych, z kraju oraz z zagranicy.

Wydarzenie przyczyniło się do wypełnienia luk w wiedzy z zakresu funkcjonowania Warszawy, dawniej i współcześnie, a także do zintegrowania środowiska naukowego – badaczek i badaczy skupionych wokół tematyki warszawskiej. Było również okazją do rozmowy i spotkania mieszkanek i mieszkańców Warszawy ze specjalistkami i specjalistami podejmującymi problematykę z zakresu funkcjonowania miasta w różnorodnych jego aspektach.

Fot. Jakub Celej

Międzynarodowa konferencja naukowa *Skąd się bierze miasto? Procesy miastotwórcze w Warszawie od XIV do XXI wieku. Różnorodność – podobieństwa – konteksty*. Wystąpienie Zuzanny Różańskiej-Tuty

Fot. Alina Szulc

Konferencja *„Własne głosy” dzieci? Dziecięce autobiografie*. Wystąpienie Marty Ciesielskiej

Konferencja *„Własne głosy” dzieci? Dziecięce autobiografie*

prof. Marta Rakoczy

Korczakianum

16–17 listopada 2023

Muzeum Warszawskiej Pragi

KOORDYNACJA: prof. Marta Rakoczy

PARTNERZY: Instytut Kultury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego

FREKWENCJA: 120 osób

Dwudniowa interdyscyplinarna konferencja była skierowana do badaczek i badaczy oraz praktyczek i praktyków w takich dziedzinach jak muzealnictwo, edukacja muzealna, aktywizm, badania nad historią dzieciństwa oraz dziełami Janusza Korczaka. W wydarzeniu wzięły(-eli) udział wybitne reprezentantki i wybitni reprezentanci środowiska naukowego, w tym prof. Anna Landau-Czajka, prof. Barbara Klich-Kluczewska, prof. Paweł Rodak, przedstawicielki i przedstawiciele kilku warszawskich muzeów, reprezentantki Interdyscyplinarnego Zespołu Badań nad Dzieciństwem (m.in. dr hab. Ewa Maciejewska-Mroczek), wybitni przedstawiciele polskiej historii mówionej (dr Jakub Gałęziowski, dr Piotr Filipkowski) oraz przedstawicielki organizacji pozarządowych i biur Urzędu m.st. Warszawy. Uczestniczki i uczestników zainspirowano do refleksji nad etycznym i poznawczym potencjałem pozyskiwania różnorodnych opowieści dziecięcych i pracy z nimi w przestrzeni kultury.

Seminarium warszawskie

dr Paweł E. Wespiański

Dział Badań nad Historią Warszawy i Zbiorami

Biblioteka Muzeum Warszawy, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego oraz online

KOORDYNACJA: dr Paweł E. Wespiański, Agnieszka Trepkowska, Wanda Kaczor

ORGANIZATORZY: Muzeum Warszawy, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego, Centrum Badań nad Kulturą Warszawy Uniwersytetu Warszawskiego

FREKWENCJA (stacjonarnie): 335 osób

Seminarium warszawskie to forum dyskusji wokół badań, których tłem lub przedmiotem jest Warszawa. Na comiesięcznych otwartych spotkaniach, odbywających się w formule seminarium naukowego, toczyły się dyskusje moderowane przez dr. hab. Mikołaja Madurowicza (WGSR i CBKW UW) i dr. Pawła E. Wespiańskiego (MW i CBKW UW) oraz jednorazowo – przez dr. Krzysztofa Zwierza (MW) i dr. hab. Igora Piotrowskiego (IKP UW). Były to rozmowy interdyscyplinarne prowadzone z różnorodnych perspektyw.

W 2023 roku odbyło się 11 seminariów, poświęconych: warszawskiej codzienności lat 90., toponimii, warszawskim śmieciom i odpadkom, warszawskim centrom i rynkom, upamiętnieniom, gettu warszawskiemu, początkom miasta, muzealnym wystawom czasowym, przedstawicielom rodziny Norblinów, demografii oraz warsawianie Jerzemu Kasprzyckiemu. Spotkania miały także transmisję online.

Czytanie Powstania

Jolanta Hercog

Izba Pamięci przy Cmentarzu Powstańców Warszawy

2, 16 i 30 sierpnia 2023; 13 i 27 września 2023

Izba Pamięci przy Cmentarzu Powstańców Warszawy

REŻYSERIA: Agnieszka Lipiec-Wróblewska

WYKONANIE: Paweł Brzeszcz, Maja Kowalska, Kaja Zalewska, Natalia Małecka-Tepicht

KOORDYNACJA: Jolanta Hercog

PARTNERZY: Urząd Dzielnicy Wola m.st. Warszawy, Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszeńskiego

FREKWENCJA: 228 osób

Cykl czytań performatywnych odbywał się przed pawilonem Izby Pamięci w Parku Powstańców Warszawy. Aktorki i aktor na nowo interpretowali fragmenty dzienników, pamiętników i tekstów literackich, które opisywały codzienność i los mieszkańców Warszawy w dniach Powstania Warszawskiego. Na podstawie relacji m.in. sanitariuszki, muzealnika i poety przywołano nastroje warszawianek i warszawiaków: od radości z wybuchu Powstania, przez niepokój, gdy walka się przedłuża, aż po wyczerpanie, zniechęcenie i grozę w obliczu nieuchronnej klęski. Teksty opowiadały o woli przetrwania, odwadze pomimo przeszywającego lęku, oddawały poczucie zagrożenia i świadomość wszechobecnej śmierci. W ramach cyklu na stronie internetowej Izby Pamięci opublikowano fragmenty świadectw z Powstania oraz zdjęcia z tamtego okresu. Materiały ukazywały się od 1 sierpnia przez 63 dni.

Wydarzenie z cyklu *Czytanie Powstania*. Wykonanie: Paweł Brzeszcz, Natalia Małecka-Tepicht, Kaja Zalewska, Maja Kowalska

For. Jakub Celej

Konkursy literackie

Grażyna Deneka

Biblioteka Muzeum Warszawy

W 2023 roku Biblioteka Muzeum Warszawy ponownie ogłosiła konkursy literackie związane z tematyką warszawianistyczną: poszerzające wiedzę o Warszawie oraz popularyzujące kulturę i język polski za granicą, a także promujące uzdolnienia literackie młodzieży.

Ósma edycja Varsavianistycznego Konkursu Literackiego skierowanego do dzieci i młodzieży (luty – maj 2023) odbyła się pod hasłem „Warszawa gra!”. Zadanie konkursowe polegało na napisaniu wiersza tematycznie związanego z muzyką i z Warszawą. Wpłynęły 132 prace. Komisja nagrodziła 12 prac i wyróżniła 4. Przyznała też podziękowania i upominki dla nauczycielek i nauczycieli nagrodzonych oraz wyróżnionych uczennic i uczniów.

Druga edycja Międzynarodowego Konkursu Literackiego dla obcokrajowców uczących się języka polskiego (marzec – czerwiec 2023) nosiła tytuł *O Warszawie przy kawie*. Warunkiem uczestnictwa było napisanie w dowolnej konwencji literackiej wiersza o Warszawie. Na konkurs wpłynęło 9 prac z takich państw jak Anglia, Czechy, Mongolia, Ukraina, Bułgaria, Bośnia i Hercegowina. Komisja wyłoniła laureatkę oraz przyznała dwa wyróżnienia.

Oba konkursy odbywały się pod patronatem honorowym „Kroniki Warszawy”. Nagrodzone prace laureatek i laureatów zostały wydrukowane na łamach tego czasopisma.

Fot. Tomasz Kaczor

Wręczenie nagród laureatkom i laureatom VIII edycji Varsavianistycznego Konkursu Literackiego *Warszawa gra!* przez Zastępczynię dyrektorki Muzeum Warszawy ds. Kolekcji Annę Duńczyk-Szulc oraz koordynatorkę konkursu Grażynę Denekę

Językowa edukacja muzealna

Katarzyna Żák-Caplot

Biblioteka Muzeum Warszawy

Kulturalnie niezależne

5 października – 2 grudnia 2023

Biblioteka Muzeum Warszawy

KOORDYNACJA: Katarzyna Żák-Caplot

PARTNERZY: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

FREKWENCJA: 13 osób

Projekt językowy realizowany w podejściu edukacji ekologicznej. Był skierowany do kobiet z doświadczeniem uchodźczym uczących się języka polskiego jako obcego na poziomie biegłości językowej B2. W swoich działaniach uczestniczki zainspirowały się powstającą w tym czasie publikacją do nauki języka polskiego *Kompetencjownik* (wyd. FRSE, Warszawa 2023). Stworzyły zin będący interpretacją europejskich kluczowych kompetencji, pokazujący m.in. znane ukraińskie postacie ze świata nauki, sztuki i biznesu. Spotkania warsztatowe odbywały się w Bibliotece Muzeum Warszawy i online, a materiały były na bieżąco konsultowane z Wydawnictwami Muzeum Warszawy. Efekt końcowy projektu włączono do *Kompetencjownika* jako specjalną wkładkę.

Podróż po historii Warszawy

1 października – 31 grudnia 2023

Biblioteka Muzeum Warszawy

KOORDYNACJA: Katarzyna Żák-Caplot

PARTNERZY: Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców „Polonicum” Uniwersytetu Warszawskiego

FREKWENCJA: 16 osób

W czasie semestru zimowego 2023/2024 studentki i studenci z Białorusi, Chin, Kazachstanu, Peru, Stanów Zjednoczonych, Ukrainy i Włoch poszerzali znajomość języka polskiego w ramach zajęć w Muzeum. Projekt zakładał odkrywanie wystawy głównej *Rzeczy warszawskie*, spotkania z kustoszami i kustoszami oraz edukatorkami i edukatorami, a jednocześnie – opracowanie e-booka o historii stolicy. Grupa opisała po polsku, na poziomie średnio zaawansowanym, m.in. Warszawę za panowania królów Jana III Sobieskiego oraz Stanisława Augusta, życie Polaków pod zaborami, a także powstanie w getcie warszawskim i czasy powojenne. Dzięki projektowi zespół Muzeum Warszawy miał okazję poznać spojrzenie młodych osób z innych krajów na historię stolicy oraz spróbować swoich sił podczas oprowadzań po wystawach i instytucji w uproszczonym języku polskim.

Fot. Katarzyna Żák-Caplot

Projekt językowy *Podróż po historii Warszawy*

Współfinansowane przez
Unię Europejską

POLONICUM
Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej
dla Cudzoziemców

Publikacje

Zgruzowstanie. Przeszłość i przyszłość ruin w architekturze

Publikacja towarzysząca wystawie czasowej

REDAKCJA MERYTORYCZNA:

dr Adam Przywara

REDAKTORKA PROWADZĄCA:

Małgorzata Makowska

NAKŁAD: 1100 egz.

LICZBA STRON: 184

OPRAWA MIĘKKA ZE SKRZYDEŁKAMI

ISBN: 978-83-964731-8-9;

978-83-657-7798-0 (e-book)

wersja językowa polska

Projekt graficzny i skład:
Kaja Kusztra

Wydawnictwo towarzyszące wystawie *Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949*. Publikacja osadza wątki poruszane na ekspozycji w szerszym kontekście historycznym i geograficznym. Przedstawia temat ponownego wykorzystania materiałów w architekturze na przykładach z okresu powojennej odbudowy stolicy, a także z jej historii przedwojennej oraz z czasów współczesnych w Europie. Książka zawiera eseje badaczy i badaczek architektury: Macieja Jagielaka, dr. Adama Przywary, prof. Gabrieli Świtek, dr. Jarosława Trybusia i dr. Agaty Zborowskiej. Jest ilustrowana fotografiami m.in. ze zbiorów Muzeum Warszawy oraz zdjęciami przedstawiającymi przykłady współczesnej europejskiej architektury budowanej w duchu *zero waste* i gospodarki cyrkularnej.

Zgruzowstanie. Przeszłość i przyszłość ruin w architekturze

Fot. Tomasz Kaczor

Antologia spojrzeń. Getto warszawskie – fotografie i filmy

Fot. Tomasz Kaczor

Antologia spojrzeń. Getto warszawskie – fotografie i filmy

REDAKCJA MERYTORYCZNA: Anna Duńczyk-Szulc, Agnieszka Kajczyk

WYDAWCY: Muzeum Warszawy,

Żydowski Instytut Historyczny

im. Emanuela Ringelbluma

NAKŁAD: 2000 egz.

LICZBA STRON: 416

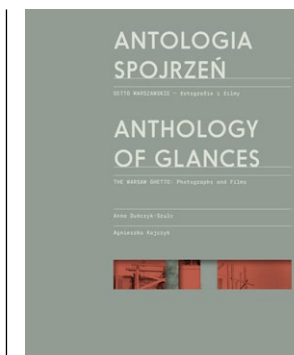
OPRAWA MIĘKKA Z OBWOLUTĄ

ISBN: 978-83-66485-93-8

(ŻIH – numer wiodący);

978-83-964731-9-6 (MW)

wersja językowa polska i angielska

Projekt graficzny i skład:
Anna Nałęcka-Milach

Prawie 300 kadrów zebranych w książce pokazuje ghetto warszawskie z wielu punktów widzenia. To spojrzenia na skrzyżowanie ulic Chłodnej i Żelaznej, na którym przecinał się tłum z „aryjskiej” i „niearyjskiej” strony. Spojrzenia z zewnątrz, które natrafiały na barierę murów, oraz spojrzenia z wewnątrz – ghetto oglądane z perspektywy sprawców przemocy i tych, którzy przemocy doświadczyli. Wreszcie spojrzenia na „miejsce po getcie”, które stało się przestrzenią upamiętnianą, politycznie znaczącą.

Fotografie i filmy, wykonywane od czasu wydzielenia w Warszawie obszaru zagrożonego tyfusem na wiosnę 1940 roku do obchodów 5. rocznicy powstania w getcie w 1948 roku, są zapisem różnego doświadczenia przestrzeni, osobistych wyborów i odmiennych motywacji fotografów i filmowców żydowskiego, niemieckiego i polskiego pochodzenia, profesjonalistów i amatorów. Publikacja pokazuje, jak bardzo złożoną kwestią jest świadectwo oparte na fotografii.

Leśne ścieżki wokół Miejsca Pamięci Palmiry

REDAKCJA MERYTORYCZNA:

Dominika Jarzyńska-Pokojska,
Maria Kamińska

REDAKTORKA PROWADZĄCA:

Małgorzata Makowska

OPRACOWANIE MAPY:

Hekla Studio,
dr Paweł E. Weszpiński

NAKŁAD:

1500 egz.

LICZBA STRON:

100

OPRAWA MIĘKKA ZE SKRZYDEŁKAMI

ISBN: 978-83-967076-0-4 (książka);
978-83-967076-1-1 (zestaw z mapą)

wersja językowa polska

Projekt graficzny, rysunki i skład:
Monika Proniewska, Paulina Ufnal (Hekla Studio)

Kolejny z serii przewodników wokół oddziałów Muzeum, przygotowany we współpracy z Kampinoskim Parkiem Narodowym. Dzięki publikacji można zapoznać się z historią wojenną tych okolic Warszawy, jak również przyrzeć się Puszczy Kampinoskiej i odkryć jej tajemnice, nie tylko przyrodnicze. Składa się z książki i mapy, zaprojektowanych w formatach, które sprzyjają spacerom i zwiedzaniu. Eseje przedstawiają historię powstania cmentarza w Palmirach, jego związków z Warszawą, a także opowiadają o puszczy z perspektywy przyrodniczej i filozoficznej. Wybrane lokalizacje są zaznaczone na mapie oraz opisane i zilustrowane w rozdziałach *Ścieżki* (noty o miejscach związanych z historią, o szlakach spacerowych, o florze i faunie Puszczy Kampinoskiej, a także o pomnikach oraz upamiętnieniach) i *Ślady* (wybrane historie osób pochowanych na cmentarzu oraz postaci zasłużonych dla pamięci o ofiarach). Mapa zawiera także oznaczenia szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych i spacerowych Kampinoskiego Parku Narodowego.

Leśne ścieżki wokół Miejsca Pamięci Palmiry

Fot. Maria Kamińska

Pomiędzy. Krótka historia Warszawy

Fot. MW

Pomiędzy. Krótka historia Warszawy

AUTOR:

prof. Jerzy Kochanowski
KOORDYNACJA WYDAWNICZA: zespół
Wydawnictw Muzeum Warszawy

NAKŁAD:

1000 egz.

LICZBA STRON:

268

OPRAWA MIĘKKA Z WYCIĘCIAMI

ISBN: 987-83-967076-6-6

wersja językowa polska

Projekt graficzny i skład:
Joanna Jopkiewicz (Grupa Projektor)

Profesor Jerzy Kochanowski prowadzi nas przez burzliwe dzieje miasta, którego historię i tożsamość zdeterminowało bycie „pomiędzy”. Przytacza najważniejsze wydarzenia, postaci, miejsca oraz zjawiska związane z Warszawą i wyjaśnia, jak wpłynęły one na aktualny kształt i charakter stolicy. Opowieść autora dopełniają liczne ilustracje wybrane ze zbiorów Muzeum Warszawy, pokazujące, jak Warszawa wyglądała i czym żyła w kolejnych epokach.

Działania edukacyjne

Katarzyna Liwak-Rybak
Dział Edukacji Muzeum Warszawy

Wśród różnorodnych wątków tematycznych podejmowanych w działalności edukacyjnej w 2023 roku bardzo ważne było rozwijanie programów inkluzywnych, partycypacyjnych oraz obywatelskich. Zespołowi edukatorek i edukatorów zależało nie tylko na przedstawianiu w ciekawy sposób historii, ale także na włączaniu się w debatę o współczesnych wyzwaniach stojących przed mieszkankami i mieszkańcami miasta, także nowymi. Podstawą programów edukacyjnych było nawiązywanie i pielęgnowanie relacji z odbiorczyniami i odbiorcami. Współpraca z wolontariuszkami i wolontariuszami zaowocowała ciekawymi spójnymi projektami. Zespół rozwijał kompetencje poprzez uczestnictwo w konferencjach, wydarzeniach międzymuzealnych, szkoleniach i warsztatach. Ponadto wdrażał nowe narzędzia edukacyjne. Wybrane działania realizowano w partnerstwach z innymi muzeami i organizacjami pozarządowymi.

ZREALIZOWANE CELE

1. Inicjowanie nowych formatów edukacyjnych dotyczących integracji i współpracy społecznej, zwłaszcza w kontekście wielokulturowości i postaw obywatelskich.

2. Wdrażanie nowych metod edukacyjnych, wprowadzających innowacyjność do pracy z dziedzictwem i emocjami, co umożliwi skuteczne i bezpieczne opracowywanie tematów kontrowersyjnych.

3. Budowanie wspólnoty wokół Muzeum – dbałość o relacje z publicznością poprzez zaangażowanie jej w życie Muzeum, umożliwienie jej poznawania tego miejsca i sposobu jego funkcjonowania, oraz poprzez programy wolontariackie.

4. Popularyzacja wiedzy zweryfikowanej naukowo – przekazywanie informacji od badaczy naukowych Muzeum Warszawy za pomocą nowoczesnych metod pracy z publicznością, dostosowanych do potrzeb odbiorców i odbiorczyń oraz możliwości psychofizycznych, z uwzględnieniem neuronauk i metodologii *Interpret Europe*.

5. Dostępność i otwartość na publiczność – koncepcja działań edukacyjnych nakierowanych na integrację społeczną, w tym włączenie grup defaworyzowanych i wykluczonych (ekonomicznie, społecznie, z powodu niepełnosprawności) oraz rozpoznawanie ich potrzeb i wychodzenie im naprzeciw.

6. Poszerzanie oferty edukacyjnej dla publiczności międzynarodowej – działania w języku angielskim (spacery, lekcje muzealne, oprowadzania).

WSPÓŁPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA

1. Szkolenia ECHOCAST Polska – współpraca międzymuzealna.

2. Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych (WCiES) – współpraca organizacyjna przy konferencji dla nauczycieli i nauczycielek *Muzealna EduAkcja Warszawy* (26 września 2023).

3. Miasto Stołeczne Warszawa – współpraca organizacyjna przy: gali wręczenia Warszawskiej Nagrody Wychowawczej im. Janusza Korczaka (18 maja 2023), konferencji dla nauczycieli i nauczycielek *Muzealna EduAkcja Warszawy*, akcjach *Zima w mieście* oraz *Lato w mieście*.

4. Fundacja Muzeum Warszawy – współpraca przy programach *Obywatelski listopad* oraz *Obywatelski grudzień*.

5. Reinwardt Academie – współpraca z organizacją holenderską w zakresie wprowadzania metody *Emotion Networking* do działań edukacyjnych Muzeum.

Działania stacjonarne

LEKCJE MUZEALNE

Lekcje stacjonarne realizowano w przestrzeniach ekspozycji stałych i wystaw czasowych siedziby głównej oraz większości oddziałów. W ramach aktywności stacjonarnych odbywały się także lekcje w szkołach (oferta *U nas i u Was*) oraz lekcje plenerowe.

WARSZTATY DLA SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI

W roku szkolnym 2023/2024 Miasto Stołeczne Warszawa wznowiło projekt *Klasa w Warszawie. Warszawa z klasą*, a także uruchomiło projekt *Kulturalny przedszkolak*. Szkoły i przedszkola publiczne otrzymały dofinansowanie w wysokości 50 zł na każdego ucznia do wykorzystania na zakup biletów do instytucji kultury, placówek naukowych i ośrodków sportu. Muzeum wraz z oddziałami przygotowało specjalną ofertę całodziennych warsztatów dla tych grup.

ZWIEDZANIE MUZEUM

Usługi przewodnickie świadczone stacjonarnie w siedzibie głównej i w oddziałach. Organizowano także spacerory oraz oprowadzania na życzenie.

PROGRAMY DLA RODZIN

Oferowano zajęcia aktywizujące rodziny (edukacja międzypokoleniowa), których celem było wspólne odkrywanie zasobów Muzeum Warszawy poprzez działania na wystawie głównej i na wystawach czasowych. W ramach spotkań rodzinnych poruszano wątki dotyczące dawnych zawodów oraz historycznego funkcjonowania miasta. Zachęcano także do działań kreatywnych, m.in. w cyklu *Szkiecownik warszawski*, na warsztatach fotograficznych oraz na zajęciach z tworzenia własnej opowieści.

DZIAŁANIA DLA UCHODŹCZYŃ I UCHODŹCÓW

Zainicjowano działania dla nowych mieszkanek i mieszkańców Warszawy, przede wszystkim – dla osób pochodzących z Ukrainy. Kontynuowano programy: *Poznajmy się w Warszawie*, *Klub kulturalny*, cykl spacerów *Poznaj z nami Warszawę* oraz zajęcia wyjazdowe i pomocowe.

WSPÓŁPRACA Z NAUCZYCIELKAMI I NAUCZYCIELAMI

Muzeum Warszawy współorganizowało z Miastem Stołecznym Warszawą konferencję dla nauczycielek i nauczycieli *Muzealna Edukacja Warszawy*, podczas której rozmawiano o współpracy środowisk szkolnych i muzealnych, jej jakości, intensywności i perspektywach. Zespół Działu Edukacji oraz zespoły oddziałów posiadają doświadczenie w tym zakresie, ponieważ na co dzień współpracują z nauczycielkami i nauczycielami przy organizacji warsztatów, szkoleń, konsultacji, spotkań oraz konferencji.

WSPÓŁPRACA BRANŻOWA

Zespół Działu Edukacji przygotował seminarium *Nierówność płci w języku* (26 kwietnia 2023). Tytuł nawiązywał do publikacji elektronicznej opracowanej przez Jolantę Szpyrę-Kozłowską oraz Iwonę Chmurę-Rutkowską, które były gościnnie wydarzenia. Autorki poradnika poprowadziły otwarty wykład i warsztaty dla edukatorek i edukatorów muzealnych na temat używania feminatywów w działaniach z obszaru edukacji nieformalnej.

PROGRAMY DLA MŁODYCH I DOJRZAŁYCH DOROSŁYCH

Muzeum zaprosiło młodych i dojrzałych dorosłych do działania poprzez współtworzenie programów muzealnych oraz międzypokoleniową wymianę doświadczeń. Umożliwiono im uczestnictwo w formatach proponowanych przez Muzeum, np. *Sztuce opowiadania*, *Szkiecownik warszawski*, *Rysunkowych czwartkach*. Zorganizowano wykłady i spacerory dla słuchaczek i słuchaczy Uniwersytetów Trzeciego Wieku.

Warsztaty dla młodzieży *Sztuka opowiadania* prowadzone przez Monikę Michałek oraz Małgorzatę Nowacką (gościnnie)

Warsztaty dla rodzin z cyklu *Warszawiacy przy pracy*

Fot. Tomasz Kaczor

Fot. Monika Michałek

Działania wirtualne

PODCASTY

W ramach projektu *Kultura bez barier* powstały cztery podcasty z serii *Jak opowiadać o...* Jest to cykl rozmów o przybliżaniu i udostępnianiu osobom z niepełnosprawnościami przestrzeni ekspozycyjnych oraz działań edukacyjnych.

SPACERY WARSZAWSKIE

Projekt powstał w 2021 roku, w czasie zagrożenia epidemiologicznego i zainspirował zespół edukatorek i edukatorów do poszukiwań nowych form uczestnictwa w działaniach kulturalnych. Wówczas aktywność przeniesiono poza budynek Muzeum Warszawy. W 2023 roku projekt kontynuowano: zaproponowano spacerów na obszarze całej stolicy, z odniesieniami do treści prezentowanych w Muzeum – na wystawie głównej i na wystawach czasowych. Opracowano także spacerów w języku angielskim dla publiczności międzynarodowej.

EDUKACJA ONLINE

Przygotowane materiały edukacyjne udostępniano rodzicom i nauczycielom online na stronie Muzeum. Szczególnie chętnie korzystano z nich w trakcie ferii zimowych czy wakacji. Program zawiera aktywności edukacyjne, które nie wymagają długiego korzystania z narzędzi ekranowych, co przekłada się na zdrowie, aspekty społeczne i dostępność. W zakładce *Edukacja online* wyodrębniono cykle tematyczne: *Edukacja obywatelska*, *Czytaj i działaj*, *Legends*, *Fotoklub Warszawski*, *Domowy słownik rzeczy warszawskich*, *Rodzinne rysowanie*, *Różności warszawskie*, *Praskie motywy*. Zespół edukacyjny stale poszerza zasoby tej zakładki.

Działania sezonowe

Zima w mieście; Lato w mieście – oferta zajęć dla uczennic i uczniów warszawskich szkół podstawowych. Aktywności edukacyjne były realizowane w przestrzeni wystaw muzealnych, jak również w formie lekcji plenerowych. Te ostatnie cieszyły się największym powodzeniem.

Lekcje muzealne z cyklu Zimowe świętowanie – oferta lekcji stacjonarnych i online w okresie zimowej przerwy świątecznej. Tematem przewodnim była wielokulturowość Warszawy dawniej i obecnie.

Wolontariat

W 2023 roku Muzeum rozwinęło programy praktyk i wolontariatu. Uruchomiono trzy nowe formaty:

Opowieść Ci historię – cykl spotkań w Muzeum Warszawy i w Muzeum Warszawskiej Pragi dla wolontariuszy, którzy chcą się przygotować do opowiadania o tych miejscach. Przedsięwzięcie realizowano we współpracy z zespołem projektu *Ochotnicy warszawscy* działającym w strukturze Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy.

Społeczne Opisywanie Fotografii – pierwsza w Polsce akcja identyfikowania fotografii z kolekcji muzealnych. 27 listopada 2023 roku uruchomiono platformę, na której do kwietnia 2024 roku będzie można zobaczyć i opisać zdjęcia autorstwa m.in. **Leonarda Jabrzemskiego**, **Alfreda Funkiewicza**, **Edwarda Hartwiga** oraz projektantki zieleni **Aliny Scholtz**.

Wolontariat młodzieżowy – program przeznaczony dla uczennic i uczniów klas VII – VIII szkół podstawowych, które i którzy chcą rozwijać kompetencje językowe i komunikacyjne. Działanie było prowadzone przez Centrum Fotografii w ramach projektu *Focus on Photography*, realizowanego w ramach programu *Kultura*, którego operatorem jest Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego [Działanie 2. *Poprawa dostępu do kultury i sztuki* w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2014 – 2021]. W projekcie uczestniczyło 18 wolontariuszek i wolontariuszy. Zorganizowano 37 lekcji wyjazdowych w szkołach dla 883 osób.

Koordinacja dostępności

Poszerzono kompetencje kadry poprzez szkolenia z prowadzenia zajęć dla osób ze szczególnymi potrzebami i regularnie prowadzono lekcje muzealne dla tych grup. W ramach grantu *Poprawa dostępności wystaw czasowych Muzeum Warszawy oraz wydarzeń towarzyszących dla osób ze specjalnymi potrzebami* finansowanego z programu *Kultura dostępna* do połowy roku prowadzono prace nad poprawą dostępności wystaw czasowych w Muzeum; powstały m.in. wytyczne dla projektantek i projektantów wystaw. Podstawowym założeniem projektu ministerialnego jest poprawa dostępności wystaw czasowych oraz wydarzeń towarzyszących w obszarach widzenia i rozumienia. Projekt jest finansowany w ramach programu *Kultura bez barier*, którego liderem jest Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych [Działanie 4.3. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020].

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

 Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Kolekcja

Wybrane nabytki

Suknia spacerowa, ok. 1900

Dom Mody Bogusław Herse, Warszawa
jedwab naturalny, koronka, ryps, fiszbiny, aksamit;
szycie maszynowe, szycie ręczne
stanik: dł. 53 cm, szer. ramion: 43 cm;
spódnica: dł. ok. 125 cm, szer. w pasie: 32 cm
MHW 32532/1-2
zakup

OPRACOWANIE: Agnieszka Dąbrowska

Damska suknia spacerowa uszyta z jedwabiu w intensywnym odcieniu fioletu ma wyrazisty wzór z motywem wachlarza i bogate dekoracje. Białe koronki i aplikacje z czarnego aksamitu obficie zdobią zwłaszcza przód stanika i dolną krawędź spódnicy. Taki fason sukni i deseń tkaniny były popularne około 1900 roku, co dokumentują ryciny z ówczesnych żurnali. Suknia pochodzi z warszawskiego Domu Mody Bogusław Herse, z czasów jego największej popularności. Wytworny magazyn, prowadzony przez kolejne pokolenia rodziny Hersów, działał w latach 1868–1936. Od 1899 roku firma funkcjonowała w reprezentacyjnym budynku przy ulicy Marszałkowskiej 150 utrzymanym w pałacowym stylu. Warszawski dom mody słynął z luksusowej oferty, kilka razy w roku sprowadzano do niego modele ubiorów z Paryża. Suknia jest dobrym przykładem ekskluzywności asortymentu firmy.

Suknia spacerowa, Dom Mody Bogusław Herse, ok. 1900

For: Anna Sulej

Medal nagrodowy Regaty jubileuszowe Warszawskiego Klubu Wioślarek, 1928

Zakład grawerski Józefa Michrowskiego, Warszawa
mosiądz; bicie stemplem, srebrzenie
śr. 35 mm
MHW 32566
zakup
OPRACOWANIE: Aleksandra Sołtan-Lipska

Medal przedstawiający Syrenę rzucającą wieniec laurowy osadom regatowym płynącym po Wiśle powstał na zamówienie Warszawskiego Klubu Wioślarek z okazji jubileuszowych regat. Klub, działający w latach 1912–1926, był jedyną w Polsce wyłącznie kobiecą organizacją sportową. W 1913 roku u wylotu ulicy Bednarskiej otwarto pierwszą przystań WKW i odbyły się pierwsze regaty kobiet. Początkowo do klubu należało 175 zawodniczek, w 1931 roku – ponad 600. Oprócz wioślarstwa wiodącą dyscypliną było pływanie. W latach 1929–1934 sekcja pływacka wyszkoliła ponad 2000 dziewcząt. Członkinie organizacji uprawiały także szermierkę, tenis, narciarstwo, lekkoatletykę, gimnastykę, prowadziły działalność turystyczną i oświatową, a także chór.

Medal został wybit w zakładzie grawerskim Józefa Michrowskiego, który działał od końca XIX wieku przy ulicy Marszałkowskiej 127, a w okresie międzywojennym – przy ulicy Nowy Świat 15.

Nowe nabytki w zbiorach Muzeum Drukarstwa

Akcydensy, grafiki, drzeworyty dokumentujące działalność Doświadczalnej Oficyny Graficznej w Warszawie
papier, drewno, metal
darowizna
OPRACOWANIE: Maria Ejchman

W 2023 roku Muzeum Drukarstwa pozyskało cenny zbiór akcydensów, wydawnictw i grafik dokumentujących działalność Doświadczalnej Oficyny Graficznej w Warszawie założonej w 1964 roku przy Państwowych Pracowniach Sztuk Plastycznych. Wśród akcydensów znajduje się zespół protokołów dyplomatycznych z oficjalnych wizyt w Polsce przywódców krajów z całego świata (1966–1978); zaproszenia na bale sylwestrowe, koncerty, śluby, adresy świąteczne i imieninowe (między innymi autorstwa Leona Urbańskiego). Do działu Sztuki wpisano między innymi drzeworyty autorstwa Eugeniusza Pichela, ekslibrisy w technice linorytniczej autorstwa Konstantego Marii Sopočki oraz plakat *Wystawy druków artystycznych Pracowni Sztuk Plastycznych w Warszawie. Lucem dabit atra fuli* (1974). Dział Techniki wzbogacono o matryce do monotypu.

Fot. Adrian Czechowski

Medal nagrodowy Regaty jubileuszowe Warszawskiego Klubu Wioślarek, Zakład grawerski Józefa Michrowskiego, 1928

Kubek do picia wód mineralnych „pijałka”, 2. poł. XX w.

Fabryka Porcelany i Wyrobów Ceramicznych w Ćmielowie
porcelana; wyrób fabryczny
wys. 16 cm, szer. 3,2 cm
MF 6314
darowizna
OPRACOWANIE: Kamila Utrata

Wśród obiektów pozyskanych przez Muzeum Farmacji w 2023 roku znajduje się kubek do picia wód mineralnych, wykonany w Fabryce Porcelany i Wyrobów Ceramicznych w Ćmielowie. Pijałkę cechuje spłaszczona forma, minimalistyczna dekoracja w żółte i czarne paski oraz dyskretny napis „Pamiętka ze Szczawnicy”. Charakterystyczna rurka – ucho umożliwiała powolne picie wód mineralnych według zaleceń lekarzy oraz zabranie kubka w uzdrowski plener. Po zakończonej kuracji pijałki stanowiły pamiątki z pobytu w sanatorium, dlatego często były bogato zdobione barwnymi landszaftami kurortów. Pozyskany obiekt uzupełni kolekcję pijałek prezentowanych na wystawie stałej oddziału jako cenne świadectwo rozwoju balneoterapii oraz popularności polskich uzdrowisk w drugiej połowie XX wieku.

Fot. Adrian Czerchowski

Ludmiła Murawska-Péju, *Portret Józefa Czapskiego*, 1967

olej na płótnie
wys. 64 cm, szer. 90 cm
MHW 32520
zakup
OPRACOWANIE: Jacek Bochiński

Obraz przedstawia Józefa Czapskiego (1896–1993), znanego malarza i pisarza. To portret intymny, ukazujący artystę leżącego na łóżku, zatonionego w lekturze książki lub swojego dziennika, na co może wskazywać trzymane w prawej dłoni pióro lub długopis. Portret malowany jest szeroko, impastowo. Powstał w 1967 roku według szkiców z natury wykonanych w Maisons-Laffitte podczas pierwszego pobytu Ludmiły Murawskiej we Francji. Czapski, którego autorka знаła osobiście i który wywarł znaczący wpływ na jej postawę artystyczną, był nauczycielem i wieloletnim przyjacielem jej wuja Ludwika Heringa.

Ludmiła Murawska-Péju (1935–2022) była malarką, aktorką i scenografką. Studiowała w warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych (dyplom 1958). Malowała portrety, martwe natury i pejzaże. Wraz z Ludwikiem Heringiem i Mironem Białoszewskim należała do zespołu Teatru na Tarczyńskiej, a następnie współtworzyła z nimi Teatr Osobny. W 2022 roku Muzeum pozyskało spuściznę po artystce: 53 obrazy olejne, 275 rysunków, 127 fotografii oraz 48 archiwaliów.

Ludmiła Murawska-Péju, *Portret Józefa Czapskiego*, 1967

Paweł Susid, *Bez tytułu (Warszawa plan miasta)*,

1990–1998

akryl na płótnie

1: wys. 50 cm, szer. 50 cm; 2: wys. 54 cm, szer. 48 cm

MHW 32575/1–2

Zakup dzięki dofinansowaniu ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego, w ramach zadania *Rozwój kolekcji sztuki współczesnej Muzeum Warszawy – II etap – malarstwo.*

OPRACOWANIE: Lena Wicherkiewicz

Dyptyk Pawła Susida (ur. 1952) pokazuje fragment planu śródmieścia Warszawy, okolic placu Bankowego, alej „Solidarności” i Jana Pawła II. Pierwsza część dyptyku powstała przed 1990 rokiem, druga – w 1998 roku. W ten sposób obraz stał się zapisem zmian w nazewnictwie ulic, która odzwierciedliła transformację ustrojową po 1989 roku. Odnosił się także do przemian w obszarze instytucji kultury (Galeria Rzeźby i Muzeum Lenina widoczna w części z 1990 roku, galeria XXI, kolekcja sztuki im. Jana Pawła II – w części 1998 roku).

Paweł Susid debiutował pod koniec lat 70. XX wieku. Jego twórczość pod względem formalnym łączy się z tendencjami ekspresyjnymi kolejnej dekady, jednak w ramach tej formacji ukształtował własny styl i tematykę, i rozwija je konsekwentnie do dzisiaj. Tworzy obrazy – komunikaty, wykorzystując środki właściwe plakatowi, czerpiąc ze sztuki geometrycznej i rosyjskiego konstruktywizmu, podkreślając emotywne i znaczeniowe funkcje koloru (nie bez znaczenia pozostaje fakt, że jest uczniem Tadeusza Dominika). Za pomocą słów zapisywanych literami z szablonu, prostych form, symboli i znaków oraz czystych kolorów rejestruje, komentuje, a przede wszystkim – kontestuje zastaną rzeczywistość społeczną.

Dyptyk jest reprezentatywną pracą artysty z przełomu lat 80. i 90. i nosi wszystkie cechy jego twórczości: plakatowość, uproszczenie form, przekaz słowny. Z uwagi na proces powstawania dyptyku można zaobserwować ewolucję stylu artysty przebiegającą w kierunku większej lapidarności i surowości.

Paweł Susid, *Bez tytułu (Warszawa plan miasta)*, 1990–1998

Jarosław Modzelewski, *Warszawa na ceglach*,

przytraśnięte palce, 2021

tempera jajowa na płótnie

wys. 140 cm, szer. 170 cm

MHW 32573

Zakup dzięki dofinansowaniu ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego, w ramach zadania *Rozwój kolekcji sztuki współczesnej Muzeum Warszawy – II etap – malarstwo.*

OPRACOWANIE: Lena Wicherkiewicz

Obraz Jarosława Modzelewskiego (ur. 1955) należy do serii, w której malarz podjął wątek dzieciństwa spędzonego na Grochowie. Treść obrazu komentował następująco: „To historia, która zdarzyła się u mojego kolegi ze szkoły, mieszkającego w małym domku za naszym osiedlem, gdzie zaczynały się wioski i pola. U niego na podwórku stała warszawa na ceglach. Bawiliśmy się w tym samochodzie. Zdarzyło się, że trzymałem rękę na ramie drzwi, a koledzy je zatrzasnęli. Wrzasnąłem, zacząłem wyc, że mam uwięzioną rękę, ale niestety oni myśleli, że żartuję i to wszystko dość długo trwało. Było to straszne przeżycie, przez to utkwilo mi w głowie”.

W obrazie jest zawarty rodzaj specyficznego humoru i nostalgii. Unieruchomione pojazdy, oczekujące na naprawę, która zapewne nigdy się nie wydarzy, były częstym widokiem na warszawskich podwórkach i ulicach. Przedstawiony na obrazie samochód to także jeden z symboli stolicy – nazwa marki jest hołdem złożonym miastu. Warszawa była pierwszą powojenną marką samochodu osobowego produkowaną przez Fabrykę Samochodów Osobowych na Żeraniu.

Bartosz Kokosiński, *Bródno* z cyklu *Termokoloryzacja*, 2015

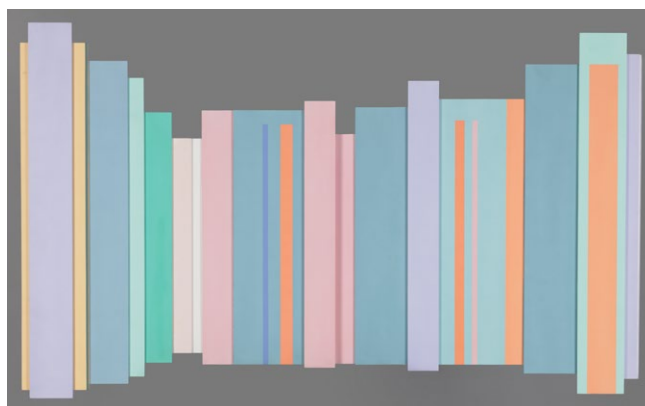
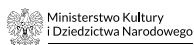
farby fasadowe na płycie MDF
wys. 95 cm, szer. 158 cm, głęb. 6 cm
MHW 32572

Zakup dzięki dofinansowaniu ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego, w ramach zadania *Rozwój kolekcji sztuki współczesnej Muzeum Warszawy – II etap – malarstwo*.

OPRACOWANIE: Zofia Rojek

W cyklu *Termokoloryzacja* Bartosz Kokosiński (ur. 1984) przygląda się formie wizualnej warszawskich blokowisk. Realizacja składa się z połączonych ze sobą wąskich paneli, nawiązujących formą do kształtu bloków. Panele zostały pomalowane farbami, którymi w rzeczywistości pokrywano budynki poddawane termomodernizacji. Artysta wybrał kolory pojawiające się w zabudowie Bródna najczęściej: jasny fiolet, róż, miętową zieleń i świetlisty oranż.

To abstrakcyjny portret jednego z największych osiedli mieszkaniowych w stolicy, które w pierwszych dwóch dekadach XXI wieku przechodziło stopniową modernizację. Skupiska funkcjonalnych bloków budowanych w latach 70. ubiegłego wieku były masowo ocieplane styropianem i malowane pastelowymi farbami, dość przypadkowo wybieranymi przez członków wspólnot lub spółdzielni mieszkaniowych. Niechlubny termin „pastelozą”, spopularyzowany przez Filipa Springera, odnosi się właśnie do pozbawionego estetycznej kontroli i planowania przestrzennego doboru kolorów elewacji bloków z wielkiej płyty. W wyniku termomodernizacji warszawskie blokowiska stały się przestrzeniami upstrzonymi jasnymi, rozbielonymi plamami radosnych barw, które tworzą trudną do opanowania wizualną kakofonię.

Bartosz Kokosiński, *Bródno*, 2015

Marcin Kędziński, *Godzina W*, 2019

Marcin Kędziński, *Godzina W*, 2019

olej na płótnie
wys. 90 cm, szer. 130 cm
MHW 32574

Zakup dzięki dofinansowaniu ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego, w ramach zadania *Rozwój kolekcji sztuki współczesnej Muzeum Warszawy – II etap – malarstwo*.

OPRACOWANIE: Lena Wicherkiewicz

Praca podejmuje tematykę społeczną związaną z formami współczesnego patriotyzmu. Tytułem nawiązuje do momentu wybuchu Powstania Warszawskiego i przedstawia marsz, który odbył się w ramach obchodów 75. rocznicy tego wydarzenia. Obraz oddaje dynamikę i gorącą atmosferę tamtej patriotycznej manifestacji, a pod względem stylistycznym jest reprezentatywny dla artysty: namalowany realistycznie, ekspresyjnym gestem, z zastosowaniem intensywnej, kontrastowej kolorystyki.

Marcin Kędziński (ur. 1969) od ukończenia studiów w warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych konsekwentnie dokumentuje życie codzienne współczesnej Warszawy. Mieszkańcy miasta podróżujący transportem publicznym, robiący zakupy, dzieci bawiące się na podwórkach blokowisk, sceny podpatrywane z okna mieszkania – to tematy charakterystyczne dla jego malarstwa. W ostatnich latach Kędziński tworzy także kompozycje związane z wydarzeniami społeczno-politycznymi oraz z nowymi formami patriotycznych manifestacji w Warszawie. Bazą obrazów są dla artysty własne obserwacje, fotograficzne notatki czy zdjęcia wyszukane w Internecie.

**Album Zofii Foltańskiej, uczennicy szkoły
Janiny Popielewskiej i Janiny Roszkowskiej, 1932–1935**

autorstwo fotografii nieznanie
karton, gwasz, sznurówka, bibułka, papierowe
rożki, fotografie żelatynowo-srebrne
15 kart, 83 fotografie
wym. albumu: wys. 19,5 cm, szer. 25,8 cm
AF 39459/1–84
darowizna
OPRACOWANIE: Katarzyna Adamska

Dostępność aparatów fotograficznych w latach 30. XX wieku zmieniła praktyki przygotowywania albumów szkolnych, które coraz częściej zawierały swobodne migawki z życia placówki. Ich amatorski charakter sprawia, że rzadziej trafiają do zbiorów publicznych niż oficjalne albumy szkolne wypełnione portretami z atelier. Zdjęcia z albumu Zofii Foltańskiej zrobiły najpewniej uczennice – podczas lekcji i przerw, uroczystości, wycieczek, letnich kolonii czy wieczorków w prywatnej szkole żeńskiej, która mieściła się w kamienicy przy ulicy Bagatela 15. Album otwierają widoki ze szkolnego tarasu na siódmym piętrze, kończy zaś portret maturzystek opatrzony komentarzem „Żegnaj, kochana szkoło!”. Okładkę ozdobił rysunkiem dziewczyny sprzedającej nic dodającym sentymentalną wymowę opowieści ułożonej z fotografii.

**Marcin Przewoźniak, Zaćmienie słońca,
11 sierpnia 1999**

fotografia barwna na papierze Kodak Royal
wys. 10 cm, szer. 15 cm
AF 39440
darowizna autora
OPRACOWANIE: Karolina Puchała-Rojek

W roku 2023 kolekcja fotografii wzbogaciła się o kilkadziesiąt obiektów wykonanych przez osoby niezajmujące się zawodowo fotografowaniem, w dużej mierze dzięki wystawie czasowej *Błysk, mat, kolor. Fotografia i Warszawa lat 90.* Rozwój kolekcji w tym kierunku jest świadomym krokiem, wpisującym się w nurt waloryzacji fotografii amatorskiej. Współbrzmi on jednocześnie z dotychczasowym charakterem kolekcji Muzeum, w której fotografia artystyczna, profesjonalna i niezawodowa, łączą się w jeden niejednorodny zbiór. Wśród pozyskanych obiektów znalazły się zdjęcia Marcina Przewoźniaka, który od wielu lat fotografuje miasto: dokumentuje małą architekturę, komunikację miejską i ważne wydarzenia społeczne, za jakie można uznać całkowite zaćmienie słońca z sierpnia 1999 roku.

**Maria Zbąska, z cyklu *Złe chłopaki z mojej ulicy*,
2008**

(negatywy z 1997)
11 fotografii żelatynowo-srebrnych
AF 40245–40255
zakup
OPRACOWANIE: Karolina Puchała-Rojek

Jeden z najważniejszych polskich fotoreportaży lat 90. został zrealizowany przez Marię Zbąską (ur. 1975), wówczas studentkę łódzkiej szkoły filmowej. Tematem pracy jest życie młodych ludzi, rówieśników Zbąskiej, na warszawskim osiedlu leżącym na obrzeżach wielkiego miasta. Formalnie zrywała ona z tradycją „czarnego” fotoreportażu poprzednich dekad i czerpała z konwencji fotografii amatorskiej, dopuszczającej estetykę błędu, nieostrości, pozornie niedbałego kadrowania. Świadomie wybrany przez fotografkę czarno-biały materiał negatywowy wzmacniał surowy charakter opowieści o życiu pokolenia wyżu demograficznego i hip-hopu, zepchniętego na margines czasu transformacji. Wybór z cyklu został opublikowany w „Magazynie”, dodatku do „Gazety Wyborczej”, pod tytułem *Blokersi*.

Pozyskiwanie zbiorów

Joanna Tarnawska, Mateusz Będkowski

Dział Inwentaryzacji i Udostępniania Zbiorów

W 2023 roku Dział Inwentaryzacji i Udostępniania Zbiorów był odpowiedzialny m.in. za obsługę formalną procesu pozyskiwania obiektów do kolekcji Muzeum. Przyjmował oferty darowizn i zakupów, organizował komisje do spraw gromadzenia zbiorów w różnych trybach, procedował zawieranie umów nabycia. Prowadził także czynności związane z wyceną zbiorów w ramach *Projektu wyceny zbiorów, bieżących darów oraz obiektów uczestniczących w ruchu muzealiów*.

W 2023 roku zakupów dokonywano ze środków własnych Muzeum, a w ramach dofinansowania programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego *Narodowa kolekcja sztuki współczesnej 2022* pozyskano cztery dzieła uznanych współczesnych twórców: Jarosława Modzelewskiego, Pawła Susida, Bartosza Kokosińskiego i Marcina Kędzierskiego (łącznie wartość: 165 180 zł). Niebagatelne znaczenie dla tworzenia kolekcji sztuki współczesnej w Muzeum Warszawy miały działania Fundacji Muzeum Warszawy. Fundacja wspiera ideę rozbudowy i dopełniania kolekcji muzealnej o dzieła sztuki najnowszej, przede wszystkim malarstwa i fotografii. Dzięki finansowaniu Fundacji Muzeum wzbogaciło się o 21 prac czołowych polskich artystek i artystów (łącznie wartość: 167 700 zł).

Praca Olgi Mokrzyckiej-Grosperre, *Syrena z piłką*, 2022, sygn. MHW 32622, zakupiona w 2023 roku

Statystyki prac wykonanych przez Zespół ds. Gromadzenia i Wyceny Zbiorów

KOMISJE DS. GROMADZENIA I POZYSKIWANIA ZBIORÓW

LICZBA ZWOŁANYCH KOMISJI DS. GROMADZENIA ZBIORÓW

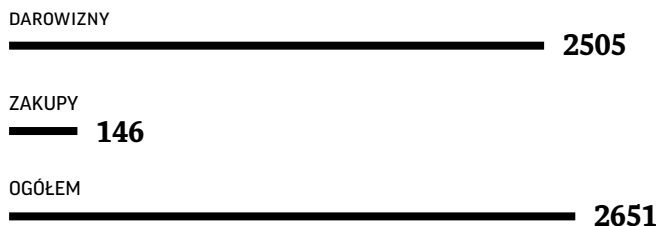

LICZBA POZYCJI OFERTOWYCH PRZEDSTAWIONYCH
NA KOMISJACH DS. GROMADZENIA ZBIORÓW

W 2023 roku kolekcje Muzeum Warszawy, na które składają się muzealia i zbiory pomocnicze, powiększyły się o **2651 obiektów (pozycji inwentarzowych)**, tj. **4144 sztuki**.

LICZBA POZYSKANYCH OBIEKTÓW DO ZBIORÓW W 2023 ROKU *

* Liczba pozycji inwentarzowych według źródła nabycia

W 2023 roku zbiory fotograficzne muzeum powiększyły się, w tym: archiwum negatywów i pocztówek – głównie dzięki darczyńcom oraz kolekcja fotografii współczesnej – dzięki zakupom. Zbiór artystyczno-historyczny wzbogacono o pamiątki historyczne, przedmioty kultury materialnej oraz obiekty rzemiosła artystycznego. Powiększono również zbiory medalierskie i kolekcję ubiorów. Do kolekcji sztuki pozyskano dzieła malarstwa oraz grafiki, a muzealia wydzielone uzupełniono o cenną pozycję bibliofilską w ramach zbioru Korczakianum.

AKCESJA MUZEUM WARSZAWY W 2023 ROKU*

ZBIORY	DAROWIZNY	ZAKUPY	OGÓŁEM
Zbiór fotograficzny	1303	21	1324
Zbiór archiwaliiów	473	2	475
Zbiór kolekcji sztuki	350	32	382
Zbiory pomocnicze	162	82	244
Muzeum Drukarstwa	129	0	129
Zbiór rzemiosła artystycznego i pamiątek historycznych	49	5	54
Zbiór medalierstwa i numizmatyki	28	3	31
Inne	11	1	12
ŁĄCZNIE	2505	146	2651

* Liczba pozycji inwentarzowych według rodzaju zbiorów i źródła nabycia. Dane za: system do elektronicznej ewidencji Musnet Niebieski

Opracowanie: Tomasz Gałek, Aneta Matuszewska, Dział Inwentaryzacji i Udostępniania Zbiorów

Udostępnianie zbiorów

Katarzyna Reszka

Główna Inwentaryzatorka Zbiorów

Magdalena Breńko

Dział Inwentaryzacji i Udostępniania Zbiorów

Aleksandra Lis

Dział Przechowywania Zbiorów

Kwerendy

W 2023 roku zarejestrowano 147 wniosków dotyczących przeprowadzenia kwerendy w zbiorach Muzeum Warszawy. Udzielono informacji o 5035 zbiorach. Zapytania składały zarówno osoby prywatne prowadzące badania lub przygotowujące publikacje naukowe, poszukujące informacji o przodkach, jak i przedstawiciele muzeów i instytucji kultury, wydawnictw, uczelni, fundacji i stowarzyszeń, pracownicy konserwacji zabytków, urzędów oraz biur projektowych i architektonicznych. Najczęściej poszukiwano informacji o powstaniach Styczniowym i Warszawskim, o Pałacu Saskim, o wyrobach z wytwórni Edwarda Manitiusa, o działalności Janusza Korczaka (Henryka Goldszmita) oraz o kolonii Wawelberga.

Udostępnianie cyfrowych odwzorowań zbiorów

W 2023 roku zarejestrowano 177 wniosków o udostępnienie odwzorowań cyfrowych zbiorów Muzeum Warszawy. Udostępniono wizerunki 614 obiektów. Zapytania składały przede wszystkim instytucje: muzea, uczelnie, instytucje kultury, fundacje i stowarzyszenia, biura projektowe oraz budowlane, pracownie architektoniczne, wydawnictwa, pracownie konserwacji zabytków, urzędy oraz osoby prywatne. Najczęściej poszukiwane były odwzorowania: zbiorów fotograficznych (Edward Hartwig, Sylwester „Kris” Braun, Henryk Poddębski, Zofia Chomętowska), zabytków archeologicznych, rysunków architektonicznych, obrazów, detalu architektonicznego, wyrobów z wytwórni Edwarda Manitiusa, archiwaliów oraz zbiorów Korczakianum.

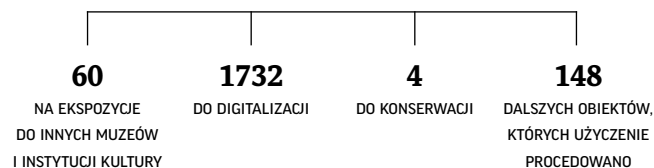
Użyczenia zbiorów

W ROKU 2023 MUZEUM WARSZAWY UŻYCZYŁO ŁĄCZNIE

1944

OBIEKTY

W TYM

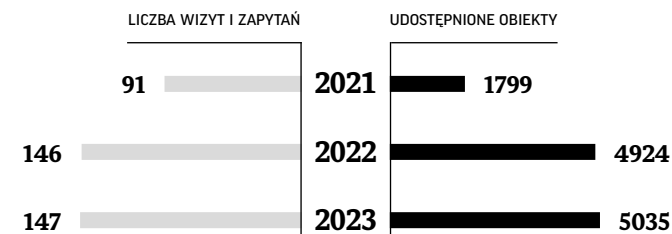

WYBRANE INSTYTUCJE PROWADZĄCE SPRAWY O UŻYCZENIE ZBIORÓW Z KOLEKCJI MUZEUM WARSZAWY

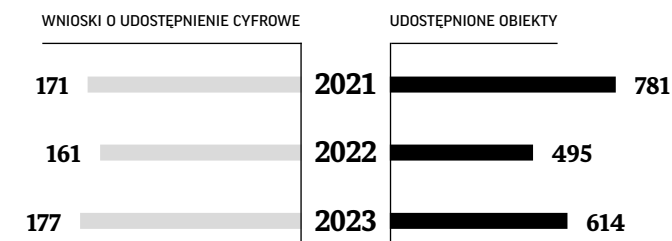
Narodowy Instytut Fryderyka Chopina
Muzeum Gdańska
Muzeum Historii Polski
Muzeum Regionalne w Pułtusku
Muzeum Krakowa, Oddział w Nowej Hucie
Państwowe Muzeum Etnograficzne
Instytut Pileckiego w Berlinie
Muzeum Narodowe w Krakowie
Muzeum Narodowe w Warszawie
Muzeum Narodowe w Poznaniu

Galeria Studio
Muzeum Niepodległości
Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie
Muzeum Nadwiślańskie w Kazimierzu Dolnym
Muzeum Podlaskie w Białymstoku
Muzeum Czartoryskich w Puławach
Muzeum Regionalne w Siedlcach
Dom Pracy Twórczej w Radziejowicach

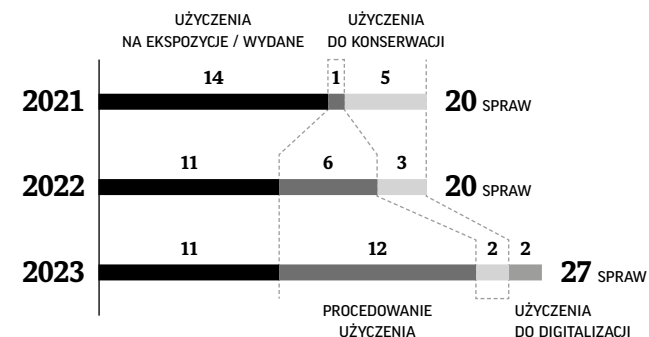
KWERENDY

UDOSTĘPNIANIE CYFROWYCH ZBIORÓW

UŻYCZENIA ZBIORÓW

Konserwacja zbiorów

Piotr Popławski

Dział Konserwacji Zbiorów

Do najważniejszych wyzwań Działu Konserwacji Zbiorów w 2023 roku należało monitorowanie i reagowanie na zmieniające się warunki klimatyczne w salach ekspozycyjnych i w magazynach. Szczególnie istotne było zachowanie bardzo stabilnych warunków wilgotności temperatury na wystawie czasowej *Moi Ver*, a także na wystawie głównej *Rzeczy warszawskie*. Wśród kluczowych zadań znalazła się także konserwacja negatywów, pozytywów i albumów w ramach projektu *Focus on Photography*. Zespół konserwatorski wykonywał te prace z wykorzystaniem nowych technik i urządzeń zakupionych dzięki dofinansowaniu. Dużego zaangażowania wymagała konserwacja sreber i platerów na wystawę *Julia Keilowa. Projektantka* oraz na potrzeby użyczeń obiektów do innych instytucji kultury.

Konserwacja w liczbach

KONSERWACJA PEŁNA

PRACOWNIA KONSERWACJI MALARSTWA	
obrazy	12 OBIEKTÓW
tkaniny	2 OBIEKTY
techniki łączone	1 OBIEKT
RAZEM	15 OBIEKTÓW
PRACOWNIA KONSERWACJI METALU	92 OBIEKTY
PRACOWNIA KONSERWACJI PAPIERU I FOTOGRAFII	
papier	54 OBIEKTY
fotografia/negatywy	58 OBIEKTÓW
RAZEM	112 OBIEKTÓW
RAZEM	219 OBIEKTÓW

KONSERWACJA CZĘŚCIOWA

PRACOWNIA KONSERWACJI MALARSTWA	
tkaniny	21 OBIEKTÓW
ramy	6 OBIEKTÓW
RAZEM	27 OBIEKTÓW
PRACOWNIA KONSERWACJI METALU	6 OBIEKTÓW
PRACOWNIA KONSERWACJI PAPIERU I FOTOGRAFII	
papier	54 OBIEKTY
fotografia/negatywy	217 OBIEKTÓW
techniki mieszane	5 OBIEKTÓW
RAZEM	276 OBIEKTÓW
KONSERWACJA DREWNA	3 OBIEKTY
RAZEM	312 OBIEKTÓW

KONSERWACJA ZACHOWAWCZA

PRACOWNIA KONSERWACJI MALARSTWA	
obrazy	54 OBIEKTY
tkaniny	21 OBIEKTÓW
RAZEM	75 OBIEKTÓW
PRACOWNIA KONSERWACJI METALU	
kamień	3 OBIEKTY
ceramika	13 OBIEKTÓW
metal	26 OBIEKTÓW
RAZEM	42 OBIEKTY
PRACOWNIA KONSERWACJI PAPIERU I FOTOGRAFII	
papier	26 OBIEKTÓW
fotografia/negatywy	109 OBIEKTÓW
inne	126 OBIEKTÓW
RAZEM	261 OBIEKTÓW
KONSERWACJA DREWNA	9 OBIEKTÓW
RAZEM	387 OBIEKTÓW

WE WSZYSTKICH PRACOWNIACH KONSERWATORSKICH
MUZEUM WARSZAWY, W RÓŻNYCH ZAKRESACH DZIAŁAŃ,
PODDANO KONSERWACJI

918
OBIEKTÓW

ORAZ WYKONANO PRZEGLĄDY KONSERWATORSKIE

7033
OBIEKTÓW

Autor nieznany, *Jordan w Warszawie*, 1838

olej na tekturze
wys. 28,5 cm, szer. 35 cm
MHW 417
zakup

PRACE KONSERWATORSKIE: Katarzyna Lesiakowska-Tofil

Lico obrazu oczyszczono chemicznie. Usunięto pożąłką warstwę werniksu. Drobne ubytki uzupełniono kitem kredowo-akrylowym. Następnie wykonano retusze barwne, scalające kolorystycznie oryginalną warstwę malarską. Obraz został zaprezentowany na wystawie czasowej 15. edycji Festiwalu *Warszawa w Budowie: Zimno już było*.

Fot. Katarzyna Lesiakowska-Tofil

Stan w trakcie i po konserwacji

Edmund Komar, *Wyścigi konne w Warszawie*, 1885

olej na płótnie
wys. 116 cm, szer. 172 cm
MHW 17043
zakup

PRACE KONSERWATORSKIE: Beata Galperyn-Kołodziejska

Obraz oczyszczono oraz usunięto stary zdegradowany werniks. Usunięto także rozległe zmienione kolorystycznie retusze i kity. Całość nieznacznie wyprostowano pod przyciskiem z wykorzystaniem ciepła. Założono nowe kity w obrębie ubytków i wykonano retusz barwny naśladowczy.

Fot. Robert Kołodziejski, Katarzyna Lesiakowska-Tofil

Stan w trakcie i po konserwacji (fragment)

Autor nieznany, opaska powstańcza Antoniego Piwońskiego,
przed VIII 1944

płótno, nić, tusz; szycie maszynowe, wycinanie, pieczęć tuszowa
dł. 37,6 cm, szer. 8,7 cm
MHW 27145
darowizna

PRACE KONSERWATORSKIE: Beata Galperyn-Kołodziejaska

Opaskę oczyszczono na wilgotno przy pomocy delikatnego środka czyszczącego. Całość wyprostowano, wzmocniono rozsnute nici nad pieczęcią przez wklejenie odpowiednio dobranych nitok.

Fot. Beata Galperyn-Kołodziejaska

Stan po konserwacji

Julia Keilowa, Cukiernica Jabłko królewskie,
proj. 1933

wyk. 1933–1939
Wytwórnia Józefa Frageta, Warszawa
biały metal, srebro, złoto (wnętrze); odlewanie, srebrzenie, złocenie
wys. 13,6 cm, śr. 14,3 cm
MHW 31150/a–b
zakup

PRACE KONSERWATORSKIE: Janusz Mróz

Cukiernicę oczyszczono metodami chemicznymi, zabezpieczono antykorozyjnie oraz przepolerowano. Pozostawiono widoczne historyczne drobne przetarcia warstwy galwanicznej wraz z widocznymi ciemnymi nalotami powstałymi w procesie produkcyjnym podczas lutowania. Ślady lutowania są widoczne na stykach listw i trzonu obiektu.

Fot. Michał Matyjaszewski

Stan po konserwacji

Garnitur na papierosy,
proj. 1933

wyk. 1933–1939
Wytwórnia braci Hennenberg, Warszawa
mosiądz, srebro, drewno; srebrzenie, tłoczenie, czernienie
wys. 15 cm, szer. 14,9 cm, gł. 6,5 cm
MHW 31151/a–c
zakup

PRACE KONSERWATORSKIE: Piotr Kaczkiełto

Na czas prac konserwatorskich obiekt rozmontowano na trzy elementy. Drewniany stojak przepolerowano. Oba pojemniki oczyszczono chemicznie z nawarstwień pyłowo-tłuszczowych, nalotów korozji oraz punktowo występującego grysztanu. Pojemniki przepolerowano i zabezpieczono antykorozyjnie. Po konserwacji obiekt ponownie zmontowano.

Fot. Michał Matyjaszewski

Stan po konserwacji

Mieczysław Kotarbiński, Projekt świecznika wiszącego,

1924

papier, ołówki, kredka
wys. 89 cm, szer. 124 cm
MHW 29946
zakup

PRACE KONSERWATORSKIE: Igor Nowak

Powierzchnia papieru została oczyszczona mechanicznie. Krawędzie i załamania wstępnie wyprostowano. Podklejono przedarcia i uzupełniono ubytki arkusza od strony odwrocia przy użyciu kleju skrobiowego i bibułki japońskiej. Papier odkwaszono w technologii bezwodnej Bookkeeper. Obiekt nawilżono w tkaninie paroprzepuszczalnej, następnie wyprasowano.

Fot. Igor Nowak

Stan po konserwacji (fragment)

Autor niezany, Tableau fotograficzne (projekt przygotowany do sfotografowania) dla lekarza naczelnego z okazji imienin, 1920

sklejka, papier; akwarela, fotografia żelatynowo-srebrowa
wys. 64,5 cm, szer. 84,3 cm
MP 924/ZI
zakup

PRACE KONSERWATORSKIE: Julia Kłosińska (fotografie),
Piotr Popławski (podłoże tableau)

Obiekt został oczyszczony mechanicznie. Fotografie odłączono od podłoża, oczyszczono chemicznie i zaprasowano pod przyciskiem. Za pomocą mokrych kompresów usunięto część zabrudzeń i zacieków z papierowego podłoża. Zdemontowano niestarannie wykonane współczesne naprawy, następnie dodano nowe uzupełnienia za pomocą masy papierowej. Wykonano retusz optyczny. Na koniec fotografie ponownie zamontowano do podłoża tableau.

Fot. Julia Kłosińska

Stan po konserwacji

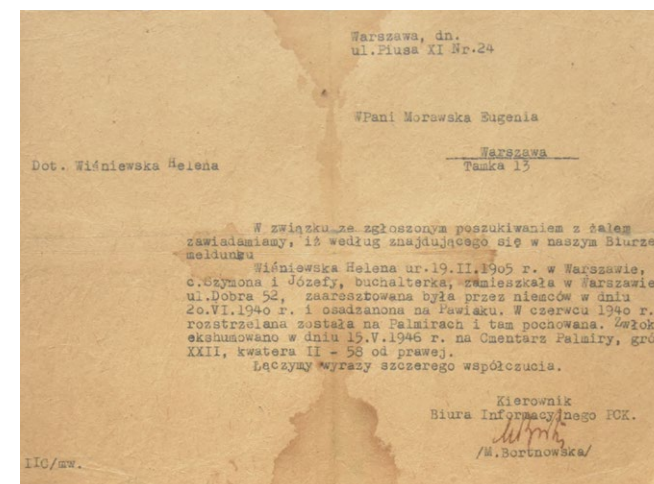
List PCK do E. Morawskiej,

lata 50. XX w.

papier; druk, rękopis
wys. 11,5 cm, szer. 17,2 cm
MMPP 167
darowizna

PRACE KONSERWATORSKIE: Piotr Popławski

Obiekt został oczyszczony mechanicznie, następnie wykąpany w wodzie filtrowanej. Obiekt wzmocniono strukturalnie tylosem MH 300, po czym podklejono przedarcia i uzupełniono ubytki bibułką japońską i oczyszczonym klejem skrobiowym. Na koniec obiekt nawilżono w tkaninie paroprzepuszczalnej i zaprasowano.

Fot. Piotr Popławski

Stan po konserwacji

Digitalizacja

Mikołaj Kalina

Dział Digitalizacji Zbiorów

W roku 2023 Dział Digitalizacji był zaangażowany w realizację kilku dużych projektów grantowych. W ramach projektu *Pałac Saski – okrucy przeszłości w opowieści cyfrowej* zespół zdigitalizował 150 obiektów archeologicznych. W ramach projektu *Focus on Photography* poddano digitalizacji wymagające obiekty, takie jak albumy fotograficzne, negatywy Alfreda Funkiewicza oraz diapozytywy i negatywy Edwarda Hartwiga (ponad 2000). Dużymi wyzwaniem realizowanym na potrzeby tego projektu okazały się digitalizacja zwiniętych w rolki negatywów Leonarda Jabrzemskiego oraz nadzór nad zewnętrzną digitalizacją innej części tego archiwum (1700 klatek).

Dział wykonał również digitalizację obiektów do:

wystaw: *Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949; Warszawa w Budowie: Zimno już było; zmian ekspozycyjnych do wystawy głównej (gabinety Relikwii oraz Galanterii Patriotycznej); wystawy stałej Muzeum – Miejsca Pamięci Palmiry; wystawy stałej Muzeum Warszawskiej Pragi; *Moi Ver; Śliczna jest młodość naszego wieku. Fotoalbumy 1850–1950; Julia Keilowa. Projektantka;**

publikacji: *Antologia spojrzeń. Getto warszawskie – fotografie i filmy; Julia Keilowa. Projektantka art déco.*

562 – Archiwalia	4242 – Negatywy
159 – Archeologia	72 – Niemuzealia
6 – Biblioteka	37 – Plany i rysunki architektoniczne
15 – Depozyty	35 – Pocztowniki
2383 – Fotografia	252 – Rzemiosło artystyczne i Pamiątki historyczne
132 – Korczakianum	121 – Sztuka
6 – Medale/Numizmaty	29 – Wydzielone
12 – Muzeum Drukarstwa	2851 – Wydzielone: Fotografia
67 – Muzeum Farmacji im. mgr. Antoniny Leśniewskiej	91 – Obiekty spoza muzealiów (na wystawy)
73 – Muzeum – Miejsce Pamięci Palmiry	

Suma zdigitalizowanych obiektów **11 145**

Portal Kolekcje

Blanka Melania Cieżka

Dział Badań nad Historią Warszawy i Zbiorami

W 2023 roku zespół portalu Kolekcje kontynuował cykl *Wizualność PRL*, który cieszył się ogromną popularnością wśród użytkowników i użytkowników. Na portalu opublikowano m.in. artykuły o stylistyce neonów w latach 1955–1980 oraz o projektowaniu śródmiejskich przestrzeni handlowych.

Zespół przygotował także opisy kontekstowe do serii plakatów filmowych ze zbiorów Muzeum, tworzonych przez graficzkę i grafików zaliczanych do Polskiej Szkoły Plakatu: Liliany Baczewskiej, Jana Młodożeńca, Wojciecha Zamecznika. Ponadto wprowadził nowy cykl tematyczny *Transformacje przestrzeni publicznej*. Wśród zaproponowanych pojęć z zakresu urbanistyki i socjologii miast znalazły się takie hasła jak witryna, przestrzeń publiczna czy fasada aktywna. Z okazji 70. rocznicy urodzin Starówki na portalu ukazał się również reportaż historyczny relacjonujący trudy odbudowy Starego Miasta oraz artykuł o ruinach widzianych okiem malarzy i rysowników.

W związku z grantem *Pałac Saski – okrucy przeszłości w opowieści cyfrowej* portal uzupełniono o przekrojowe artykuły dotyczące zarówno urbanistyki i architektury założenia Osi Saskiej, jak i kultury materialnej związanej z zabytkami archeologicznymi pochodzącymi z tego miejsca. W bazie udostępniono 150 obiektów, w tym znaleziska z apteki saskiej, fajki oraz dworskie naczynia stołowe.

Przez cały rok poszerzano zbiór haseł w dziale Miasto od A do Z: oprócz pojęć z dziedziny urbanistyki dodawano głównie biogramy twórczyń i twórców związanych z Warszawą. Kontynuowano także prace nad zwiększeniem liczby obiektów udostępnianych na portalu. Pojawiły

się również nowe podstrony: Okiem kuratora – część prezentująca obiekty zestawione w sposób kontekstowy opatrzone licznymi komentarzami kuratorek i kuratorów; Muzeum od wewnątrz – nowa kategoria artykułów pokazująca świat pracy muzealniczek i muzealników.

Użytkownicy portalu w 2023 roku	53 671
ODSŁONY W 2023 ROKU	187 045
NAJPOPULARNIEJSZY ARTYKUŁ Lena Wicherkiewicz, <i>Warszawa rozświetlona. Neony 1955–1980</i> , publikacja z 25 sierpnia 2023	848 ODSŁON
NAJPOPULARNIEJSZE HASŁO biogram Sylwestra „Krisa” Brauna	1225 ODSŁON
NAJPOPULARNIEJSZY OBIEKT <i>Wybuch pocisku na Prudentialu</i> , 1981 (z negatywu z 28 sierpnia 1944), sygn. AN 49751/b	217 ODSŁON
Liczba obiektów udostępnionych	20 122 W TYM 2373 W 2023 ROKU
Łączna liczba artykułów w dziale Interpretacje	78 W TYM 17 W 2023 ROKU
Łączna liczba haseł w dziale Miasto od A do Z	72 W TYM 21 W 2023 ROKU
Łączna liczba opisów kontekstowych	760

Miasto od A do Z

Widok hasła *Fasada aktywna* w ramach cyklu *Transformacje przestrzeni publicznej* na portalu Kolekcje

Fundacja Muzeum Warszawy

Agata Fijałkowska

Dział Promocji i Marketingu

FUNDACJAMUZEUMWARSZAWY.PL

FACEBOOK: Fundacja Muzeum Warszawy,

The Museum of Warsaw Foundation

INSTAGRAM: fmwarszawy

RADA FUNDACJI

Anna Chodzeń
Dorota Roesler
Bogusław Galewski

ZARZĄD FUNDACJI

Agnieszka Jarosz
Ewa Wilińska
Monika Hallgren
Katarzyna Straszewicz
Małgorzata Lobočka
Agnieszka Krysiak

BIURO FUNDACJI

Milena Paszkowska

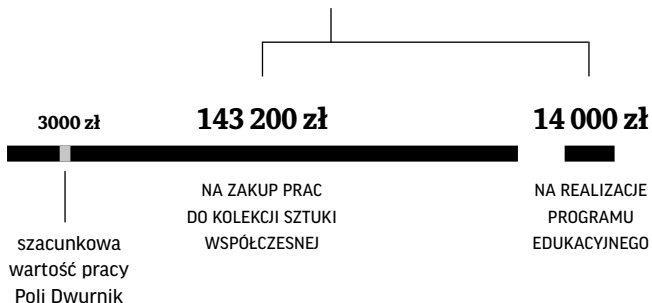
W drugim roku swojej działalności Fundacja Muzeum Warszawy z powodzeniem wspierała, promowała i popularyzowała program merytoryczny Muzeum Warszawy. Zgodnie z misją pozyskała fundusze na rozwój muzealnej kolekcji sztuki współczesnej; dzięki darczyńcom do zbiorów zakupiono 19 dzieł artystek i artystów związanych swoją twórczością z Warszawą. Fundacja przekazała do kolekcji również pracę Poli Dwurnik, specjalnie stworzoną dla Muzeum.

Fundacja przykłada szczególną wagę do kształtowania postaw obywatelskich i budzenia poczucia sprawczości wśród młodzieży, a także do wzmacniania takich wartości jak tolerancja i kreatywność, dlatego w 2023 roku wspierała projekty edukacyjne, które cieszyły się ogromną popularnością w warszawskich szkołach.

Istotnym wydarzeniem minionego roku była aukcja charytatywna, zrealizowana w przestrzeniach Muzeum Warszawy, dzięki której udało się pozyskać środki na realizację celów statutowych Fundacji wspierających działania Muzeum w 2024 roku.

DAROWIZNY FUNDACJI MUZEUM WARSZAWY PRZEKAZANE MUZEUM WARSZAWY W 2023 ROKU

157 200 zł

Wspieranie działań edukacyjnych

Obywatelski listopad

Obywatelski grudzień

2 listopada – 15 grudnia 2023

LICZBA ZREALIZOWANYCH LEKCJI MUZEALNYCH: 30

FREKWENCJA: 727 osób

Projekty realizowane przy wsparciu **Toyota Financial Services**
(Toyota Bank Polska S.A. i Toyota Leasing Polska S.A.)

Wspieranie zakupów do kolekcji

OPRACOWANIE: Katarzyna Kuzko-Zwierz, Karolina Puchała-Rojek,
Zofia Rojek, Lena Wicherkiewicz

Marta Nadolle, *Tęsknię, ale mieszkam tu bo są możliwości*,

2020, sygn. MHW 32194

Prace Marty Nadolle stanowią rodzaj wizualnego pamiętnika, w którym artystka referuje swoją codzienność. Obraz przedstawia rozmowę artystki, wykonującej pracę nauczycielki plastyki, z nierozpoznanym mężczyzną. Tytuł obrazu jest jednocześnie fragmentem zdania wypowiedzianego przez autorkę w trakcie rozmowy.

Marta Nadolle, *Tęsknię, ale mieszkam tu bo są możliwości*, 2020

Zakup sfinansowany dzięki wsparciu domu mediowego **Media People**

Mariola Przyjemka, *Dobra zmiana*,

2015, sygn. MHW 32629

Obraz z cyklu widoków Warszawy. Dla autorki miasto jest przestrzenią ciągłych zmian generowanych przez agresywny kapitalizm. W swoich obrazach wnikliwie i nieoceniająco przygląda się modernizacji stolicy. Jej prace stylistyką nawiązują do plakatów reklamowych, krzykliwych bilbordów i banerów.

Mariola Przyjemka, *Dobra zmiana*, 2015

Wiktor Dyndo, *Breaking News 02*,

2019, sygn. MHW 32513

Wiktor Dyndo, z cyklu *Dawno nie było wojny*,

2018, sygn. MHW 32195

Praca pochodzi z cyklu, w którym artysta łączy tytułowy slogan z realistycznie malowanymi fragmentami pejzażu lub symbolami-znakami. Napis został wkomponowany w wizerunek warszawskiej Syreny. Całość jest utrzymana w herbowych kolorach miasta.

Wiktor Dyndo, z cyklu *Dawno nie było wojny*, 2018

Chris Niedenthal, *Warszawa lat 90.*,

2022 (diapozytywy z lat 1992–1999), sygn. AF 40256–40260

Fotografie Warszawy lat 90. XX wieku wykonane okiem autora wnikliwego, wyczulonego na humor i ironię. Pięć kadrów pokazuje handel na ulicznych stoiskach, w charakterystycznych „szczekach” i na łózkach polowych, prowadzony w okolicach placu Defilad i właśnie wyburzanego kina Moskwa. Zakup uzupełnia kolekcję muzealną zarówno o fotografie uliczne z okresu transformacji ustrojowej, jak i pierwsze prace jednego z najślynniejszych współczesnych fotoreporterów dokumentujących Polskę od połowy lat 70. XX wieku.

Chris Niedenthal, *Warszawa lat 90.*, 2022

Zakupy sfinansowane dzięki wsparciu **Inter Europol S.A.**

INTER®
Europol

Stefan Paruch, Agrykola, 2008, sygn. MHW 32627

Dorota Podlaska, Bar Toan Pho, sygn. MHW 32514,
z cyklu *Ta ostatnia niedziela*, 2011

Prace z cyklu namalowanego na pamiątkę zlikwidowanego w 2008 roku targowiska wietnamskiego, które mieściło się na błoniach Stadionu Dziesięciolecia. Według artystki było to jedyne wielokulturowe miejsce w sercu stolicy: intrygujące, wyróżniające się na tle monotonnej etnicznie polskiej populacji. Niewielkie obrazy są malarską nostalgiczną dokumentacją pracy i życia wietnamskiej społeczności.

Dorota Podlaska, *Bar Toan Pho*, z cyklu *Ta ostatnia niedziela*, 2011

Zakupy sfinansowane dzięki wsparciu **Inter Europol S.A.**

INTER®
Europol

Anna Libera, Sady Żoliborskie, z cyklu *Strasznie nam się tu podoba!*, między 2015 a 2017, sygn. MHW 32193

Dorota Podlaska, Alejka barów wietnamskich, sygn. MHW 32516;
Bar Nam Saigon, sygn. MHW 32157; **Uwaga, uwaga!**,
sygn. MHW 32515, z cyklu *Ta ostatnia niedziela*, 2011

Zakupy sfinansowane dzięki wsparciu darczyńcy indywidualnego

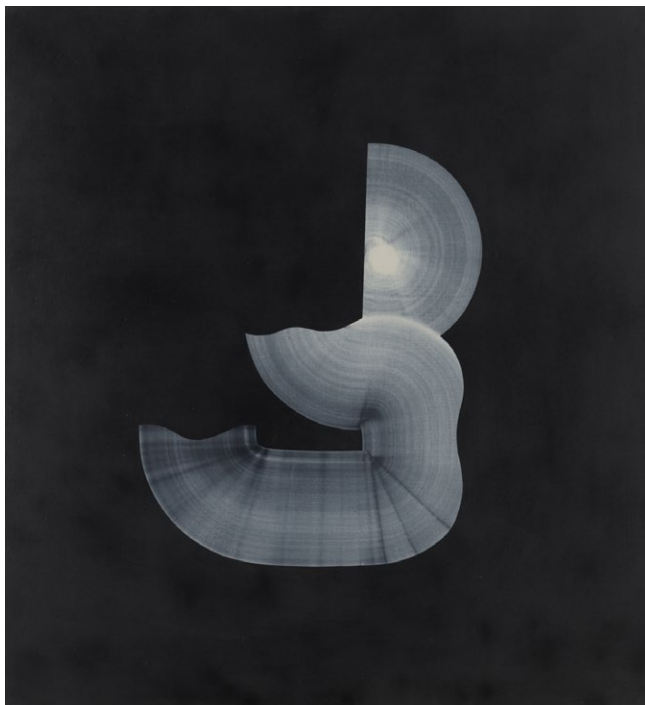
Aleksandra Waliszewska, Bez tytułu (Syrena z mieczami),
między 2008 a 2016, sygn. MHW 32626

Zakup sfinansowany dzięki wsparciu **TSC sp. z o.o.**

TSC
Integrity for Paper

Olga Mokrzycka-Groszperre, Syrena z piłką, 2022,
sygn. MHW 32622; **Syrena z mieczem**, 2022, sygn. MHW 32621;
Syrena z księżycową tarczą, 2022, sygn. MHW 32620

Autorskie interpretacje motywu syreny: monochromatyczne, minimalistyczne przedstawienia herbu stolicy, umieszczone przez artystkę na gładkim czarnym tle. *Syrena z mieczem*, mimo uogólnienia, bezpośrednio nawiązuje do przedstawienia heraldycznego. *Syrena z piłką* zawiera elementy ludzyczne. Z kolei *Syrena z księżycową tarczą* jest niemal abstrakcyjną kompozycją, grą światła i mroku.

Olga Mokrzycka-Groszperre, *Syrena z księżycową tarczą*, 2022

Zakup sfinansowany dzięki wsparciu darczyńcy indywidualnego

Pola Dwurnik, Syrena,
2023

Grafika łączy w sobie znaczenia symboliczne ze współczesnym kontekstem społecznym. Bohaterka jest ciężarna, silna i majestatyczna, jej głowę wieńczy korona z chromosomów X i Y. W dłoni trzyma rybę – symbol mądrości i narodzin, a także chrześcijański znak wspólnoty. W interpretacji artystki syrena „jest hybrydą i królową wszystkich płci [...], królową czasu płynności płci i płynnej, zmiennej identyfikacji seksualnej”.

Pola Dwurnik, *Syrena*, 2023

Praca przekazana przez **Fundację Muzeum Warszawy**

Frekwencja

Agata Fijałkowska, Agata Fronczyk

Dział Promocji i Marketingu

Michał Ciesielski

Dział Edukacji

W 2023 roku Muzeum Warszawy odnotowało wzrost frekwencji m.in. dzięki udziałowi oddziałów staromiejskich w organizacji 70. Urodzin Starówki oraz Nocy Fotografii. Ponadto wystawy czasowe zrealizowane w siedzibie głównej – *Błysk, mat, kolor. Fotografia i Warszawa lat 90.*, *Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949* oraz *Moi Ver* – cieszyły się dużą popularnością, co znacznie wpłynęło na wzrost liczby zwiedzających. Średnia frekwencja tygodniowa na wymienionych wystawach czasowych wynosiła odpowiednio 1675, 848 i 1015 osób.

FREKWENCJA W ODDZIAŁACH I LOKALIZACJACH MUZEUM WARSZAWY

Siedziba główna – Rynek Starego Miasta 100 517 OSÓB

Muzeum Woli 28 202 OSOBY

Muzeum Warszawskiej Pragi 31 591 OSÓB

Muzeum Farmacji
im. mgr. farm. Antoniny Leśniewskiej 10 470 OSÓB

Muzeum Drukarstwa 9889 OSÓB

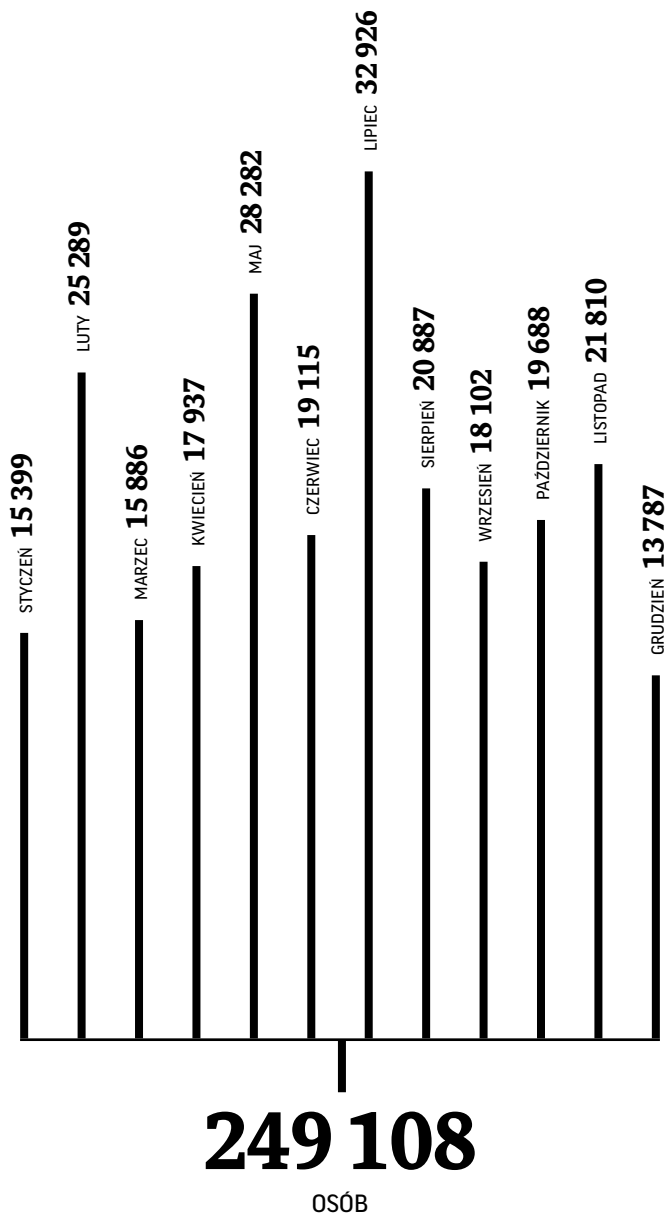
Muzeum – Miejsce Pamięci Palmiry 24 044 OSOBY

Izba Pamięci przy Cmentarzu
Powstańców Warszawy 13 450 OSÓB

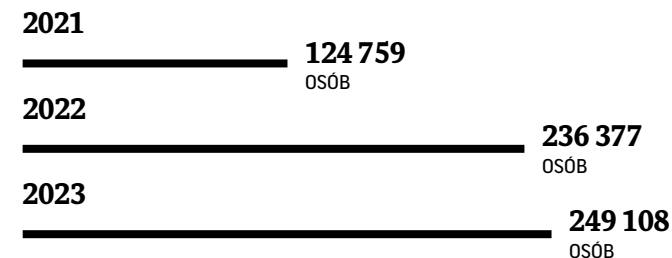
Korczakianum 1282 OSOBY

Centrum Interpretacji Zabytku 21 921 OSÓB

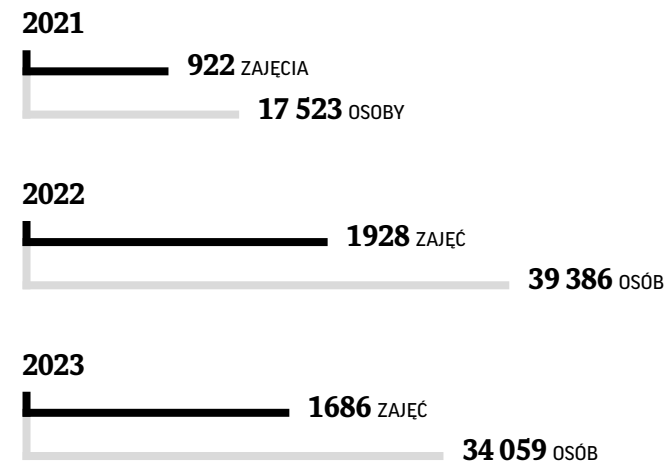
Barbakan 7742 OSOBY

PORÓWNANIE FREKWENCJI W LATACH 2021–2023

ZAJĘCIA EDUKACYJNE W LATACH 2021–2023

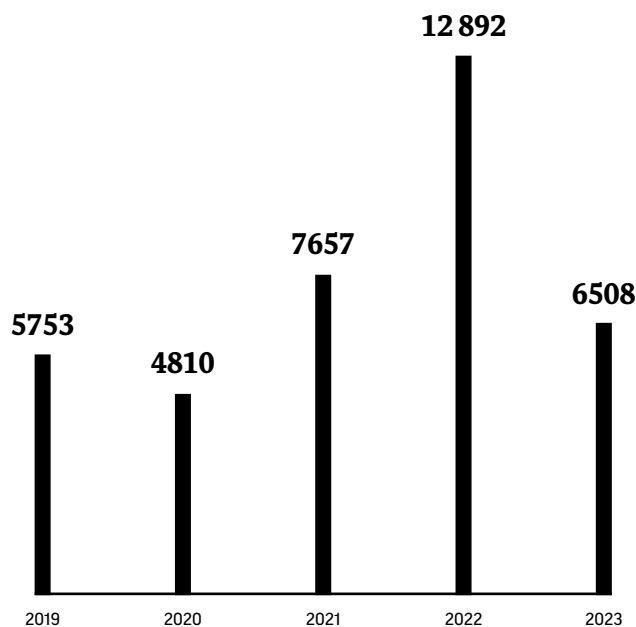
Media o nas

Joanna Andruszko

Dział Promocji i Marketingu

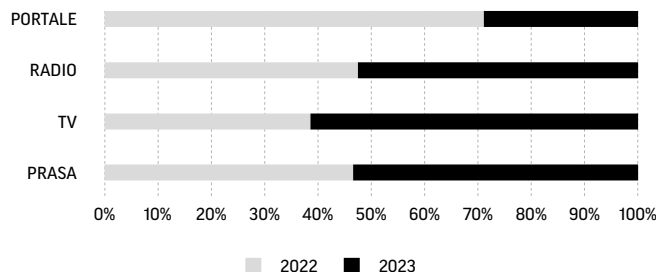
W 2023 roku informacje o Muzeum Warszawy pojawiły się w prasie, radiu, telewizji i Internecie ponad 6500 razy, co oznacza, że codziennie w różnych mediach ukazywało się średnio 18 wzmianek o muzeum. Pisano o nas w prasie codziennej i czasopismach, byliśmy obecni w najważniejszych ogólnopolskich tytułach specjalistycznych i opiniotwórczych („Polityka”, „Pismo. Magazyn Opinii”) oraz w tych skierowanych do szerszej publiczności („Gazeta Wyborcza”, „Fakt” czy lokalne wydania dzienników). W podsumowaniu widać wyraźny wzrost zasięgu publikacji (blisko 70%) oraz ich jakości.

PUBLIKACJE MEDIALNE DOTYCZĄCE MUZEUM WARSZAWY I JEJEGO ODDZIAŁÓW W LATACH 2019–2023

(źródło: Instytut Monitorowania Mediów)

PUBLIKACJE W PODZIALE NA MEDIA 2022 I 2023 ROK

W 2023 roku o Muzeum Warszawy pojawiło się ponad 500 publikacji w prasie, 578 w telewizji, 880 w radiu i ponad 4500 publikacji na portalach internetowych.

Spadek liczby wzmianek w Internecie został zrekompensowany przez wyraźny wzrost liczby publikacji w tradycyjnych mediach. W ubiegłym roku mieliśmy najwyższą w historii liczbę wzmianek w prasie oraz w telewizji, a także wyższą niż w 2023 roku liczbę publikacji radiowych.

WYBRANE PUBLIKACJE MEDIALNE

PRASA I TELEWIZJA

- 2–3.02.2023 **Gazeta Wyborcza Stołeczna** o wystawie Kim Lee. Królowa Warszawy
- 15.02.2023 **Polityka** o wystawie Kim Lee. Królowa Warszawy
- 1.03.2023 **Pani** o wystawie Kim Lee. Królowa Warszawy
- 31.03.2023 **TVP1** o wystawie Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949
- 1.04.2023 **Architektura & Biznes** o wystawie Biuro Odbudowy Ukrainy
- 30.04.2023 **Tygodnik Powszechny** o wystawie Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949
- 4–5.2023 **Super Express** o wystawie Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949
- 10.05.2023 **Polityka** o wystawie Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949
- 1.07.2023 **TVP Kultura** o książce Antologia spojrzeń. Getto warszawskie – fotografie i filmy
- 13.07.2023 **Fakt** o 70. Urodzinach Starówki
- 20.07.2023 **Gazeta Wyborcza Stołeczna** o 70. Urodzinach Starówki
- 20.07.2023 **TVP2, TVP Kultura** o 70. Urodzinach Starówki
- 2.09.2023 **Guardian** o wystawie Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949
- 22.09.2023 **Gazeta Wyborcza Stołeczna** o Festiwalu Warszawa w Budowie
- 30.09.2023 **Wysokie Obcasy** o muralu Spółdzielnia prac malarskich Pauliny Włostowskiej

- 1.10.2023 **Vogue Polska** o wystawie *Moi Ver*
- 2.10.2023 **Gazeta Wyborcza Stołeczna** o instalacji *Głosy pamięci* Krzysztofa Wodiczki
- 9.10.2023 **Newsweek** o wystawie *Moi Ver*
- 12.10.2023 **Fakt** o wystawie *Moi Ver*
- 21.10.2023 **Rzeczpospolita** o instalacji *Głosy pamięci* Krzysztofa Wodiczki
- 25.10.2023 **Polityka** o wystawie *Moi Ver*
- 30.10.2023 **Przeгляд** o instalacji *Głosy pamięci* Krzysztofa Wodiczki
- 1.11.2023 **Pismo. Magazyn Opinii** zapowiada wystawę *Śliczna jest młodość naszego wieku*
- 1.11.2023 **Stolica** o wystawie *Prawobrzeżne*
- 17.11.2023 **Spotkania z Zabytkami** o wystawie *Moi Ver*
- 29.11.2023 **Tygodnik Powszechny** o wystawie *Moi Ver*
- 6.12.2023 **TVP3** o wystawie *Kolej na Pragę*

RADIO I INTERNET

- 1.01.2023 **Dwutygodnik** o wystawie *Błysk, mat, kolor. Fotografia i Warszawa lat 90.*
- 10.01.2023 **Magazyn Szum** i podcast **Godzina Szumu** o wystawie *Biuro Odbudowy Ukrainy*
- 12.01.2023 **Noizz.pl** i **Onet.pl** o wystawie *Kim Lee. Królowa Warszawy*
- 21.02.2023 **Vogue.pl** o wystawie *Kim Lee. Królowa Warszawy*
- 30.03.2023 **Tvn24.pl** o wystawie *Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949*
- 31.03.2023 **Noizz.pl** i **Onet.pl** o wystawie *Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949*
- 4.04.2023 **Tok.fm** o wystawie *Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949*
- 5.04.2023 **Culture.pl** o wystawie *Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949*
- 16.04.2023 **Vogue.pl** o wystawie *Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949*
- 28.04.2023 **Magazyn Szum** o wystawie *Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949*
- 5.05.2023 **Weekend.gazeta.pl** o wystawie *Kim Lee. Królowa Warszawy*
- 11.05.2023 **Trójka Polskie Radio** o wystawie *Kolej na Pragę*
- 19.05.2023 **Dwutygodnik** o wystawie *Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949*
- 7.06.2023 **Tok.fm** o wystawie *Kolej na Pragę*
- 21.07.2023 **Rmf24.pl** o 70. Urodzinach Starówki
- 1.08.2023 **Czas Kultury** o wystawie *Błysk, mat, kolor. Fotografia i Warszawa lat 90.*
- 1.08.2023 **Nn6t.pl** o muralu *Spółdzielnia prac malarskich Pauliny Włostowskiej*
- 17.08.2023 **Warszawa.wyborcza.pl** o Nocy Fotografii
- 24.08.2023 **The Critic** o wystawie *Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949*
- 5.09.2023 **Arch Daily** o wystawie *Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949*
- 21.09.2023 **Label Magazine** o wystawie *Moi Ver*
- 23.09.2023 **F5.pl** o Festiwalu *Warszawa w Budowie*
- 2.10.2023 **Tvn24.pl** o instalacji *Głosy pamięci* Krzysztofa Wodiczki
- 12.10.2023 **Czwórka Polskie Radio** o Festiwalu *Warszawa w Budowie*
- 20.10.2023 **Dwutygodnik** o muralu *Spółdzielnia prac malarskich Pauliny Włostowskiej*
- 2.11.2023 **Onet.pl** o akcji *Společne Opisywanie Fotografii*
- 16.11.2023 **Tok.fm** o wystawie *Prawobrzeżne*

Nagrody

Ida Skrzyszewska
Biuro Muzeum

INSTYTUCJONALNE

- IX edycja Nagrody Architektonicznej Prezydenta m.st. Warszawy
 - Izba Pamięci przy Cmentarzu Powstańców Warszawy
Nagroda w kategorii Przestrzeń publiczna dla architektów i inwestora
 - Nagroda Lider Dostępności 2023
 - Izba Pamięci przy Cmentarzu Powstańców Warszawy Główna nagroda w kategorii Przestrzeń publiczna dla architektów i inwestora
- Art in Architecture Festival
- Izba Pamięci przy Cmentarzu Powstańców Warszawy
Wyróżnienie w kategorii Przestrzeń publiczna

ZA DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- European Language Label 2023 (Europejski znak innowacyjności w dziedzinie nauczania i uczenia się języków obcych)
 - Nagroda Złoty Label dla Muzeum Warszawy za wieloletnie działania i wielokrotnie nagradzane Znakami Jakości ELL projekty, mające na celu szerzenie polskiej kultury i języka polskiego (koordynatorka projektów: Katarzyna Żák-Caplot)

ZA DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- Błażej Brzostek, *Wstecz. Historia Warszawy do początku* (2021), red. prowadząca A. Wrońska, red. inicjująca M. Mycielska
 - Konkurs na książkę edytorsko doskonałą „Edycja” 2022/2023
Nagroda za koncepcję i opracowanie graficzne książki
- Błysk, *mat, kolor. Warszawa i fotografia lat 90.* (2022), red. K. Puchała-Rojek, red. prowadząca M. Szotkowska
 - XLIII edycja konkursu PTKW „Najpiękniejsze Polskie Książki 2022”
Wyróżnienie w kategorii Sztuka i fotografia (albumy i katalogi)
- Grażyna Hase, *Zawsze w modzie* (2022), red. A. Dąbrowska, red. prowadząca M. Makowska
 - XLIII edycja konkursu PTKW „Najpiękniejsze Polskie Książki 2022”
Wyróżnienie w kategorii Literatura naukowa i popularnonaukowa (humanistyka, matematyczno-przyrodnicze)
 - Nagroda honorowa Towarzystwa Bibliofilów Polskich w Warszawie

Fot. Aleksandra Kędziorek

Wręczenie nagród w konkursie PTKW „Najpiękniejsze Polskie Książki 2022”. Redaktorki prowadzące oraz twórcy i twórczynie opracowania graficznego nagrodzonych i wyróżnionych publikacji: Karol Bagiński, Marta Szotkowska, Małgorzata Makowska, Magdalena Heliasz, Anna Piwowar.

- Konkurs na książkę edytorsko doskonałą „Edycja” 2022/2023
Wyróżnienie za „niezwykle barwne opracowanie historii w niebarwnych czasach”
- Konrad Brandel. Fotorewolwer* (2022), red. M. Michałowicz, koncepcja M. Michałowicz, K. Puchała-Rojek, red. prowadząca A. Kędziorek
 - XLIII edycja konkursu PTKW „Najpiękniejsze Polskie Książki 2022”
Nominacja w kategorii Sztuka i fotografia (albumy i katalogi)
- Fotograficzna Publikacja Roku 2023
Nominacja

- Zielone ścieżki wokół Izby Pamięci na Woli* (2022), red. A. Sołtan-Lipska, red. prowadząca M. Makowska
 - XLIII edycja konkursu PTKW „Najpiękniejsze Polskie Książki 2022”
Nominacja w kategorii Inne (bibliofilskie, mapy, nuty itp.)
 - Varsaviana 2022/2023. Konkurs im. Hanny Szwankowskiej
Nominacja
 - XVII edycja konkursu „Mazowieckie Zdarzenie Muzealne – Wierzba”
Wyróżnienie w kategorii Wydawnictwo muzealne
- Antologia spojrzeń. Getto warszawskie – fotografie i filmy* (2023)
 - Konkurs na książkę edytorsko doskonałą „Edycja” 2022/2023
Wyróżnienie za „świetne opracowanie trudnego materiału dokumentacyjnego”
 - Varsaviana 2022/2023. Konkurs im. Hanny Szwankowskiej
Nominacja
 - II Konkurs „Muzealna Książka Roku” (NIM)
Nagroda w kategorii Wydawnictwa naukowe
- Zgruzowstanie. Przeszłość i przyszłość ruin w architekturze* (2023)
 - II Konkurs „Muzealna Książka Roku” (NIM)
Nagroda w kategorii Katalogi wystaw

Fot. Danuta Małtuch

Wręczenie nagród w II edycji konkursu „Muzealna Książka Roku”. Autorki nagrodzonej książki *Antologia spojrzeń. Getto warszawskie – fotografie i filmy* Anna Duńczyk-Szulc i Agnieszka Kajczyk oraz redaktorka prowadząca Aleksandra Kędziorek.

Działalność naukowa pracowników i pracowników

Publikacje naukowe

Dąbrowska A., *Komplet damski z kolekcji „marynarskiej”*, w: *Nowoczesność reglamentowana. Modernizm w PRL*, red. A. Szczerski, P. Juszkiewicz, kat. wyst. Muzeum Narodowego w Krakowie, 17 listopada 2023–14 kwietnia 2024, Kraków 2023, s. 450–451.

Dąbrowska A., *Sukienka mini z jedwabiu milanowskiego*, w: *Nowoczesność reglamentowana. Modernizm w PRL*, red. A. Szczerski, P. Juszkiewicz, kat. wyst. Muzeum Narodowego w Krakowie, 17 listopada 2023–14 kwietnia 2024, Kraków 2023, s. 448–449.

Dąbrowska A., *Sukienka z kolekcji „Przekroju”, uszyta z kretonu na tradycyjne okrycia górnośląskie („jake”)*, w: *Nowoczesność reglamentowana. Modernizm w PRL*, red. A. Szczerski, P. Juszkiewicz, kat. wyst. Muzeum Narodowego w Krakowie, 17 listopada 2023–14 kwietnia 2024, Kraków 2023, s. 426–427.

Liwak-Rybak K., *Miasto tworzą obywatele. Od muzealium do odpowiedzialności społecznej*, w: *Nowoczesne Muzeum – relacje i narracje*, red. M. Nierzwicka, M. Zdanowski, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Muzeum Okręgowe w Toruniu, Toruń 2023, s. 145–154.

Liwak-Rybak K., *To jest proces – włączanie publiczności międzynarodowej w działania instytucji kultury na przykładzie Muzeum Warszawy*, „Zarządzanie w kulturze” 2023, t. 24, nr 2, s. 87–102.

Poptawski P., *Konserwacja zabytkowych woluminów księgozbioru Ludwika Gocla*, „Spotkania z zabytkami” 2023, nr 1–2, s. 37–39.

Rakoczy M., *„A consciously cultivated tradition of temporality”? Towns and villages of Carpathian Ruthenia and disputes about their (in)modernities in Polish*, „Revue Belge de Philologie et d’Histoire” 2023, nr 100, s. 77–94.

Rakoczy M., *Cywilizowanie dzieci. Społeczno-kulturowe badania dzieciństwa w perspektywie teorii Norberta Elias*, red. tejże, Z. Boni, Oficyna Naukowa, Warszawa 2023, s. 348.

Rakoczy M., *Development as labour and labour as development. Korczak’s philosophy of labour against the background of interwar childhoods*, „Studia Historiae Oeconomicae” 2023, vol. 41/2, s. 79–102.

Rakoczy M., Boni Z., *Dzieci a nowoczesne cywilizowanie. Norbert Elias i nowe studia nad dzieciństwem*, w: *Cywilizowanie dzieci. Społeczno-kulturowe badania dzieciństwa w perspektywie teorii Norberta Elias*, red. tychże, Oficyna Naukowa, Warszawa 2023, s. 7–23.

Rakoczy M., *„Frendzia na topie” – cywilizowanie praktyk językowych współczesnych nastolatków*, w: *Cywilizowanie dzieci. Społeczno-kulturowe badania dzieciństwa w perspektywie teorii Norberta Elias*, red. tejże, Z. Boni, Oficyna Naukowa, Warszawa 2023, s. 293–324.

Rakoczy M., *Modernizowanie dzieciństwa czyli Themersonowie dzieciom*, „Teksty Drugie” 2022 (predatowane z 2023), nr 6, s. 104–110.

Rakoczy M., *Pacyfizm, zapomniany kosmopolityzm i dwie „Europy”*, *Międzywojenne leki awangardy*, „Teksty Drugie” 2022 (predatowane z 2023), nr 6, s. 55–76.

Rakoczy M., *Pisanie, przymus, wstyd. Alfabetyzacja dzieci jako medium cywilizowania w międzywojennej Polsce*, w: *Cywilizowanie dzieci. Społeczno-kulturowe badania dzieciństwa w perspektywie teorii Norberta Elias*, red. tejże, Z. Boni, Oficyna Naukowa, Warszawa 2023, s. 86–106.

Rakoczy M., *„Powiem głośno: oto co czyniłem, co myślałem, czym byłem”*, *Głos, piśmo, audio-biografie*, „Autobiografia. Literatura, Kultura, Media” 2023, nr 2, s. 7–18.

Ziębińska-Lewandowska K., *Moshe Warabejczyk, Milles images*, w: *Moi Ver*, ed. J. Jones, K. Ziębińska-Lewandowska, Éditions Centre Pompidou, Paris 2023, s. 166–172.

Zwierz K., Broniarczyk M. (red.), Edward Opaliński, *Polska Srebrnego wieku. Studia i materiały*, Piotrków Trybunalski 2023.

Zwierz K., *Przegląd i omówienie najważniejszych publikacji varsavianistycznych z okresu późnego średniowiecza i nowożytności (XV–XVIII w.)*, wydanych w ostatnich latach, „Rocznik Warszawski. Seria Nowa” 2023, t. 1, s. 243–251.

Udział w seminariach i konferencjach

Borkowski J., wykład/prelekcja edukacyjna *Transport „Bosy” z Pawiaka do KL Auschwitz*. Muzeum Więzienia Pawiak Oddział Muzeum Niepodległości w Warszawie, 18 maja 2023.

Wykład *Działalność hm. Edwarda Żürna ps. „Jacek Gniewosz” w Wydziale Zachodnim „Pasieki”*. Oddział Szczecin Stowarzyszenia Szarych Szeregów w Szczecinie, kwiecień 2023.

Ciesielska M., referat *Historia Korczakianum*. Zjazd Stowarzyszenia Dzieci Holocaustu, Miedzeszyn, 7 lipca 2023.

Udział w panelu *Dzieci opowiadają o życiu. Teorie, praktyki, metodologie*. Muzeum Warszawskiej Pragi, 16 listopada 2023.

Ciężka B., referat *Proces integracji dawnego ogrodu rezydencjonalnego z przestrzenią miejską na przykładzie Ogrodu Saskiego*. Konferencja naukowa *Przemysław zieleń. Zielona i błękitna infrastruktura w historycznej zabudowie śródmiejskiej*, Wydział Architektury Politechniki Wrocławskiej, Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego, Katedra Architektury Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, 18–19 maja 2023.

Dąbrowska A., Siwińska M., referat *Julia Keilowa. Ontwespers en metaalkunstenaars uit Warschau / Julia Keilowa. Designer and metalwork artist from Warsaw*. Sympozjum *Made by her. Vrouwelijke ontwerpers van metaalkunst in de eerste helft van de 20ste eeuw/Women designers of metalwork in the first half of the 20th century*, Het Nederlands Zilvermuseum w Schoonhoven (Holandia), 30 marca 2023.

Duńczyk-Szulc A., referat *Anthology of Glances: The Warsaw Ghetto and the Uprising in Films and Photographs*. Konferencja naukowa *„Looking at the Ghetto...” Uprising in the Warsaw Ghetto: Eighty Years in Retrospect*. Leibniz Institute for Jewish History and Culture – Simon Dubnow, Lipsk (Niemcy), 17–19 kwietnia 2023.

Referat *Kogo historię opowiadają świadectwa wizualne z getta warszawskiego*. Seminarium naukowe. Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma, 3 października 2023.

Michatek M., prezentacja *Interpreting heritage at Museum of Warsaw*. Seminarium *Interpreting our Museums. International Seminar on Heritage Interpretation*, Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku, 22–23 września 2023.

Prezentacja *Impro i storytelling w edukacji Muzeum Warszawy*. Konferencja *Drama i teatr w edukacji muzealnej*, Forum Edukatorów Muzealnych, Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego, Muzeum Pałacu Króla Jana III w Warszawie, 20 listopada 2023.

Perlińska-Kobierzyńska E., referat *Modernizm w architekturze krajobrazu na przykładzie twórczości Aliny Scholtz*. Konferencja naukowa *Nowy początek. Modernizm w II RP*, Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Muzeum Narodowe w Krakowie, 26–28 stycznia 2023.

Referat *Czego możemy nauczyć się od XX w. architektów krajobrazu? Przypadek Aliny Scholtz*. Konferencja naukowa *Przemysław zieleni. Zielona i błękitna infrastruktura w historycznej zabudowie Śródmiejskiej*, Wydział Architektury Politechniki we Wrocławiu, Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego, Katedra Architektury Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, 18–19 maja 2023.

Referat *Modernistyczna architektura wypoczynkowa Zygmunta Stępińskiego*. 9. Międzynarodowa Konferencja naukowa *Modernizm w Europie – modernizm w Gdyni. Architektura budynków usług społecznych w Europie Środkowej i Wschodniej XX w.*, Miasto Gdynia, 21–23 września 2023.

Peźnińska M., referat *Dom Sierot w czasie I wojny światowej*. Zjazd Stowarzyszenia *Dzieci Holocaustu*, Miedzeszyn, 7 lipca 2023.

Referat *The destruction of children's life as consequence of the First World War and its post-war transformation. The case study of the Jewish 'Aid for Orphans' Society in Warsaw, 1914–1926*. Międzynarodowa konferencja naukowa *A Child in Times of Need and in Hope. Overcoming the Distress of War, Epidemics, and Social, Psychological, and Physical Handicaps in Children and Youths*, The National Pedagogical Museum and the Library of J. A. Comenius, Praga (Czechy), 19–20 czerwca 2023.

Referat *Techniki autobiograficzne w korespondencji urzędowej młodzieży żydowskiej w II RP*. Muzeum Warszawskiej Pragi, 17 listopada 2023.

Udział w panelu *Dzieci opowiadają o wojnie. Teorie, praktyki, metodologie*. Muzeum Warszawskiej Pragi, 17 listopada 2023.

Radziwonka R., referat *Warszawska rodzina Ulrichów – przykład ludności napływowej do XIX-wiecznej Warszawy*. Konferencja *Miasto i miejskość na ziemiach polskich w długim wieku XIX. Społeczeństwo, przestrzeń, polityka*, Wydział Historii Uniwersytetu Warszawskiego, 24–26 maja 2023.

Referat *Biografia wobec współczesnych środków masowego przekazu. Przygotowanie biografii do portalu e-kolekcje Muzeum Warszawy – proces, problemy i perspektywy*. Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Biografistyka w perspektywie regionalnej*, Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Kaliszu, 15–16 czerwca 2023.

Referat *Dokumenty rzemieślnicze kobiet warszawskich w zasobie Archiwum Naukowego Muzeum Warszawy – charakterystyka, udostępnianie i sposoby wykorzystania*. VII Ogólnopolska Konferencja Archivistów i Historyków *Educare necesse est... – Kobieta w społeczeństwie od średniowiecza do końca XX wieku*, Wydział Historii Uniwersytetu Warszawskiego i Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie, 19–20 września 2023.

Referat *Odbudowa Warszawy po zniszczeniach II wojny światowej – Serca Polski Ludowej*. Konferencja naukowa *Serce nie służy!*, Instytut Wzornictwa Przemysłowego w Warszawie, 9–10 października 2023.

Referat *Reklamy, cenniki i dokumenty przedsiębiorstw złotniczych i jubilerskich w Warszawie w zasobie Archiwum Naukowego Muzeum Warszawy*. Konferencja naukowa *Wszystko złoto co się świeci. Historia, symbolika i konserwacja wyrobów rzemiosła artystycznego*, Ordynariat Polowy w Warszawie, 1 grudnia 2023.

Referat *Archiwum Naukowe Muzeum Warszawy – struktura, zasób, organizacja*. Konferencja *IX Toruńskie Konfrontacje Archiwalne. „Przewroty kopernikańskie w archiwistyce”* [online], Collegium Humanisticum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, 7–8 grudnia 2023.

Rakoczy M., referat *Culture of rights against culture of wars. Korczak's pacifism and its cultural background*. Międzynarodowa konferencja naukowa *A Child in Times of Need and in Hope. Overcoming the Distress of War, Epidemics, and Social, Psychological, and Physical Handicaps in Children and Youths*, The National Pedagogical Museum and the Library of J. A. Comenius, Praga (Czechy), 19–20 czerwca 2023.

Referat *Węzły drutów, szyn i fal. Themersonowie, „Pocztą” i technologie. Technologie natychmiastowości*. Konferencja naukowa *Sto lat „Zwrotnicy”! 3 × w: włókna – wątki – węzły (neo)awangardy*, Uniwersytet Łódzki, 28–29 czerwca 2023.

Referat *„Sam nie wiem, co robić, bo mi go żal”*. *Dziecięce autobiografie opiekuńcze Domu Sierot*, Muzeum Warszawskiej Pragi, 16 listopada 2023.

Referat *Otwarta szkoła. O koniecznej współpracy między instytucjami edukacyjnymi a instytucjami kultury*. Mazowiecki Kongres Edukacji w Warszawie, 25 marca 2023.

Referat *Obywatele najmniejsi. Janusz Korczak/Henryk Goldszmit i międzywojenne dzieciństwo*. Sekcja Socjologii Dzieci i Dzieciństwa Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, Warszawa, 15 grudnia 2023.

Udział w panelu *O różnych systemach kształcenia, czyli jaki model edukacji powinniśmy wybrać?*. Konferencja *Stan Młodych*, Fundacja Ważne Sprawy i Centrum Nauki Kopernik, Warszawa, 14 czerwca 2023.

Udział w panelu *Jak dziś pisać historię miast*. Międzynarodowa konferencja naukowa *Skąd się bierze miasto? Procesy miastotwórcze w Warszawie od XIV do XXI wieku. Różnorodność – podobieństwa – konteksty*, Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, Muzeum Warszawy, 24 października 2023.

Sołtan-Lipska A., referat *„Kronika Warszawy”*. *Forum wymiany wiedzy i opinii o Warszawie (1925–2023)*. Konferencja naukowa *Wokół historiografii miast i cząsopiśmiennictwa miejskiego*, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 23 listopada 2023.

Więcek-Bonowska E., referat *The Unknown Royal Pharmacy in Warsaw*. Post-Medieval Archaeology Congress 2023, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, 5–6 maja 2023.

Więcek-Bonowska E., Reszka K., referat *Bezpieczeństwo zbiorów archeologicznych od nabycia po opakowania. Bezpieczeństwo zbiorów. Wyzwania i rozwiązania w obszarze fizycznego, cyfrowego i prawnego zabezpieczania kolekcji publicznych*. Muzeum Fotografii w Krakowie oraz Archiwum Narodowe w Krakowie, 15–16 maja 2023.

Ziębińska-Lewandowska K., referat *Photographies des haksharot, centres de formation au travail agricole dans la Pologne des années 1930*. Konferencja naukowa *Moshe Vorobeichic, Moï Ver, Moshe Raviv*, Centre Pompidou, l'Inalco, le Musée d'art et d'histoire du Judaïsme, Paryż, 15 czerwca 2023.

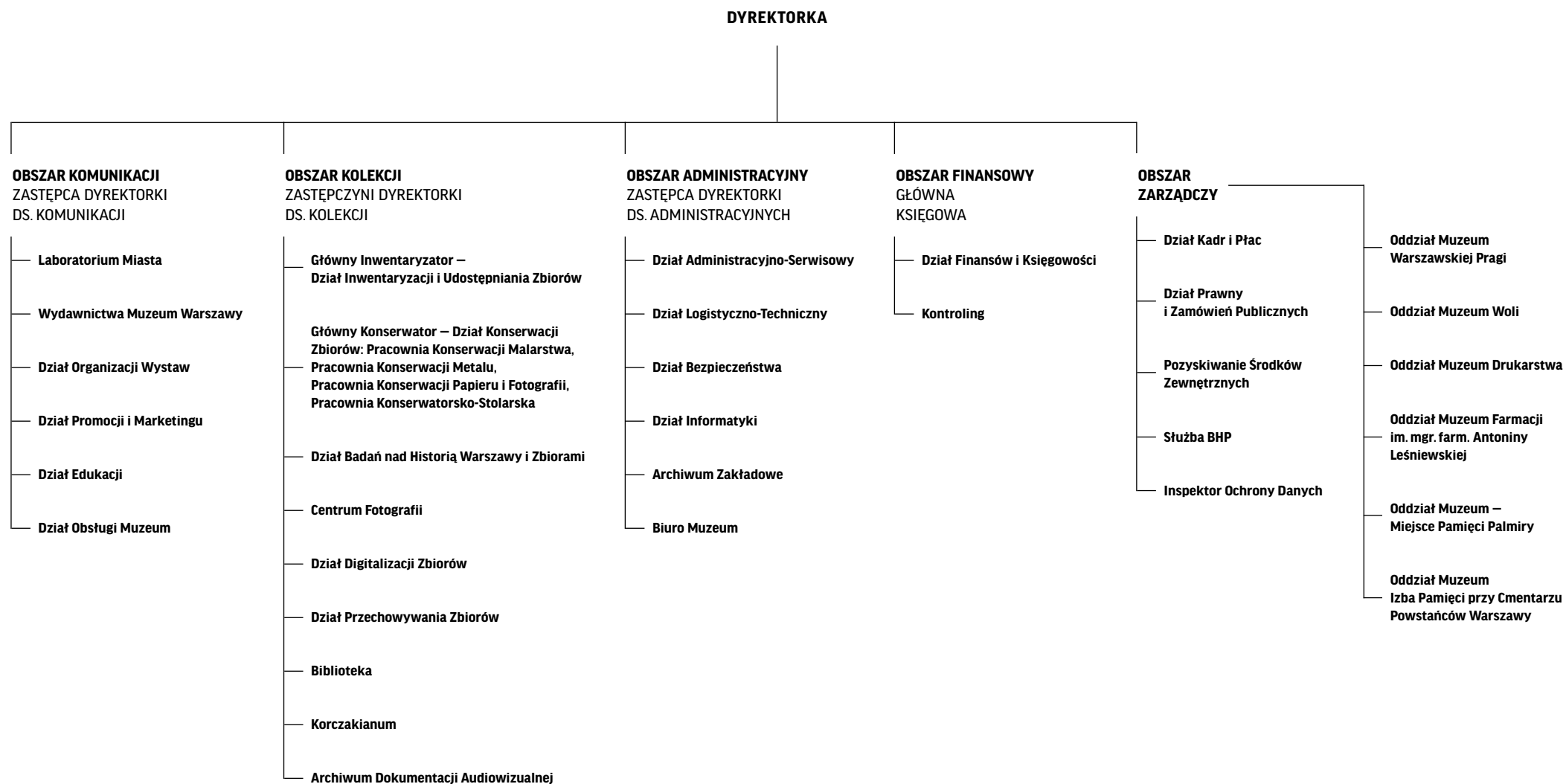
Udział w panelu *Après Yalta de Piotrowski: la question de l'Europe en histoire de l'art et de l'architecture*, Institut National d'Histoire de l'Art, Paryż, 15 czerwca 2023.

Zwierz K., referat *Miasto tworzą obywatele. Społeczny aspekt rozwoju miasta Stara Warszawa w perspektywie przyjęć do prawa miejskiego w końcu XVI i w XVII wieku*. Międzynarodowa konferencja naukowa *Skąd się bierze miasto? Procesy miastotwórcze w Warszawie od XIV do XXI wieku. Różnorodność – podobieństwa – konteksty*, Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk, Muzeum Warszawy, 23–25 października 2023.

Struktura Muzeum

Schemat organizacyjny

Grudzień 2023

Pracownice i pracownicy

DYREKTORKA MUZEUM WARSZAWY

dr Karolina Ziębińska-Lewandowska

DYREKTORCE PODLEGAJĄ:

— **ZASTĘPCA DYREKTORKI DS. KOMUNIKACJI**
OBSZAR KOMUNIKACJI

— **ZASTĘPCZYNI DYREKTORKI DS. KOLEKCJI**
OBSZAR KOLEKCJI

— **ZASTĘPCA DYREKTORKI DS. ADMINISTRACYJNYCH**
OBSZAR ADMINISTRACJI

— **GŁÓWNA KSIĘGOWA**
OBSZAR FINANSOWY

— **DZIAŁ KADR I PŁAC**

— **DZIAŁ PRAWNY I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH**

— **POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH**

— **SŁUŻBA BHP**

— **INSPEKTOR OCHRONY DANYCH**

— **ODDZIAŁY MUZEUM WARSZAWY**
OBSZAR ZARZĄDCZY

OBSZAR KOMUNIKACJI

wakat

ZASTĘPCA DYREKTORKI DS. KOMUNIKACJI

Laboratorium Miasta

Marta Żakowska
KOORDYNATORKA

dr hab. Błażej Brzostek

Wanda Kaczor

Agnieszka Pindera

Anna Zasadzińska

Agnieszka Trepkowska (do 31.10.2023)

Wydawnictwa Muzeum Warszawy

Aleksandra Kędziorek
KIEROWNICZKA

Małgorzata Makowska

Julia Odnous-Pawlińska

Marta Szotkowska

Dział Organizacji Wystaw

Anna Stelmaszczyk
KIEROWNICZKA

Olga Baron

Marta Galewska

Ksenia Góreczna

Katarzyna Górka

Janusz Kurczak

Monika Mazurek

Katarzyna Radecka

Michał Tański

Dział Promocji i Marketingu

Joanna Andruszko
KIEROWNICZKA

Agata Fijałkowska
ZASTĘPCZYNI KIEROWNICZKI

Joanna Bębenek

Małgorzata Czajkowska

Melissa Czaplicka

Agata Fronczyk

Julia Gfógowska

Klaudia Gniady

Julia Golachowska

Jakub Gowinek

Daniel Karwowski

Antoni Kowalczyk

Anna Ładna

Aleksandra Migacz

Natalia Porzucek (do 31.07.2023)

Jowita Purzycka

Agata Słomianowska (do 4.08.2023)

Kacper Szalecki

dr Anna Świątłowska

Irena Tur

Dział Edukacji

Katarzyna Liwak-Rybak
KIEROWNICZKA

Monika Michałek

ZASTĘPCZYNI KIEROWNICZKI

Michał Ciesielski

Edyta Gołębiowska

Karolina Kędzierska

Anna Lorek-Maciejuk

Anna Marks

Marcin Matuszewski (do 30.09.2023)

Zofia Siwek

Krystyna Stroynowska

Katarzyna Szafrńska (do 31.08.2023)

Anna Zdanowska

Dział Obsługi Muzeum

Barbara Rosiak
KIEROWNICZKA

Marta Popiel

ZASTĘPCZYNI KIEROWNICZKI

Monika Blacha

Maryla Błachewicz

Nina Borzyszkowska

Adam Burakowski

Katarzyna Bystros

Małgorzata Chrzóstowska-Neuvonen

Dorota Drężek

Julia Drężek
Agnieszka Dzieniszewska
Kamil Dziurda
Krzysztof Górski
Beata Górzyńska
Anna Halber
Karolina Jaguś
Tomasz Jakubik
Dagmara Jędrzejewska
Jagoda Jurek
Wiesław Kamiński
Agata Kłoszewska
Mateusz Korol
Patrycja Korol
Małgorzata Kościelniak
Agnieszka Krasoń
Konrad Kujawski
Emilia Kulczycka
Bogusław Kurek
Zofia Kurowska
Adam Kurowski
Błażej Kuźmiński
Barbara Kwiatkowska
Patrycja Liberadzka
Leszek Łaba
Marzena Łasińska
Anna Łęgowska
Małgorzata Łysak
Danuta Mantyka (do 25.08.2023)
Małgorzata Marciniak
Joanna Miakota
Andrzej Michalak
Adam Nicał
Maria Nowak (do 30.09.2023)
Zbigniew Paciorek
Mateusz Pokropiński
Teresa Przewodowska (do 25.09.2023)
Paulina Przybysz
Kateryna Pukaylo
Roman Rąba (do 30.11.2023)
Klaudia Romanowska

Kamil Rudnicki
Mateusz Rudnicki
Anna Rybak
Marta Rybak
Elwira Rynkiewicz
Anna Skiba
Natalia Stefaniv
Ewa Szczepańska
Dominik Śniadek
Elżbieta Tańska
Krzysztof Tararuj
Artur Telakowicz
Dominika Wasilewska
Franciszek Wicherkiewicz
Natalia Wiewiórka
Konrad Wiśniewski
Sebastian Wojcieszko (do 30.11.2023)
Agata Zarzycka

OBSZAR KOLEKCJI

Anna Duńczyk-Szulc

ZASTĘPCZYNI DYREKTORKI DS. KOLEKCJI

Dział Inwentaryzacji i Udostępniania Zbiorów

Katarzyna Reszka

GŁÓWNA INWENTARYZATORKA ZBIORÓW

Sylwia Baranik
Mateusz Będkowski
Magdalena Breńko
Agnieszka Czerniak
Tomasz Gałek
Agata Korycka-Marciniak
Aneta Matuszewska
Joanna Tarnawska
Joanna Wadecka

Dział Konserwacji Zbiorów

Robert Kołodziejski
GŁÓWNY KONSERWATOR ZBIORÓW

Dział Konserwacji Zbiorów
Anna Dąbrowska

Pracownia Konserwacji Malarstwa
Beata Galperyn-Kołodziejska
Katarzyna Głogowska
Katarzyna Lesiakowska-Tofil

Pracownia Konserwacji Metalu
Piotr Kaczkietłło
Janusz Mróz

Pracownia Konserwacji Papieru i Fotografii
Julia Kłosińska
Igor Nowak
Piotr Popławski

Pracownia Konserwatorsko-Stolarska
Adam Wrzosek

Dział Badań nad Historią Warszawy i Zbiorami

Aleksandra Sołtan-Lipska
KIEROWNICZKA

Jacek Bochiński
Julian Borkowski
Blanka Ciężka
Agnieszka Dąbrowska
Julian Klonowski (do 31.07.2023)
Ewa Perlińska-Kobierzyńska
dr Rafał Radziwonka
Zofia Rojek
Zuzanna Różańska-Tuta
Monika Siwińska
Urszula Skwara-Nieckuła
dr Paweł E. Wespiański
Magdalena Wicherkiewicz
Ewelina Więcek-Bonowska
Elżbieta Wilczak-Dąbrowska
dr Krzysztof Zwierz

Centrum Fotografii

Karolina Puchała-Rojek
KIEROWNICZKA

Katarzyna Adamska
Piotr Głogowski
dr Monika Michałowicz
Ewa Nowak-Mitura

Julia Staniszevska
Anna Topolska

Dział Digitalizacji Zbiorów

Mikołaj Kalina
KOORDYNATOR

Adrian Czechowski
Grażyna Kułakowska (do 09.2023)
Eliza Kowalska-Matek
Kamil Łuczak
Michał Matyjaszewski
Anna Sulej

Dział Przechowywania Zbiorów

Zuzanna Sieroszevska-Rolewicz
KIEROWNICZKA

Aleksandra Lis
Małgorzata Oliwińska
Dorota Parszevska
Joanna Rykiel
Filip Żelewski

Biblioteka

Katarzyna Żák-Caplot
KIEROWNICZKA

Grażyna Deneka
Dominik Rudzki

Korczakianum

dr hab. Marta Rakoczy
KOORDYNATORKA

Marta Ciesielska
Magdalena Pęzińska

Archiwum Dokumentacji Audiowizualnej

Anna Mizikowska
KOORDYNATORKA

Dawid Zdrojewski

OBSZAR ADMINISTRACYJNY

Rafał Kownacki (od 01.03. do 12.08.2023)
ZASTĘPCA DYREKTORKI DS. ADMINISTRACYJNYCH

Dział Administracyjno-Serwisowy

Rafał Koński (do 31.10.2023)
Robert Banasiak (od 01.12.2023)
KIEROWNIK

Beata Boryś
Jolanta Doroś
Jolanta Głaszczka
Mirostawa Grał
Dominika Guba-Sadowska
Ewa Kaczmarczyk
Anna Koźniewska
Joanna Kryczka
Maria Lejmanowicz (do 31.08.2023)
Teresa Mac
Ewa Matej
Iwona Morawińska
Maciej Muran
Grażyna Piwko
Danuta Pomes
Monika Pośnik-Krzak
Maria Ruszczak
Justyna Żak

Dział Logistyczno-Techniczny

Mariusz Stawski
KIEROWNIK

Michał Bogumił
Paweł Grochowalski
Krzysztof Hernik
Tomasz Lewandowski
Piotr Lipiński
Artur Miniewicz
Tomasz Raubo
Adam Rogowski
Dariusz Sałański
Leszek Sokołowski
Krzysztof Świerczewski (do 30.09.2023)
Mariusz Wawrzyniak (do 15.11.2023)

Filip Wielechowski-Olszak
Piotr Wójtowicz (do 30.11.2023)

Dział Bezpieczeństwa

Edward Nowak
KIEROWNIK

Paweł Damętko
Emilia Majdak
Tomasz Walusiński

Dział Informatyki

Tomasz Maślanka
KIEROWNIK

Krzysztof Cedro
Aneta Kozak
Paweł Pawlik

Archiwum Zakładowe

Mirostawa Zwierzchowski

Biuro Muzeum

Małgorzata Rosak
KOORDYNATORKA

Agata Mączka
Ida Skrzesevska
Laura Włodarska

OBSZAR FINANSOWY

Anna Byczuk (od 03.07.2023)
GŁÓWNA KSIĘGOWA

Dział Finansów i Księgowości

Małgorzata Swend
KOORDYNATORKA

Agata Hofman
Marta Klimek
Agata Mąka

Kontroling

Tomasz Stańczak

OBSZAR ZARZĄDCZY

Dział Kadr i Płac

Agnieszka Manota
KIEROWNICZKA

Katarzyna Lipka-Kadaj
Bożena Małolepsza (od 01.10.2023)
Beata Osewska
Katarzyna Roguska (do 30.09.2023)
Izabella Woźniak

Dział Prawny i Zamówień Publicznych

Monika Góra
KIEROWNICZKA

Małgorzata Gońda
Ina Klimas
Katarzyna Radecka

Pozyskiwanie Środków Zewnętrznych

Marzena Michałek-Dąbrowska
KOORDYNATORKA

Agnieszka Zemlak

Służba BHP

Krzysztof Szafarowicz

ODDZIAŁY MUZEUM WARSZAWY

Oddział Muzeum Warszawskiej Pragi

Katarzyna Kuzko-Zwierz
KIEROWNICZKA

Ewelina Bartosik
Katarzyna Chudyńska-Szuchnik
Małgorzata Czekajło
Aleksandra Karkowska-Rogińska
Patrycja Labus-Sidor
Natalia Morawska
Anna Wigura
Jolanta Wiśniewska

Oddział Muzeum Woli

Konrad Schiller
KIEROWNIK

Klaudia Jaraszek
Milena Soporowska
Magdalena Staroszczyk
Katarzyna Żukowska

Oddział Muzeum Drukarstwa

Radosław Adamski
KIEROWNIK

Maria Ejchman
Marta Kuźmińska
Dominika Sielczak
Łukasz Sobierajski

Oddział Muzeum Farmacji im. mgr. farm. Antoniny Leśniewskiej

Katarzyna Kucharska-Hornung (nieobecna w 2023 roku)
KIEROWNICZKA
Julia Kern-Protassewicz
P.O. KIEROWNICZKI

Marek Łuszczuk
Kamila Utrata

Oddział Muzeum – Miejsce Pamięci Palmiry

Dominika Jarzyńska-Pokojska
KIEROWNICZKA

Maria Kamińska
Monika Kościk

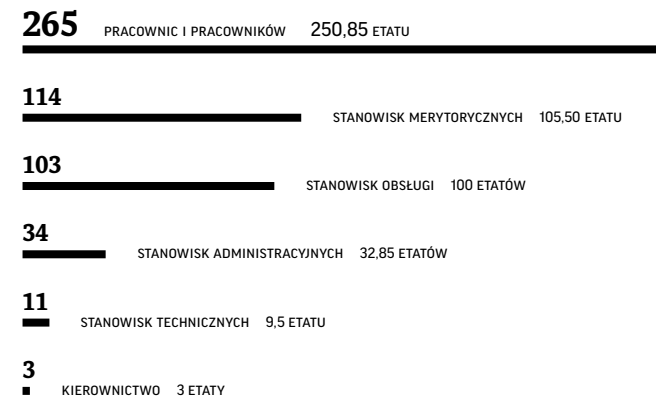
Oddział Muzeum Izba Pamięci przy Cmentarzu Powstańców Warszawy

Jolanta Hercog
KIEROWNICZKA

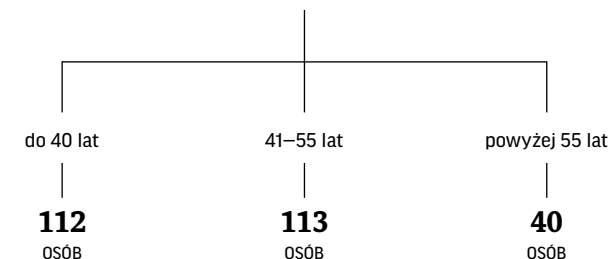
Łukasz Komła
Olga Szymańska-Snopek
Szymon Woźniak

PRACOWNICE I PRACOWNICY

DO 31 GRUDNIA 2023

WIEK PRACOWNIC I PRACOWNIKÓW

WYKSZTAŁCENIE PRACOWNIC I PRACOWNIKÓW

PODSTAWOWE	1	OSOBA
ZASADNICZE ZAWODOWE	11	OSÓB
ŚREDNIE	65	OSÓB
LICENCJACKIE	23	OSOBY
MAGISTERSKIE	114	OSÓB
PODYPLOMOWE	44	OSOBY
DOKTORAT	6	OSÓB
HABILITACJA	2	OSOBY

DOKSZTAŁCANIE PRACOWNIC I PRACOWNIKÓW

PODNIESIENIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

W RAMACH BUDŻETU SZKOLENIOWEGO	62	OSOBY
-----------------------------------	-----------	-------

W TYM

PODJĘCIE/KONTYNUACJA STUDIÓW WYŻSZYCH LUB PODYPLOMOWYCH	8	OSÓB
---	----------	------

Kolegium Programowe

II KADENCJA: 18.10.2021 – 18.10.2024

SKŁAD ZGODNIE Z ZARZĄDZENIEM
nr 58/2021 z 18.10.2021

dr Paweł E. Weszpiński
PRZEWODNICZĄCY

Julia Borowska
Agnieszka Dąbrowska
dr Paweł Ignaczak
Aleksandra Kędziorek
Katarzyna Krauze
Katarzyna Kuzko-Zwierz
Katarzyna Liwak-Rybak
Karolina Puchała-Rojek
Aleksandra Sołtan-Lipska
Marta Żakowska

SKŁAD ZGODNIE Z ZARZĄDZENIEM
nr 35/2022 z 19.10.2022

dr Paweł E. Weszpiński
PRZEWODNICZĄCY

Joanna Andruszko
Agnieszka Dąbrowska
dr hab. Błażej Brzostek
Aleksandra Kędziorek
Katarzyna Kuzko-Zwierz
Katarzyna Liwak-Rybak
Karolina Puchała-Rojek
Konrad Schiller
Aleksandra Sołtan-Lipska
Anna Stelmaszczyk
Marta Żakowska

Rada Muzeum

KADENCJA 2022 – 2026

SKŁAD ZGODNIE Z UCHWAŁĄ
nr LXXI/2348/2022

RADY MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
z 13.10.2022

Ewa Malinowska-Grupińska
PRZEWODNICZĄCA

prof. Jack Lohman
ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEJ

Dorota Warakomska
ZASTĘPCZYNI PRZEWODNICZĄCEJ

Anna Chodzeń
Eliza Czapska
dr Andrzej Golimont
Piotr Górajec

Jerzy Halbersztadt
Jarosław Józwiak

Aldona Machnowska-Góra
dr Tomasz Makowski
dr Agnieszka Morawińska

Radosław Potrac
Dorota Słowińska-Kamasa
Jan Jakub Wygnański

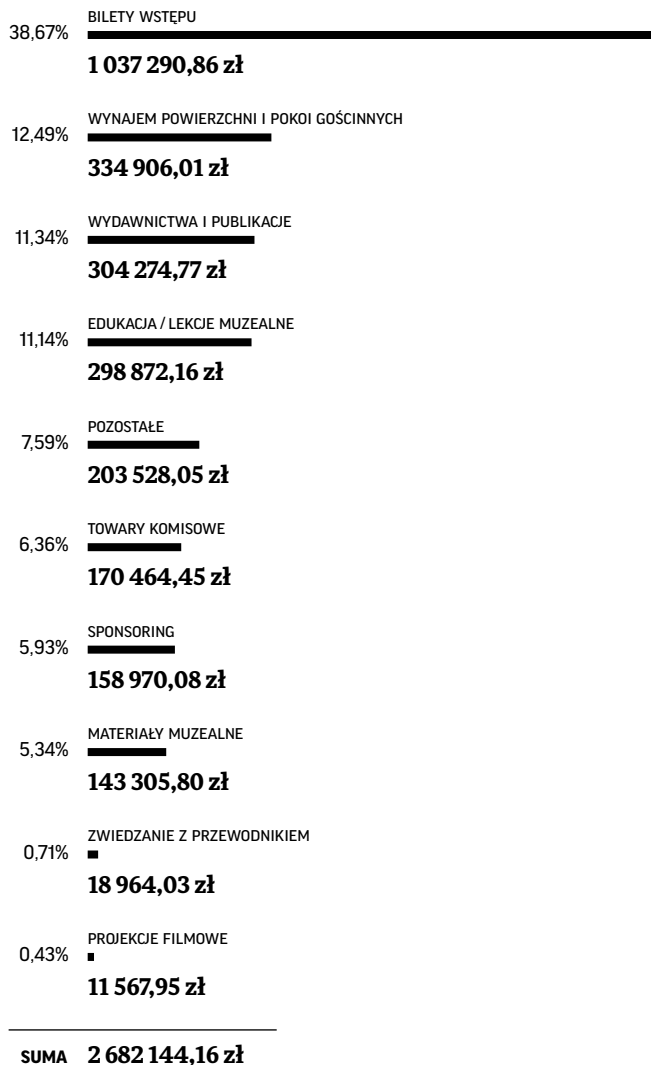
Kontynuacja pierwszego posiedzenia Rady Muzeum
w nowej kadencji odbyło się 13 stycznia 2022 roku.

Drugie posiedzenie rady odbyło się 23 maja 2023 roku.

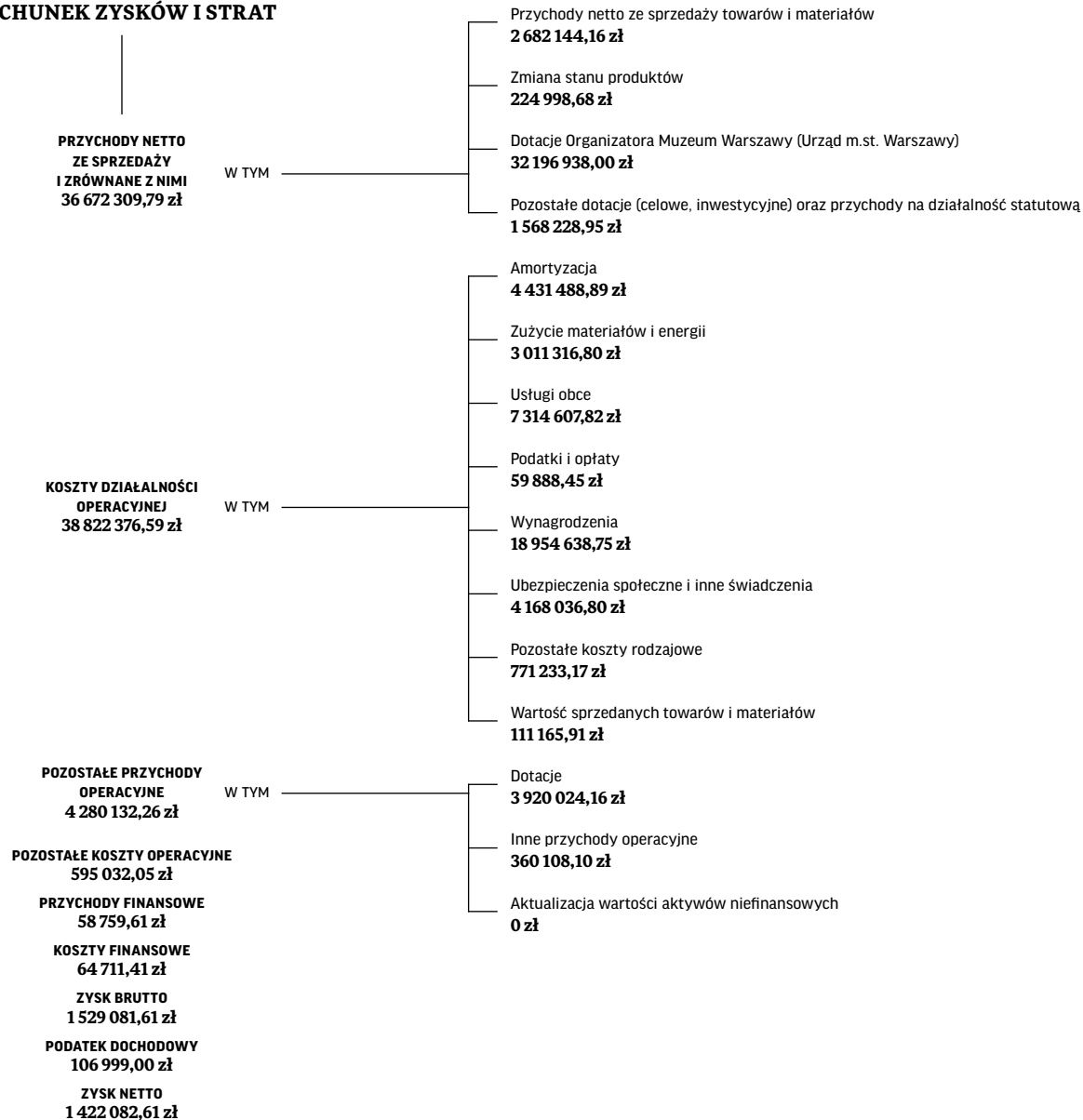
Trzecie posiedzenie rady odbyło się 17 listopada 2023 roku.

Finanse

PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY NETTO

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

AKTYWA
146 735 226,87 zł

AKTYWA TRWAŁE	AKTYWA OBROTOWE	NALEŻNE WPŁATY NA KAPITAŁ (FUNDUSZ) PODSTAWOWY	UDZIAŁY (AKCJE) WŁASNE
140 199 834,18 zł	6 535 392,69 zł	0 zł	0 zł
I. Wartości niematerialne i prawne 523 764,90 zł	I. Zapasy 909 741,12 zł		
II. Rzeczowe aktywa trwałe 132 676 069,28 zł	II. Należności krótkoterminowe 2 000 955,53 zł		
III. Należności długoterminowe 0 zł	III. Inwestycje krótkoterminowe 3 402 416,51 zł		
IV. Inwestycje długoterminowe 0 zł	IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe 222 279,53 zł		
V. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe 0 zł			

PASYWA
146 735 226,87 zł

KAPITAŁ (FUNDUSZ) WŁASNY	ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA
63 801 725,18 zł	82 933 501,69 zł
I. Kapitał (fundusz) podstawowy 63 233 562,99 zł	I. Rezerwy na zobowiązania 3 421 985,96 zł
II. Kapitał (fundusz) zapasowy 0 zł	II. Zobowiązania długoterminowe 0 zł
III. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny 0 zł	III. Zobowiązania krótkoterminowe 318 363,53 zł
IV. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe 2 335 082,97 zł	IV. Rozliczenia międzyokresowe 79 193 152,20 zł
V. Zysk (strata) z lat ubiegłych -3 189 003,39 zł	
VI. Zysk (strata) netto 1 422 082,61 zł	
VII. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna) 0 zł	

DOTACJE

NAZWA ZADANIA	PRZYZNANA DOTACJA
Projekt rewitalizacyjny Scena letnia Umowa z m.st. Warszawą bieżąca	130 000 zł
Projekt rewitalizacyjny Prawobrzeżni Umowa z m.st. Warszawą bieżąca	25 000 zł
Projekt rewitalizacyjny Wykonane na prawym brzegu. Rzemieślnicy Umowa z m.st. Warszawą bieżąca	47 500 zł
Otwarta historia. W stronę muzeów wielonarracyjnych Umowa z m.st. Warszawą bieżąca	58 000 zł
Zakupy inwestycyjne dla Muzeum Warszawy – program do ewidencji zbiorów Umowa z m.st. Warszawą inwestycyjna	495 000 zł
Wyposażenie i realizacja wystawy w Izbie Pamięci przy Cmentarzu Powstańców Warszawy Umowa z m.st. Warszawą inwestycyjna	499 487 zł
Wykonanie systemu sieci aktywnej oraz LAN w obiekcie Izby Pamięci przy Cmentarzu Powstańców Warszawy na Woli (Muzeum Warszawy) Umowa z m.st. Warszawą inwestycyjna	1 400 000 zł
Focus on Photography (realizacja 2022–2024; partner projektu: Þjóðminjasafn Islands / National Museum of Iceland) Umowa z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego	938 667 zł
Modernizacja i wymiana elementów wystawy stałej Muzeum – Miejsce Pamięci Palmiry, oddział Muzeum Warszawy Program: Wspieranie działań muzealnych Umowa z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego	156 296 zł
Pałac Saski – okrucy przeszłości w opowieści cyfrowej (partnerzy projektu: Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich oddział Warszawa, Pałac Saski sp. z o.o.) Program: Kultura cyfrowa Umowa z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego	63 360 zł
Rozwój kolekcji sztuki współczesnej Muzeum Warszawy – II etap – malarstwo Program: Narodowa kolekcja sztuki współczesnej Umowa z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego	130 000 zł
Historia, pasja, integracja. Warszawska Praga w letniej grafice Program: Kultura – Interwencje 2023 Umowa z Narodowym Centrum Kultury	7980 zł
Poprawa dostępności wystaw czasowych Muzeum Warszawy oraz wydarzeń towarzyszących dla osób ze specjalnymi potrzebami Projekt: Kultura bez barier Umowa z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	180 530 zł
Produkcja wystawy stałej w Izbie Pamięci przy Cmentarzu Powstańców Warszawy na Woli Umowa z Republiką Federalną Niemiec	631 410 zł
Warsztat Emotion Networking Umowa z Ambasadą Królestwa Niderlandów w Warszawie	9000 zł
City Debate – wizyta studyjna Umowa z Fundacją British Council	13 300 zł
Mobilność pracowników w dziedzinie edukacji (realizacja 2022–2024) Program: Erasmus+ Edukacja Dorosłych Umowa z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji	109 594 zł
PILLOT (realizacja 2023–2025) Program: Erasmus+ Partnerstwa w zakresie współpracy Umowa z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji	684 226 zł

SUMA **5 579 350 zł**

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PFRON

Ambasada
Republiki Federalnej Niemiec
Warszawa

Kingdom of the Netherlands

BRITISH
COUNCIL

f r o s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

pilot

Współfinansowane przez
Unię Europejską

DOTACJE W LATACH
2021–2023

2021
1 351 747,76 zł

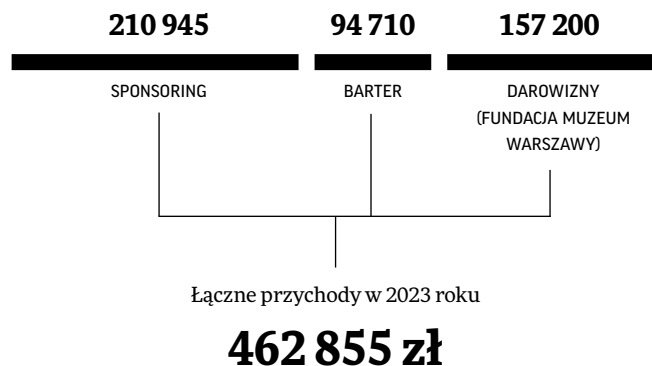
2022
4 953 273 zł

2023
5 579 350 zł

Partnerzy i sponsorzy

Agata Fijałkowska
Dział Promocji i Marketingu

ŚRODKI POZYSKANE W 2023 ROKU

DARCZYŃCY

 FUNDACJA
Muzeum Warszawy

PARTNERZY

Patron Muzeum Farmacji im. mgr. farm. Antoniny Leśniewskiej

**Baker
McKenzie.**

Partner wystawy czasowej *Zgruzowstanie Warszawy 1945–1949*
w siedzibie głównej Muzeum Warszawy

Partner wystawy czasowej *Kolej na Pragę* w Muzeum Warszawskiej Pragi

Partner wystawy czasowej *Marta Romankiv. Eurowarsztat*
w Galerii Rynek 30 oraz instalacji Krzysztofa Wodiczki *Głosy pamięci*
w Izbie Pamięci przy Cmentarzu Powstańców Warszawy

Nikon

Partner Nocy Fotografii w siedzibie głównej Muzeum Warszawy

MENNICA POLSKA
— ISTNIEJE OD 1766 R. —

Partner 70. Urodzin Starówki

Partner wystawy czasowej *Prawobrzeżne* w Muzeum Warszawskiej Pragi

Partner wystawy czasowej *Zimno już było* w Muzeum Woli
w ramach 15. edycji Festiwalu *Warszawa w Budowie*

PARTNERZY MERYTORYCZNI

35mm.online
Archiwum Główne Akt Dawnych
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
Ambasada Republiki Federalnej Niemiec
Archiwa Państwowe (Krzywe Koło)
Archiwum Główne Akt Dawnych
Archiwum Państwowe w Warszawie
ArtLab
Austriackie Forum Kultury
Bar Studio
Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy
Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy
Biblioteka Raczyńskich
Biuro Edukacji m.st. Warszawy
Biuro Kultury m.st. Warszawy
Biuro Spraw Dekretowych, Urząd m.st. Warszawy, Wydział Koordynacji i Nadzoru
Centralna Biblioteka Wojskowa
Centralne Archiwum Wojskowe (Wojskowe Biuro Historyczne im. gen. broni Kazimierza Sosnkowskiego)
Centrum Aktywności Międzypokoleniowej „Nowolipie” – Dom Powstańców Warszawskich
Centrum Badań nad Kulturą Warszawy UW
Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców „Polonicum”
Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy
Centrum Pompidou
Centrum Sztuki Włączającej
Dom Literatury w Warszawie
Dom Spotkań z Historią
Dom Sztuki Ludowej
Dowództwo Garnizonu Warszawa
FabLab
Festiwal Nauki w Warszawie
Fundacja Artbarbakan
Fundacja Domu Literatury i Domów Pracy Twórczej
Fundacja Festiwal Muzyki Sakralnej
Fundacja Jazz Art
Fundacja Kultury Dialogu
Fundacja Profile
Fundacja Prześwit
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
Fundacja Skarbnica Sztuki
Fundacja Sto Pociągów
Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej
Fundacja Zmiana
Galeria Obok ZPAF
Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Instytut Cervantesa
Instytut Filozofii i Socjologii PAN
Instytut Francuski

Instytut Historii Nauki PAN
Instytut Historii PAN im. Tadeusza Manteuffla
Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
Instytut Pamięci Narodowej
Instytut Pileckiego w Berlinie
Instytut Słowacki
Instytut Strat Wojennych
Instytut Sztuki PAN
Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszelewskiego
International Walter Benjamin Society
Janusz Korczak Association of Canada
Kampinoski Park Narodowy
Kolekcjonerzy Czasu
Konsorcjum Korczakowskie
Korczakowskie Repozytorium Cyfrowe
Łazienki Królewskie
Mazgraf Media House
Mennica Polska SA
Miejski Ogród Zoologiczny im. Antoniny i Jana Żabińskich w Warszawie
Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie
MigrArt/Strefa Wolnościowa
Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy nr 4
Muzeja Brodskog Posavlja w Zagrzebiu
Muzeum Archidiecezji Warszawskiej
Muzeum Getta Warszawskiego
Muzeum Historii Polski
Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku
Muzeum Karykatury
Muzeum Krakowa
Muzeum Literatury
Muzeum Literatury w Pradze
Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie
Muzeum Narodowe w Gdańsku
Muzeum Narodowe w Kielcach
Muzeum Narodowe w Krakowie
Muzeum Narodowe w Pradze
Muzeum Narodowe w Warszawie
Muzeum Narodowe w Wilnie – Pałac Wielkich Książąt Litewskich
Muzeum Niepodległości w Warszawie
Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej w Kaliszu
Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie
Muzeum Podlaskie w Białymstoku
Muzeum POLIN
Muzeum Powstańców Wielkopolskich w Lusowie
Muzeum Regionalne w Stalowej Woli
Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie
Muzeum Sztuki Nowoczesnej
Muzeum Sztuki w Łodzi
Muzeum Sztuki w Tel Awiwie
Muzeum Śląska Opolskiego
Muzeum Teatralne
Muzeum Więzienia Pawiak (o. Muzeum Niepodległości)
Muzeum w Nieborowie i Arkadii

Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Wrocławku
Muzeum Ziemi PAN
Muzeum Zimnej Wojny
Narodowe Muzeum Islandii w Reykjavíku
Narodowy Instytut Dziedzictwa
Narodowy Instytut Fryderyka Chopina
Narodowy Instytut Muzeów
Ogród Botaniczny UW
Pałac Saski sp. z o. o.
Państwowe Muzeum Etnograficzne
Politechnika Warszawska
Polski Czerwony Krzyż (Biuro Informacji i Poszukiwań)
Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne
Porozumienie dla Pragi
PSM Michałów
Reinhardt Akademie
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Lesznie
Stacja Muzeum
Staromiejski Dom Kultury
Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim
Stołeczna Estrada
Stołeczne Centrum Edukacji Kulturalnej
Stowarzyszenie Gwara Warszawska
Stowarzyszenie Historyków Sztuki
Stowarzyszenie Innowacji Społecznych „Mary i Max”
Stowarzyszenie Lambda Warszawa
Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Mazowieckiej „Masław”
Stowarzyszenie Pamięci Powstańców Oddziałów Specjalnych „Jerzyki” AK i ich komendanta płk. Jerzego Strzałkowskiego
Studio Teatrgaleria
Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Józefosławiu
Szkoła Podstawowa im. Powstańców Oddziałów Specjalnych AK „Jerzyki” w Łomnej
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, oddział w Nowym Dworze Mazowieckim
Towarzystwo Przyjaciół Pragi
Towarzystwo Przyjaciół Warszawy
Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych
Uniwersytet im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego
Uniwersytet SWPS
Uniwersytet Warszawski
Urząd Dzielnicy Wola m.st. Warszawy
Warszawski Instytut Bankowości
Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych
Warszawskie Obserwatorium Kultury
Warszawskie Towarzystwo Muzyczne
Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych
Wielkopolskie Muzeum Niepodległości
Z Praga za pan brat
Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki
Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum. Rezydencja Królów i Rzeczypospolitej
Zarząd Cmentarzy Komunalnych w Warszawie
Związek Polskich Artystów Fotografików
Związek Powstańców Warszawskich
Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma

SPRAWOZDANIE MUZEUM WARSZAWY 2023

OPRACOWANIE REDAKCYJNE

(na podstawie materiałów przygotowanych przez pracownice
i pracowników Muzeum Warszawy):

Julia Odnous-Pawlińska

WSPÓŁPRACA: Małgorzata Makowska

ODWZOROWANIA CYFROWE OBIEKTÓW MUZEALNYCH:

Dział Digitalizacji Zbiorów Muzeum Warszawy

WYBÓR ILUSTRACJI: Julia Odnous-Pawlińska

KOREKTA: Urszula Drabińska

PROJEKT GRAFICZNY: Anna Piwowar | Siostry Piwowar Studio

SKŁAD: Marcin Kiedio

FOTOGRAFIA NA OKŁADCE: Tomasz Kaczor

ISBN 978-83-96707-67-3

Muzeum Warszawy, 2024